

Szerkesztőség:

Nagy-utca 33. házszám.

Idő intézkendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert kszakból fogadtnak el.

Készítettek vissza nem küldetnek.

ZALA

Kiadóhivatal:
Városláza-utca 5. szám Fischer-Filip
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 5 ft. — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyiltér petitsora 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak és a Bank egyesület hivatalos közlönye.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischer-Filip könyvkereskedésbe fordulandók.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Zala” közönségéhez.

Lapunk jelen számával a tizenharmadik évfolyamot kezdi meg.

Csaknem két évtized áll működés mögött, sokkal hosszabb idő, hogy sem a közönség, a kijelentett működés felett ítéletet ne mondhatna, s hogy ez az ítélet nem lehet hátrányos a lapra, mutatja azon körülmény, hogy csaknem két évtizeden át tömörült a tisztelt közönség a lap köré, s azt igazolta, hogy annak úgy politikai irányával, mint társadalmi elveivel egyetért, mert csakis így volt tehetősége a lapnak tizenhét éven át fennállania.

Nem vagyunk annyira eltelve magunkkal, hogy be ne látnánk, miszerint lapunk élet ideje alatt lehettek, sőt bizonyára voltak is percek, midőn a közönség nem mondhatott teljes meglegedést a lap felett; de ezeknek oka, mindig egyéni kérdésekben találta megoldását, s az így kedvezőtlen percek beállottak, csakis maga a lap volt az, mely legjobban érezte a reá nehezedő súlyt, s iparkodott mindenkor lerázni magát a bémítólóg ható külbefolyást, hogy ismét azzá lehessen, mi eddig volt, az olvasó közönség kedvencévé.

A megpróbáltatások legerősebbike a le-

folyt évben érte e lapot, az akkor beállott szerkesztőségi váltság által, melynek következménye egy új lap megalapítása volt. A lapunknál tenforgott szerkesztőségi váltság megszűlvén, kettőzött erővel küzdöttünk, hogy fellállított programunkhoz képest megfelelhessünk feladatunknak, más részről az olvasóközönség jogos igényeit kielégítsük; nem kíméltünk sem fáradságot sem áldozatot, hogy lapunk a hozzá kötött reményeket megvalósítsa, s a lefolyt utolsó fél év fényesen igazolta azt, hogy az olvasó közönség nem csak megérti, mi a szép, jó és igaz, hanem azt méltányolni is tudja, mert lapunkat elárasztá előzenyességeivel; s szellemi harcunknak is meglett az eredménye, amennyiben a lapunkból kiszakadt erők által létesített új lap, — pártolás hiányában, — megszünt; ez a legfényesebb bizonyítéka, hogy lapunk a

Törekvésünk mindig az volt szép, jó és igaz közleményekkel látni el közönségünket, szüntudatosan távol tartván magunkat a szenzatiót hajhászó hírek s közleményektől, többre becsülvén olvasóink társadalmi erkölcsét, mint a vért s idegeket izgató olvasmányokat.

És e törekvésünket könnyen elérhettük mert lapunk munkatársai velünk egyformán gondolkoztak, s gondolkoznak ma is, kiket egytől-egyik szerencsések vagyunk a jelen évben is mienknek nevezhetni, s ezek: Komócsy József, dr. Fenyvesy Ferenc, Vachott Sándorné, Gabányi Árpád, Brankovics György, Torkos Lajos, Király Kálmán, dr. Molnár J., Bárony István, Drumár J., Rudnyánszky Gyula, Kovács S., Bátorfi Lajos, Kele György, Jozefa, Hochwald József, Lévi Zsuzsi, Vid Anna, stb. stb. Ezen és a többi erők közreműködésével fogjuk ezentúl is lapunkat vezetni, azon reményben, hogy a „Zala” olvasói szívesen vesznek tudomást arról, hogy a lap régi ismerőseivel fognak ez évben is találkozni.

A mi illeti politikai programunkat, az ugyanaz marad 1891-ben, ami volt a lap fennállása óta, s melyet mi 1890-ben kifejtettünk. A szabadelvű párt hívei maradtunk ezentúl is, mint voltunk eddig mindig.

Midőn tehát a bekövetkezett új évvel lapunk tizenharmadik évfolyamának első számát, a tisztelt olvasóink asztalára leteszük, arra kérjük, hogy jó akaratát lapunk szá-

A „ZALA” tárcája.

Tünődések.

Mi az élet, mi a meghalás?
Mi az egész világotokota?
Hosszu állom, melyet ébren él át
Az élet hullámok tengerén
Az emberiség, — míg hengerén
Forog a föld és szem egybőlől lát?
Járatlan utakon légy morász,
Keresd megoldást emberiség,
Hol teled meg sorodnak rugóit,
Itogy ne légy déltől, lidéretés
Melyet játsza ide tovább
E-művü küdfedte életen át?
Egy gyenge gyermeknek anyját még
Betegséggel, kinnál süjt az ég!
Ez a kis szent látja látant vagy nem,
Szeme lázas, útere akad,
S lelkeből törvő sáhaj fakad.
„Oh segély! meg Istenem, Istenem!”
Te drága beteg, szegény kis szent!
Nagy a féltés, nem vagy büntül ment
Mert lelked tüleiből fénylett az ég.
Ot gyermekek volt élet ára,
Szűlőidnek boldogságára
Ez ez, — egy elárhodásra edy.
De mit használ bármikéni butul
A lélek, nem talál más utat,
Könyveink értel bármikéni nagyok
Kis anyját család helyed az ég
Borad így volt megírva réj
Báent lényed nekünk örökhé ragyog!!

Jozefa.

Corona.

— Egy olasz orvos naplója után. —
Irta: Palotai Akos.

A Castelnuovo grófok mai kastélyának udvarára négyesfogatu postakocsi rohagott be. A postakocsi hársány jelt adott trombitájából, mire kiborított állu, a gróf család színeibe öltözött egyenruhás szolgáló jelent meg s mintegy 50 éves uri embert segített ki a postakocsiból.

— Itthon van a gróf ur? kérdé az érkezett úriember.
— Kint van az aratknál, de nemsokára haza jön, felelt a szolgáló, ópen jön a nevelő ur a fiatal gróffal.

Alig mondta ki a szolgáló — fiatal, 25-26 éves éves ifju állt meg az idegen előtt, egy 10-12 évesnek játszó kis fiút vezetve kezén.

— Dr. Benzano Károly orvos vagyok, mutatta be magát az öreg ur, az öreg Castelnuovo grófnak benső barátja voltam s Edvard gróft keresem.

— Örülök a szerencsének, nevem: dr. Benatto Alfréd, tanár vagyok s jelenleg Giovanni gróf nevelésével foglalkozom, mondta az ifju, a kezénel vezetett kis fiúra mutatva. A gróf azonnal megérkezék, — kerem addig is becsatláni s utat mutatva a teraszon át a fogadó terembe vezetve a nevelő a ház vendégét.

Benzano helyet foglalt, míg a nevelő a melletteromból szivarokat hozott és egy szolgáló poszgó után küldött; a poszgó megérkezvén, Benzano szivarra gyújtott, a nevelő pedig engedelmet kért, hogy pár percre távozik, ott hagyván a vendéget az ifju gróffal.

Hártnágos, megnyerő arc volt e gyermek, Edvard grófnak, ki jelenleg a Castelnuovo gróf

család egyedül örököse, teststevére Giovanni, kit Edvard saját edes fivéként szerel s a birtokában isosztályrészessé ohajt tenni, ha nagyköru lesz. Szép kék szemekkel oly aprándosan tekintett a vendégre, hogy az orvos önkéntelen vonzalmat érezve a fiu iránt, magához vonta, ölebe vette s kérdeztetni kezdé?

— Hogy van Edvard?
— Oh, ő igen szomorú, levert, saótalan, magyaráza a kis fiu; mióta Corona elhagyta a házat, azóta mintha minden felfordult volna nálunk. Edvard mindig a mezőn van és ha haza jön is csak duzzog, morog, mintha kicsérélték volna szelid, jó bályamat.

— Corona grófnó elhagyta a házat? kérdé az orvos.

— Igen, eiment beteg anyját ápolni és már két hete oda van, azóta oly üres a ház, főleg nekem kit Corona oly nagyon szeretett, lecsgett a kis fiu tovább.

— Sőt, vigasztalja az orvos a gyermeket, Corona vissza fog térni.

— Igen, de mikor? —

E percben tépett be a nevelő s röviden jelenté, hogy Edvard gróf megérkezeti, szobájába ment átöltözködni a szonnan szietni fog vendégéhez, kéri őt bevárni; ezzel a fiatal gróft kezénel fogva, meghajtotta magát az orvos előtt s Giovanni-val együtt elhagyta a termet, hol az orvos egyedül maradt, várva Edvard érkezését.

A terem falait képek borították. A Castelnuovo gróf család minden tagjának arcképe ott volt a 15-ik századtól kezdve. Főhelyen Edvard gróf és Corona grófnó arcképe függött.

Az orvos nézegette a képeket. Megállott Edvard képe előtt s mintha emlékezete visszavezette volna az elmúlt 5 évre, midőn Edvarddal együtt

A magyar kabinet.

mára esztőlha is megtartani, — s ismerősei körében terjeszteni sziveskedjék.

És ezzel minden olvasónknak boldog új évet kívánva, megkezdjük az új évfolyamot!

Csorbá Palotai Akos.
a „Zala” szerkesztője.

A „Zala” tiszteit olvasóihoz.

Tizenhét éve vezetjük a „Zala” anyagi részét; ez idő alatt törekvésünk mindig oda irányult, hogy olvasóink egy hivatalát jól felfogott lapot nyerjenek. Elértük e törekvésünk célját, azt az olvasó, közönség fogja megítélni.

Megtettünk mindent, mit tehattünk hátrált nem ismerő áldozatkészségünk mellett többet is tehattunk, mint mennyit ígértünk a tesztünk most is és tenni fogunk esztőlha is.

És hogy ígérteinket beváltuk, tudatjuk olvasóinkkal, hogy lapunk szerkesztőjének a sors üldözött család — emül társadalmi regénye már sajtó alatt van, s a kik legkésőbb február hó elsejéig fél vagy egész évi előfizetési díjakat beküldik, a regényt díjtalanul, bérmentve kapják még február hó folyamán.

Mi megtettünk mindent, mit tehattunk s hogy még többet tehessünk, ez a tisztelt olvasó közönség pártfogásától fog függni, melyhez azon kéréssel járulunk, hogy ugy maguk mielőbb sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani mint pedig ismerőseik körében e lapot terjeszteni.

A Zala előfizetési feltételei:

- Egész évre . . . . . 5 frt.
- Fél évre . . . . . 2 „ 50 kr.
- Negyed évre . . . . . 1 „ 25 „

A leltársági jegyző és tanító uraknak lapunkat évi 3 frt díj mellett küldjük.

Az előfizetési pénzek a „Zala” kiadóháza Fischer Fülöp könyvkereskedésébe küldendők, legcélszerűbben postautalványon.

A „ZALA” kiadóhivatala

töltötte az időt még az öreg gróf életében, előtte állott a fiatal huszártiszt, magas, sugar alakjával, azokkal az ábrándos kék szemekkel, éjszakai hajlat, előtte állott, de nem szelint meg előtte állott a vászonra festve, a megszólalásig híven találva.

Corona grófnő arcképe a leendő művészet remeke volt. Gyermekjeit, melyet a szűzesség dicsőnyelve veti körül, úde gyermek arc, rózsás ajkak, ne-felejtettek szemek, melyekben mosoly, a boldogság mosolya állt; aranyzócska hajja kibontva kopony gyantát takarta el az alabástróm féhérségű nyakát, melyet egy sor gyönyörűkár díszített.

Gyönyörű gyermek, beszégetett magában az orvos, mert még csak gyermek, hisz a nő alig lehet 15—17 éves. A szűzesség dicsőnyelve sugárzik le arcaról s ajkai, szőnyeg boldogságtelten mosolyognak, mint ha csak utondani akarná, nézettek, mily végtelen boldog vagyok én. Valóban Edvard jól választott, a gyermeki szendőség boldogga lehetett ő, de meg is érdemli.

E perchen Edvard gróf, ki észrevétlenül jött a terembe, hátulról az orvos vállaira tette kezét s mely sóhaj után szólt:

— Atyám barátja, kedves orvos ur, legyen üdvözlőve nálam.

Benzano megfordult s szemközti állott Edvarddal. Ha valaki figyelemmel vizsgálta volna a gróf megjelenésekor Benzano arát, feltűnt volna neki az a meglepetés, mely kifejezést nyert az arcon Edvard nem volt az, ki az orvos öt-évesét ez-előtt ismeri, nem volt az a deli huszártiszt, kinek arcképet csak mént hámlotta. A fiatal gróf megismerodott, de arcon mely fájdalom állt, szembe voltak éve és hangja elvezette azt az ésszerűséget, melylyel az anykari huszártiszt birt, míg volt még 26 éves és már is aggodalmak látszótt lenni. Benzano komolylyá tette s tette kezét, de a vizionálás első percét nem akarta meghosszítani s ezért nem árulta el meglepetését, hanem mosolyogva szólt:

— Pár heti időtlen vágyott elhagytam a várost

Magyarországnak független magyar miniszteriuma három sapon át időszót a birodalmi székvárosban, a koronánál, hogy egyrészt a kabinetben történt változás folytán szükségessé vált intézkedések megtétesenek, másrészt, hogy az uralkodó elnöklete alatt tartandó minisztertanácsban megbeszéltesenek a jövő év első törvényhozási ülészakának tárgyai.

A kabinetben, mint lapunk más helyén olvasható, annyiban történt változás, hogy Orczy Béla br. a király oldali miniszter visszalépett, s helyébe Szögyényi Marich László lett kinevezve; a miniszterek tehát Bécsbe menve mindenek előtt jelen voltak az új miniszter esküvételénél s a vissza lépettnek kitüntetésénél.

December 28-án történt az esküvétel d. e. 10 órakor amidőn Szögyényi Marich László, grf. Szapáry Gyula miniszter elnök jelenlétében a királynak hűség esküt tett. Az eskü mintát Barthos államtitkár olvasta fel; majd Orczy Béla báró esküdött hűséget, mint a magyar király által kinevezett tőkamarás, szintén a magyar miniszterelnök jelenlétében, mely alkalommal már Szögyényi Marich miniszter olvasta elő az esküformát. — D. e. 11 órakor a király az új minisztert és br. Orczyt magán kihallgatáson fogadta, mely csak nem egy óra hosszat tartott.

Az új miniszter fél tizenkét órakor bucsuzott el a külügyi miniszteriumból, melyben hosszú időn át, mint első osztályfőnök működött, s azután át ment saját miniszteriumába s átvette annak vezetését. A király oldala melletti miniszteriumban az új miniszter belépésével egyelőre csak annyi változás lesz, hogy Barthos államtitkár nyugalomba vonul.

December 28-án 6 Felsőge a király kihallgatáson fogadta a magyar kabinetnek Bécsben időszó tagjait, Szapáry Gyula grf. miniszterelnököt Szilágyi Dezső igazságügyi minisztert, Csáky Albin grf. kulturminisztert, és Fehérváry honvédelmi minisztert.

Döntően két órakor, a külügyi miniszteriumban volt igen fontos minisztertanács, melyben 6

Felsőge maga elnökelt, és az összes magyar miniszterek jelen voltak a tárgyalás ugy a monarchia külpolitikájában, mint hazánk belügyeiben felszinen levő összes kérdések körül-forgott.

A Szögyényi minisztersége által a külügyminiszteriumban szükségessé vált személy iránti intézkedés akként történt meg, hogy az első osztályfőnök teendőivel egyelőre Posetti báró lett megbízva, míg a kereskedelmi ügyek vezetését Glauz báróra ruházták.

A király oldala melletti miniszteriumba kineveztetett s beiktatott Csirák Béla gróf mint osztály tanácsos, ki 1852-ben született Lovasberényben, (Fehérmegye) s magyarországi főrendiházi tag.

A kabinet ügyek elintézésé s a minisztertanács megállapodásai után, a magyar miniszterek visszatértek, hogy Pozsonyban, az odaérkező királyt fogadják.

A karácsony és új év között letelt pár napot tehát, mely különben szünet volna, és mely a törvényhozó testületnek tényleges szünete is, a magyar kabinet tagjai nem tölthették el szüneteléssel. Az ő sokoldalú, s a nemzet érdekeit felölélő hivatások még a nyugalom idejét is elvonta tőlük, s tevékenységre hívja fel akkor is, mikor a nemzet minden egyes tagja, az állam minden egyes polgára, a családi tüzhelynél tölti el napjait, s midőn maga a törvényhozó testület is pihenőt tart, hogy a munka után új erőt szedve fel, kettőzött szorgalom és erőfeszítéssel kezdje meg újból a nagy munkát, vagy helyesebben, hogy folytassa azt ott, a hol a karácsonyi szünetek előtt elhagyta.

A magyar kabinet lázas működést fejt ki, mert jól tudja, hogy a nemzet, melynek most teljes bizalmát bírja, osztatlan figyelemmel kíséri működését, várva attól a legjobb sikert nemzeti fejlődésünk, állami tekintélyünk, s a külfölddel szemben elérendő álláspontunk érdekében.

A nemzet bizalma kíséri a kabinet működését, s ott, hol a nemzet és kormánya teljes bizalommal van egymás iránt az elérendő eredmény csak áldásos lehet, s így mi teljesen bi-

s felkerestem önt gróf, hogy önnek s az előttem még ismeretlen grófnőnek társaságában töltsem el a rendelkezésre álló pár hetet. Ön valóban boldog lehet, folytatja a néki, hogy magát megszakítani engedte volna, — a grófné, kinek arcképet most csodáltam, maga a megietesült szeledegy, szendőség, szűzesség s még csaknem gyermek, ki önmagának nevelhet; valóban ritka nő, his a kép megtele az eredetnek, sajnálom, hogy nincs hős s nem ismerhetem meg, de talán itt létem alatt még vissza fog jönni, nemde?

— Alig hiszem, felelt a kérdésre Edvard gróf oly komolyan, mintha a hozzá intézett kérdés keblemetlenül hatott volna reá; és hogy mátra fordítsa a beszélgetést folytatá: de miért nevez ön most engem grófnak és önnek, mikor ezelőtt engem csak Edvardnak s te nek szólított, mi nekem oly jól esett, mert atyám barátjának bizalmát, szeretetét láttam abban; vagy talán ma már nem vagyok érdemes bizalmára?

— Gyermek, szólt az orvos felkelve székéről, hová már előbb elhelyezkedett Edvard mellé s oda lépve hozzá, megölelte a gróft — gyermek, hisz bizalmas legkevesebbé sem csökkent, csak hogy akkor még öt-éves fiatalabb volt a barátod még előt, mit te vagy a gróf család névfontartója.

— Így, így beszéljen velem kedves orvos, ez a hang az, melyet ismerék, szólt a gróf viszonzva az orvos ölelését s higgye meg, ha valamikor szükségem volt jó barátára, kinek életapasztalattal vannak és ki egyetlen orvos is, akkor bizonyára most a legnagyobb szükségem van reá.

— Talán csak nem vagy beteg?

— A mint vesztük, de nem azért van szükségem orvosra, hogy testi egészségemet állítsa helyre, hanem hogy egy természetitani rejtélyt fejtsen meg előttem.

— Ha lehetem, szivesen.

— Oh, mindenesetre ön teheti! de hagyjuk ezt most, majd ha kaphente magát, később legom terhelni kérdéseimmel, most másról akarok be-

szélni önnel, mondja csak, még mindig egyedül áll a világhon?

— Igen Edvard, én nem voltam oly szerencsés mint te, nem találtam oly nőt, ki boldogsággal környezzen, mint teged környez Corona grófnő; de mond, mikor érkezik haza idő?

Edvard kebleből mely sóhaj tört ki s mintha szívet szurták volna keresztül, oly fájdalmas kifejezés állt arcan, miközben válaszolt:

— Azt nem tudom.

— Tehát anyja oly veszélyesen beteg?

— Ah ugy, ön tudja, hogy anyja apolására ment? s kitől hallot a azt?

— Feltehetően, a csevegő kis Giovanniától.

— Szegény gyermek, ő is csak azt tudja, mit mások, de a valót, azt csak én tudom.

— Mi az, mit rejtegetez te kebledben, talán valami titok lappang nőd eltűnése körül? kérd az orvos, nem kevésbé meghatva.

— Igen is, nem is, előttem nem titok, a világ előtt legaltabb egyelőre titok és titok is fog maradni, úgy az ő távozta, mint az, mi lelkeket dulja.

— De mily titok lehet az, mily titok leple alatt távozhatott e szende, e szelede, szűzies gyertnek szerető karjaiból? szólj, öntsd ki kebled agrodalmait atyai barátod előtt, hisz a fájdalom, ha megosztott, könnyebbűten viselhető, mondj el mindent, mi lelkeket nyomja, mert hogy belsőben nincs meg a nyugalom, azt első percre látta, mondj el mindent és ha tehetségem, tudományom, barátságom s tanácsaim segélyre lehetnek, számíthataz reám, mint második atyádra, szólj, öntsd ki kebled fájdalmát, oszd meg azt velem a te könnyebbűni fogsz.

— Köszönöm; majd később, majd holnap mindent elmondok, ma még pihenjen ön atyai barátom.

A szolgáló belépett s jelenté, hogy az ebéd talála van. Edvard karjont fogta vendégét s ebédőbe a díszan terített asztalhoz vezette, már a nevelő és Giovanni vártak reájuk.

zunk abban, hogy a magyar kabinetnek működése 1891. évben áldásos lesz a magyar nemzetre, áldásos közös anyánkra, imádott hazánkra!

S mert ezt hisszük, ezt reméljük, egész nyugodtsággal nézünk az új év elé, melyben, hogy nemzetünk minden aspirációi teljesüljenek őszinte hazafias érzellemmel kívánjuk, ohajtjuk!

Nemzeti zenedénk jubileuma.

Hazánk legrégebb zeneiskolája a Nemzeti zenede december 28-án ülte meg félévszázados jubileumát, a jubileumi ünnepre, már tíz órakerekre menő érdeklődők gyűltek össze, a Vigadó termeibe. A nagy kiterjedésű emelvényen a zenede választmánya foglalt helyet, később pedig az opera teljes zenekara és vagy százhatvan énekes: az operai kar, a budai zeneakadémia és a budai dalárda tagjai. A díszes hallgatók soraiban voltak: Szapáry Gyuláné grfné, Csády Albinné grfné, Lobkovits Rudolf hg. és Floryáék Albert altábornagyok, Berzeviczy Albert államtitkár, Szalay Imre min. tanácsos, Ráth Károly főpolgármester, Kamermayer Károly polgármester, Bartay Ede, a zenede igazgatója, Bogisich Mihály prépost stb.

Az ünnepet fél tizenegy óraker Zichy Géza gróf, a zenede elnöke nyitotta meg rövid beszéddel. „A nemzeti zenede,” mondá a többi között, „mindig a magyar művészet szolgálatában állt, áll most és fog állani a jövőben is. E jelszó adott neki erőt, hogy az idő és az ellenséges elemekkel megküzdve, a mai jubileumot megfilhesse.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után Gerlóczy Károly alpolgármester, a zenede alelnöke olvasta föl ünnepi beszédét, mely hazafias hangú szép mű és tiszta képet ad az intézet multjáról és kulturális fontosságáról. E beszéd elevenen és érdekesen festi az intézet viszonyait az ötvenes években, folytonos fejlődését Prónay Gábor báró elnöksége és Mátyás Gábor igazgatása alatt; leírja az 1865-iki negyedszázados jubileumot, melyen Liszt Ferenc is résztvett s a nemzeti ébredés egyik szép jelensége volt. Ekkor vette fel az intézet a „nemzeti” címet. 1876-ban az elhunyt nagyérdemű Prónay báró helyére Zichy Géza grófot választották meg elnöknek, 1881-ben pedig József főherceg elváltatta az intézet patronátusát.

A nagy tetzesben részeseült beszéd után következett a hangverseny, mely Farkas Ödön közönségszerető tanár dicséretet nyert pályaművével, az ünnepi nyitányával kezdődött, Gobbi Alajos karnagy igazgatása alatt. A közönség megtapolt a művet melyben itt-ott magyar motívumokat is lehet észrevenni. A zenekar ezután Bartay Ede szimfonikus költeményét adta elő; az érdemes szerzőt háromszor is kitapsolták. Fái Szeréna Váradi Antal szép alkalmi versét szavalta nagy hűtással.

A jubilárius hangverseny legzebb sikerű száma Zichy Géza grófnak a „Zene” című kantátéja volt, melyet a szerző vezérelte alatt a nagy zene- és énekkar fényesen adott elő. A közönség gyönyörködve hallgatta a bájos szimfonikus részeket, a költői dalokat és karénekeket, melyek azt fejezik ki, hogy a zene az embert a bölcsőtől a koporsóig kíséri. Nagy taps fogadta a kedves bolcsódat, melyet Ábrányiné asszony igen kellemesen dalolt. Tetazott a deakok bordala és a poétikus szerenád, melyet Bróulik ur adott elő. De vége-hossza nem volt a tapsnak és éljenzésnek, mikor a vegyeskar két gyönyörű magyar népdalt énekelt. Ismételné is kellett a nótákat. Odry ur a földtől való búcsút és a végső himnuszot adta elő.

A hangverseny végső számát, Liszt „Szózat-Himnusz zenekari átiratát”, már csak gyér közönség hallgatta, mert kettő felé járt az idő.

Este a fővárosi vígadóban a jubeliumi ünnepségeket fényes lakoma rekesztette be. A fehér asztaljal gyűltek össze azok, a kik délelőtt a díszteremben és hangversenyen részt vettek a sorukat elegáns hölgyközönség tarkította. Az asztal fölött Zichy Géza gróf elnöke ült s ő mondta az első felköszöntőt a királynak és az uralkodó családnak, utána Gerlóczy Károly alpolgármester alelnök a fővédnökre József, főhercegre. A megjelentek állva hallgatták meg a felköszöntőket. Bartay Ede éltette a buzgó elnököt, Zichy Géza grófot és Gerlóczy alelnököt, míg Zichy a főradhatatlan igazgató egyszócsára ivott. Csikó elnök és Szalay Gyula alelnök a budai zeneakadémia nevében éltették a nemzeti zenede

előljáróit és tanári karát. Várady Béla dr. az opera jogtanácsosa, Zichynek intendánsi pályájához kívánt szerencsét, biztosítva őt a vezetése alá kerülő két műintézet művészeinek és tisztviselőinek szeretetéről és odaadásáról. Zichy Géza gróf örömmel fogadja új pályájához ezt az első biztatást, mert őszintén bevallja, hogy mindaddig nem éppen biztató információkat nyert. Intendánsi állásában művészi meggyőződését fogja kövteni a reméli, hogy a kitűzött célt sikerül elérnie. Igyekeznie fog a bizalomnak és a varakozásnak megfelelni. Zajos éljenzés fogadta e beszédet, mely után Odry Lehel Zichy gróf feleségét köszöntötte fel. Tósztokot mondtak még Vajdaffy titkár a hangverseny közreműködőire, Zichy gróf Hubay Jenőre.

Az üstökös.

— Visszaemlékezés. —

Nagy esemény előhírnöke mindig az ég azurján feltűnő üstökös, mennyivel nagyobbakat hirdet az, ha a földre szállt alá?

A földre szállt ily üstökös 1823. évi január 1-én.

Észrevétlenül jött a az alföld rónáin pattant szét, mintegy jelezve, hogy a rónaságon fog lefolyni az a nagy esemény legnagyobb jelene, melyet az üstökös lezállása jelel.

Ott a puszták közepén a délibábos síkon, hol „hegy után hegy nem kél” s mely olyan mint egy nyílt, felbontott levél ott, ott tünt fel az üstökös s onnét világította be a téreket a Kárpátoktól Adriáig, majd később elhatottak fényének sugarai észak kelet, dél nyugot minden irányába, a népek, nemzetek kápráztak a fényártól, lelkesültek a legszebb látványtól.

Nagy volt, mint a mesék óriása, hatalmas mint a hitrege Atlasza. fényes, mint a nap aranyugara, pedig belsejében csupán egy „kis mécses” égett, de ennek lángja melegített egy egész nemzetet, lángra gyújtotta az öreg Európát!

Szűk volt a tér, hol a földet érte s beláthatatlan nagygyá lett a tér, melyet fénye bevilágított, csak a magyar alföldnek volt üstököse s a nemzetek tudósainak adott fejtörést, hogy megfejthessék anyagát, fényét, melegét!

S megfejték?

Nem, nem soha. Tapogatózás az csupán, mit a tudomány az alföld üstököséről tud, ez pedig nem tudás, csupán találgatás. Honnét vette fényét? A haptól talán, mely beragyogja aranyugaraival a földtekét? Honnét vette lángját, mely gyújt mint az öröktűz? Talán magától a tűz eredetétől, az Istenségtől? Ugy kell lélni, hogy égi láng, égi tűz volt az, mit az üstökös feltüntette, mert a föld izó gyomrában sem ismer a földtani tudomány oly fényt, oly lángot, minőt az üstökös maga körül s a messze távolban kitejtett.

S mis jelzett lehullása?

Nemzetének gyászát, borút, vért, fájdalomt, — s aztán . . . derűt, örömet, boldogságot!

Zúgott a vihar, a terhes felhők leszakadásaiq megfekték hazánk égboltozata felett, a szél süvített, a vér folyt, a végítélet napja közeledni látzott.

És az üstökös ott világított a duló vihar között; fénye, mint a tenger hajósát a világító torony a röv felé vezette nemzetét s lángja melegíté a kebleket, mint a verőfényes tavaszi nap a növényélet sarjait és a fény, a láng, elhatott a jégmáskokig, a zord jégmáskokig . . .

Majd elmult a vész, lecsendesült a vihar, eloszlottak a fellegek, de komor köd terült el az alföldi rónaságon, a borús éjjeiken át nem halott keresztül a halványarcú hold, az ég e nápadt leánya.

És az üstökös?

Eltűnt, elrohant, elvészett!

Kereste a nemzet, kereste az alföld, kereste Európa, kereste a világ, nem találta sehol.

Eltűnt örökre.

Jött és eltűnt, mint az ókor messzinek üstökösei.

De nem, nem tűnt el. Itt van most is közöttünk, itt világít, itt melegít, fénye betölti a kunyhókat s palotákat, lángja hevíti a rongyokba öltözött koldust és a biborba burkolt herceget, itt van, itt van közöttünk ma is s egész fenségében ragyog; csak hogy nem a földön, hanem lenn az ég azúr boltozatán, melynek kiderültét nem bírta bevárni a földön.

Félévszázaddal lett öregebb az őz föld, mióta eltávozott az üstökös égi testvéreire; de e félévszázad a magyar nemzet örök emlékü félévszázada, melyet az üstökös megjósolt jöttével, s ha a baljósolat beteljesedett is, hogy „szálguló paripák patkói” marcangolták szét az üstökös testét, azért lángoló műveiben most is, félévszázad után is fénylik közöttünk, bevilágítja a világot, mely hálával emlékezik vissza az 1823. évi január 1-ére, mert ekkor hullott le az égről a leghatalmasabb üstökös a magyar-alföldre s hálással emlékezik vissza a magyar nemzet Geniusa e napra, melyen leszállt az égi láng, a menayei fény hazánk földére, a nemzet üstökösében, a magyar nemzet legnagyobb költőjezemélyében:

„Petőfi Sándorban”!

Csorba Ákos.

Helyi ujdonságok.

— A „Dunántúli köznevelődési egyesület” alapító tagjainak száma mindinkább szaporodik. Örömmel értesülünk, hogy a mjsiót teljesíteni hivatott egyesületnek városunkban is van már alapító tagja és ez: „A nagykanizsai kaszinó”, mely a karácsonyi ünnepek alatt tartott legutolsó ülésében elhatározta, hogy a „D. K. E. alapító tagjává lesz 100 frt adakozásával. Az egyhangulag hozott határozatról, már az egyesület elnökségét értesítette is a kasino igazgatósága s az alapító 100 frt díjt beküldötte. Vajha e szép példát városunkban lévő többi kulturális és pénzintézeteink is követnék!

— A „Keszthelyi Helikon” új életré támasztása ügyében m. év dec. 28-án Vachot Sándorné elnöke alatt, a zalamegyei írók értekezletét tartottak Alsó-Lendván. Ez értekezlet, melyen szép számmal volt képviselve a megyei journalistika, elhatározta, hogy az elnök által kibocsájtandó körlevéllel valamennyi megyei lap fel fog szöllíttatni vélemény adásra s e vélemények beérkezése után egy újabb értekezlet lesz egybe hiva, mely aztán a magánakulias módozatai iránt fog határozni. A vélemények megadására január hó vége van mint határidő kitézve. Az értekezleten részt vettek az őz lendvai vártban hazánk koszorus költőjének özvegye, a maga is babérokat aratott költő s ennek fia Károly az Alsó-Lendvai Híradó szerkesztője által a legzavélyesebb fogadtatásban részeseültek a kik jelen voltak, örökre emlékezni fognak e napra, melyen az ifju lelki Vachotné vezette a megye irodalmárainak értekezletét, a melyen egy szív és lélekkel kívánta mindenki, hogy Vachotné hazánk irodalma felvirágozására, az emberi élet leghosszabb határáig tartsa meg az Eg nekünk magyaroknak a különösen Zala megyének!

— A „Népkönyha” látogatottsága oly mérvet öltött, minő még egyetlen téli évad alatt sem volt tapasztalható. A kemény és tartós tél a kereset hiány szászankint kényszeríti a szegény embereket, hogy a „Népkönyha” jótékony-ságát igénybe vegyék a így minden nap százon felüli étadagok osztatnak ki e Népkönyhán, mi a jótékony-ságot vezető hölgyek penztárát ugyan-csak megpróbálja; s mint értesülünk, a penztár nagyon érzi az óriási kiadásokat, miért is a közönséget a jótékony intézménynek lehetőleg leendő segélyezésére felhívni hírlapírói kötele-ségünknek tartjuk, azon meggyőződésben, hogy minden falat kenyér, mit a szűkölködőknek nyújtunk, áldást hoz reánk!

— **Az időjárás** ugyancsak megfelel a nap-
tárnak. A naptári számítás szerinti a tél decem-
ber 21-én áll be s az évben ugyancsak jól jósoltak
a napok, mert december 21-én már erősen
csökögött a hó lábaik alatt s azóta folyton erős
hideg van, mely 15—18 fok között változik. De
nem csak nálunk, hanem Európa más helyén is
erős tél van. A meteorológiát jegyzetek követke-
zők: Az idő Közép Európában tulnyomóan de-
rült, száraz és igen hideg. Sehol sincs azonban
oly hideg, mint Magyarországon: — 197 fok a
hideg Krakóban s ennél jobban sehol sem szá-
lott le a hőmérséklet. Legmelegebb van Nizzában
58 fok. A levegő nyomás nagysága majdnem
változatlan, az éjszakai csak annyi a változás
hogy a minimum most nem Tunisz, hanem Szi-
cília fölött van. Jótart: Keleti szelek mellett to-
vábbra is tulnyomóan derült, száraz idő s így
várható.

— **Családi estély** volt Szilveszter napján
gelsai Gutmann Henrik helybeli nagybirtokos
uri háznál, hol a vendégek között volt Seastits
Benó megyénk szeretett főispánja is, kit a szí-
velyes házi ur a házasszony, valamint a jelen-
volt distingválta társaság is a legnagyobb elő-
zékenységgel s szívellyel fogadott. A főispán
mánap korán visszatért székelyére, hol
január 1-én a megye üdvözlését fogadta. A
székely körü családi estély, melyen csak tíz ven-
dég vett részt, tisztelen s keletyesen folyt le,
mint minden a Gutmann háznál tartani szokott
szívelyes estély.

— **Értesítés** A nagy kanizsai takarékpénz-
tár részvénytársaság módosított alapszabályai
értelmében 1891. január hó 2-ától fogva naponta
leszámitol váltókat és előleget ad értékpapirokra.

— **Eljegyzések** Schömmér Ignác csapi ura-
dalom tulajdonosa költöztetésnek ürvendő te-
vékeny fiatal ember eljegyezte Weinländer Aranka
kisasszonyt, Weinländer mádi nagybirtokos szép
műveltségű leányát. — **Üveg** A pákai kántoria-
nó kedves leányát Ida kisasszonyt december hó
20-án eljegyezte Mendly Lajos karánsebesi áll-
ományi népi tanító. Az eljegyzési ünnepélyt di-
szes vendégek között jelenlétében tartották meg.

— **Halálozás** Rapoch Sándor Veszprém vá-
ros egyik volt legtekintélyesebb polgára dec.
28-án 82 éves korában elhunyt. A boldogultban
Rosenfeld Lajós lapunk barátja nagytatyját,
Rapoch Gyula városunk által tisztelt ügyvéd
pedig nagybátyját gyászolja. A közreszvet,
mely városzerzete nyilvánuk onyhitae a veszte-
ség feletti fájdalomukat a hátrahagyottaknak!

— **Gyászír** Erzséky osztrák úr Lóky
József nevű kántortanítót és nejét, D-zó 6. évű
5 éves forrón szerzett fiuknak december hó 24.
délután 3 órakor — différiuszban — bekövetke-
zett gyászok elhunytával. Szolgálaton a fájdalom-
san süjtött szülőknek enyhítő házasság a mi-
don oldalról nyilvánuló részvét.

— **Meghaltak Nagy-Kanizsán** Pfalter János meghalt
decbr. 26-án 74. Kohn József decbr. 27-án 71. Bachrach Lili
decbr. 28-án 8. Lőrincz Rozália decbr. 28-án 86. Horváth Nán-
dor decbr. 28-án 1. Lovász István decbr. 29-án 3 fét. Hedi
Istvánné decbr. 29-án 47. Roth Rozália decbr. 30-án 17 éves
korában.

Azon híresztelésekkel szemben
mintha Nagy Kanizsát elhagyni készülnek,
kijelentem, hogy ezt megtenni még m a z á n-
d é k o z o m.
Dr. Villányi Henrik.

Külföld.

— **Bukarest.** Az osztrák magyar német vám-
szerződési tárgyalásokról a legújabb hírek
is folyton oly kedvezők mint az eddigieké ked-
vező jelen évek igen természetesen kedvező be-
nyomást is tettek az itteni kormányra, mely
elhatározta, hogy Ausztria — Magyarországgal
újabb megkezdte a tárgyalásokat a Romániával
kötendő vám szerződés iránt. Új év után a ro-
mániai kormány egy bizalmi embere, lehet,
hogy maga egy miniszter megy Bécsbe, hogy
ott egyelőre bizalmasan kezdje meg a tárgya-
lásokat. A romániai kormány biztosan számít,
főleg Magyarország részéről a legnagyobb elő-
zékenységre.

— **Berlin.** Az itteni egyik tekintélyes lap „A
diplomácia karácsonya” című cikkében elmélke-
désről, melyben Oroszország szakadatlan hadi
készülődéséről utal, s az itteléssel fejezi be,
hogy Németország, noha Franciaországban az
oroszmádós epidémikus jellegű élt, iparkodik

Franciaország jelentékenyebb szellemeivel, kik
az orosz kultuszt sajnálják, közelebbi érintke-
zésbe lépni.

Mulatságok.

— **Szilveszter-estély.** A „Nagy-kanizsai-Társaság”
fáradhatlan előke Dezsényi Elek ural élén kitünően siker-
ült tánc- és tombolával egybekötött szilveszter-estélyt ren-
dezett. A társaság késő reggelig a legvidámabb hangulatban
volt együtt. A negyedik 22 pár táncolta. A jelenlévő hölgy-
közörségtől a következő urbölgyeket sikerült felgyeztetni:
Bartlák Szt Miklósról, Boronkai Franciska, Czengeryné,
Czenger Laura, Clement Lipótné, Dauscha Oltosé, Dezsényi
Elekné, Dezsényi Anna, Duká Kálmáné, Duká Kláraszony,
Dr. Fáyiné Lászlóné, Fülöp hadnagyé, Köhler Njina, Ko-
zicka Gizella Brúnából, Kreisl báróné, Markó Antóné,
Markó nővérek, Dr. Neusiedler Antalné, Neuhäuser főhad-
nagyé, Pálffy Alajosné, Pálffy Gusztávóé, Dr. Székely
Józsefné, Székely Erzsike, Tibory Mariská, Wilde Ferencné.
A tombolához a tagok igen sok és szép nyeresémi tar-
gyat küldtek be. Az estélyen résztvevők mindenike kellemesen
fog visszaemlékezni ezen estélyre, mely minden társasági
mulatságokhoz mérten, lehető legjobbban sikerült.

— **A Polgári Egylet** által rendezett Szilveszter-estélyt
nem nagy ügy, de válogatott közönség látogatta meg,
mely főszólamit mulatót a kor hajnalig, elbeteve az újév
éjéjékor. A rendezőség s ebben főleg dr. Szilcs Miklós törv-
bíró mindent elkövetett, hogy a társaság tisztelőit mulat-
tasson. A szép hölgyek közt ott voltak a Cserecsényi nővé-
rek, Dardics nővérek s Bogyné, kir ügyész unoka leánya s
többen. A határság a tánc alatt egyetlen hölgyet sem hagyott
pihenni.

— **A „nagy-kanizsai Kustó”** által rendezett Szil-
veszter estély nagyon gyér számu közönség által volt látog-
tatva és inkább hasonlított egy családi estélyhez, mint egy
nyilvános mulatsághoz. Összesen 13 hölgyet láttunk, kiknek
elég bőven kijutott a táncból, ámbátor a Kasziga Jánosné
dörge-ja saját lábait iránti ritka kímélettel rendszerint be-
ri azzal, hogy a légy szallár alól nézze a táncoló öregebb ura-
kat. A táncot kés midőlvél előadás előzte meg Pollák
Miksa ur a „Tell Vilmos” nyitányt, Mártonfalvi Armin ur
Rhapsodiát Liszt Ferencről adta elő zongorán. A műsor 2.
pontját helyett Kartschnacoff Olga kisasszony halasok foly-
tan Weiss Klementina k. a. énekelte a közönség eleak tet-
szése mellett magyar népdalokat. Utána dr. Schwarz Adolf
szavaltá Kiss József „Csók” című mely érzésű költeményét
elég hatásosan s Ollap Imre ur énekelte néhány humoristikus
dalt a töle megcsókolt virtuositással. Az estélyen a követ-
kező hölgyek voltak: Bedő Aladárné, Dr. Blau Simonné,
Breuer Jakabné, Blankenberg Vilmosné, Ebenpauer Lipótné,
Elhőgen Leány Bocsból, Fischer Palné, Fischer Ignacné,
Gräner-Gozáné (Zala-gerseg), Kaufmann Béláné Lendvai
Samuné, Dr. Neumann Edéné, Marton Ignacné, Lukacs Józ-
sefné, özv. Pollák Arminé, Prager Béláné Dr. Rotschild
Jakabné, özv. Rosenbergy Izraelné, Rotschild Albertné, Rei-
chenfeld Gyuláné és Edéné, Samuely Henrikné, Szegő Gyu-
láné, Schöck Richárdné, Dr. Schreyer Lajosné, Wittim
Mórné, Wamborger Józsefné, Weiser Józsefné, Weisberger
Zsigmondné, Warm Ignacné (Budapest), Weiss Adolfné
Weiss Lajosné, Weiss Lipótné és Zerkovitz Albertné. To-
vábbá: Blau Tinka, Fischer Elvira, Fischer Mari, Kohn
Selma, Köröföld nővérek, Morzinsky Riza (Győr), Samuelli
Olga, Wamborger Elvira, Wilhelm Olga, Weiss Klementin és
Riza és Zerkovitz Teréz kisasszonyok.

— **Zárkörtű táncestély.** A kőszathelyi iparos ifjúság
segélypénztára — és önképző egylete 1891. évi január hó 10-án.
Az Apáczin színháza nagytermében a „segélypénztár” alap-
töltésé javára zárkörtű táncestélyt rendez. Belepti díj 80 kr.
Családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor. A játékon étra szánt
szíves felajánlások közönjével fogadtatnak és hiáplilag
nyugtáztatnak.

— **Zárkörtű táncestélyt** rendez a sze-
petneki önk. tüzoltó egylet, a hiányzó tüzoltó
szerek berendezésének költségei fedezésére. A
bál 1891. évi január 18-án lesz a szepetneki
nagyvendéglóban Belepti díj 40 kr., tüzoltóknak
20 kr. Kezdeté este 7 órakor.

Kivonat

a „nagy kanizsai keresztény jótékony nőegylet”
alapszabályából.

Az egylet neve: „Nagy Kanizsai Keresztény
Jótékony Nőegylet.” Székhelye: Nagy Kanizsa.
Pecsetje: így tartalmú körirat.

„Célja: Segélyezni a helybeli jó erkölcsűkről
ismert hatóságilag nem segélyezett keresztény házi
szegényeket, különösen özvegyeket, árvaakat, b)
s kereset nélküli szegényeknek munkát adni, ke-
resetet biztosítani, esetleg munkájuk eladását
közvetíteni; c) teljesen munka- és keresetkepte-
len vagy testi hibás egyéneknek, kor és nemre
váltó különbség nélkül, könyöradományt nyuj-
tani; d) igen szegény betegeknek orvosi segélyben
részesíteni és betegségük alatt gyámoltani, gyó-
gyítást elmozdítani; s végre árvaikat de
különösen árva leányokra felügyelni, azok tartá-
sát, nevelését, iskoláztatását előmozdítani s azo-
kat életmódhoz juttatni.

A tagok a) rendezesek, b) pártolók, c) rendkívü-
liek, d) tisztelhetliek, e) működők, f) és ala-
pítók.

Tagja lehet az egyletnek társadalmi vagy er-
kölosi kilógás alá nem eső minden helybeli vagy
videki nő, asszony vagy leány, valna felekezetre
váltó tekintet nélkül, kik rendez tagoknak neve-
t tettek, tagjai férfiak is lehetnek, kik azonban pár-
toló tagokul tekintetnek. Kiskoruk csakia szüői

vagy gyámi bejegyezés mellett, külföldiek pedig
csak a m. kir. Belügyminiszterium jóváhagyása
mellett vehetők fel az egylet tisztelhetliek tag-
jaikul.

Működő tag csakis nő lehet, kinek kötelessége
magát mint ilyen a választmányok lovétele
alkalmával bejelenteni s a v. tagokat a kerület-
ben előfordult, s az egylet céljára befolyással
bíró esetekről tudósítani, a szegényeket, árvaikat,
özvegyeket s azok vagyoni helyzetét, erkölcsi
viszonyait világlatban tartani, betegekét fölke-
resni, ápolásra, orvoslásra ajánlani, sürgős kinta-
sok esetében véleményét adni s egyáltalán, a
személy azonosságára, erkölcsére vagy más viszonya
kiderítésére mindent elkövetni, hogy az egylet
nemes célját a könyör adományok kiosztásánál,
s szűkökötök gyámoltásánál minél biztosabban
elérhesse.

Alapító tagok: Alapító tagok azok, kik tetszés
szerinti, de legalább 50 forint összeggel fizetnek az
egylet pénztárába.

Felvétele minden egyleti tag ajánlhat tagokat,
s felvétel a választmányban szavazás útján tör-
ténik, s a felvétele a jelenlévő választmányi ta-
gok szótöbbsége szükséges.

A tagok kötelesek havonként 20 kr. az egylet
pénztárába fizetni, a kötelezett havi díjak és
díjon felüli fizetések elfogadtatnak több óra, 1/2
évre, egész évre, sőt 3 évre is; elfogadtatnak
továbbá kegyadományok, akár készpénzben, akár
természetben. A fizetés a beletes napjától veszi
kezdését s attól 3 évre jár le.

Tisztelhetliek s alapító tagok tagdíjjal nem fi-
zetnek.

A tagság megszűnik: Kitérés, elköltözés, halál,
törtés s az időtartam lejártával, de kitérés 3 éven
belül a fizetési kötelezettséget meg nem szünteti,
sőt ha valaki 3 év simultával kitérés szabadokat
írásban a tükörrel, az utolsó tiszteltetéskor
nem közli, az egyletnek további 3 évre, tagja
marad.

Peres kérdések elintézésére a helybeli bíróságok
illetékesek.

Különfelek.

— **Me gyénk szeretett főispánja** Seastits
Benó ur e. hóban az összes megyei szolgabírói
hivatalok ügykezelését Vizsgálat alá vette;
mindenütt a legnagyobb pontosságot és ügyke-
zelési rendet találta s az illetőknek meglege-
desét ki is fejezte.

— **A veszprémi püspök** Hornig Károly
a deáki pusztán 400 frt költséggel népiskolát
állított fel s ahhoz tanító állomást rendezesít-
tett 400 frt fizetéssel. A vallás és közoktatási
miniszter most a püspöknek elismerő köszönetét
nyilvánítja a hivata os lapban.

— **Miniszter változás.** Mint jó előre je-
leztük a magyar miniszteriumban változás tör-
tént; br. Orczy Béa a király oldala mellett
miniszter lemondván állasaról, a király, e minisz-
teri tarcát ij. Szögyényi-Marich Lászlóra bizta,
ki a külügyminiszteriumból kilépeten, már at is
vette magyar miniszteri tarcáját.

— **A zala-egerszegi ügyvédi kamara**
részéről a hivatalos lap most közli, hogy a ne-
vezett ügyvédi kamara: Merkly Antal zala-szt.
mihályi ügyvédet, ehalálözása folytán, lajstro-
mából kitorolte s iródsaja részére gondnokul dr.
Obersohn Mor zala-egerszegi ügyvédet rendelte
ki; továbbá dr. Kölyegassy Andrian Antalt Mar-
cali és Csorba Akost Nagy Kanizsa székhellyel
lajstromba folytatólag tölvette.

— **Uj csillagkeresztés hölgy.** Csak nagy
rikkán jörtünk meg az, hogy a magyar király
egyik vagy másik hölgyet a csillagkeresztelt,
s királyné e legnagyobb kegyével tünteti ki, s az
ily kiüntetések rendszeren csak a legmagasabb
aristokrácia női tagjai ért. Most azonban felsé-
ges asszonynak egy egyszerű nemes hölgyet ne-
vezelt ki csillagkeresztés hölgyé. Ez nem más,
mint Ferenczy Ida, ö felsége a királynénak ma-
gyar felolvasója. Az uralkodónó mar több ízben
tüntette ki kedves felolvasónőjét legutójjára akkor,
midőn Maria Valeria főhercegnő lakodlására
Ferenczy Ida, mint egyszerű nemes nő meghívást
kapott; de e kiüntetését hasonlíthatatlanul magas
felül a jelenlegi uralkodói kegy. Királynénak mar
augusztus hóban adományozta Ferenczy Idának a
csillagkeresztet; de csak most az ünnepek alatt
tűnt fel azt a kiüntetést melére, maga az ado-
mányozó Erzsébet királyné ö felsége.

— **Reményi Ede** hazánk legelső hegedő
művésze ki február hó 20-án érkezik Budapestre,
hogy 6 hétre tervezett hangverseny bucsu körút-
ját Magyarországon megkezdje, mely alkalom

nal, mint biztos reményünk van Nagy-Kanizsán is meg fogja látogatni. — egy barátjához intézett leveleiben elmondja, hogy 12 év alatt, mióta hazáját elhagyta, hol fordult meg mindentű. Ezek szerint Roményi az első művész, ki Afrika és Ausztrália azon vidékeire is eljutott, hol soha művész előtte meg nem fordult. 1878. évi nov. 11-én először lépett fel óriási sikerrel New Yorkban, innen beutazta az Egyesült Államok összes városait, elrandult Kanada, Mexiko és Havannába, mely hangverseny-körút teljes 6 esztendővel igénybe. 1884-ben Ausztráliába utazott, utközben a Sandwich-szigeteken hangversenyezvén, nevezetesen Honoluluban 15 hangversenyt adott három hónap lefolyása alatt, innen Indiába vitte utja, hol az 1885-ik év őszéig maradt. De a művész pihenést nem ismerő természete őt már a tél beakntával Java szigetére vezette; innen Ki-naba és később Japánba vitorlázott, itt valamint mindentű óriási lelkességgel kelte játékaival. Tokióban azon kiüntetésben részesült, hogy hangversenyen a Mikádó nevével együtt jelen volt. 1886-ban már a világ másik oldalán Afrikában tanultuk Roményit, hol a Port Natal, Capstadt és Johannesburg városokban, szoval az egész Fok-földön teljes 3 évet a legnagyobb sikerek között töltött el, míg végre a honvágy visszavonozta őt Európába. Mult év május 29-án érkezett meg Londonba, s azóta Angliában, Írorszában és Skóciában egyik hangversenyt a másik után adja.

Fiatalszonyi öngyilkossága. Megrendítő esetről értesít Tamesvárról ottani tudósítónk. December hó 28-án délután, — így szól a tudósítás — a Temevárról Szegedre indult omnibus vonatonak gyertyamosi állománán az ottani állomásnál vonalzóknak beje. *Wandel-müchere* névről, e fiatal szép asszony, a vonat elebe lépje magát s a gép kerekéi összezúzva a nőt, az szörnyet halt. A szép asszony öngyilkosságának oka, még csak gyanítani sem lehet.

Az olasz leány bosszúja. Olaszország Cataniai nevű városát roppant izgalombá tartja egy forró vérdű olasz leánynak bosszu ténye. *Vanni Caudia* szép s még alig 18 éves leány. Ismeretiséget kötött M lovaggal, egy előkelő fiatal emberrel, ki neki hazasságot ígert. Mikor azonban a leány anyának erőste magát, a csábító elhagyta. Ez pár hóval ez előtt történt. A leány családjával a nyílt utcán falálkozva, reá lölt a lovagra s az szörnyen megsebesítette. A leányt esküdtezek elő állították; de az esküdtek fölmentették *Claudiat*. A nő két heit elzolgált ismételt merényletet csabítója ellen, most azonban nem tánt golyója, mire a lovag kést rántott s könnyű sebet ejtett a leányon. Az utóbban összeült esküdtezek *Vanni Claudiat* ismét felmentette, de csabítóját 28 napi fogságra ítélte. Az ítélet felolvasása után a leány oda lépett lovagjához s kérde, ha kiálja büntetését, ellöge-e venni? A férfi hátrózott nemmel felelt a kérdésre. Erre a forró vérdű olasz leány bosszu kést rántott elő kebléből, s a törvényszék azne előtt markolatig szivebe dőtte csabítójának, ki szörnyet halt. A törvényszék a gyilkosnót, ki honjuzában életet vitt el becsületéért, azonnal letartóztatta.

Karácsony a hadseregben. A hivatalos lap a karácsonyi ünnepek alkalmából következő tiszti kinevezéseket tesz közzé. Kinevezettek tisztekké, az egyéves önkéntesi vizsgát sikerrel lelet következő hadiak, u. m.: Zúlkner Adolt, Barkovics Karoly az 52 ik gy. ezredben, Hanny Aladar az 52. gy. ezredből a 19. gy. ezredhez, Éry Marton, Stein Lajos, Ács Béla, Hippman Geza, Buás László, Markly Ferenc az 52. gy. ezredhez, Kovács Pál, Fenicz Gyula, Szakvary Dzsó, Zomborcsévics András 52. gy. ezredhez, Mayer József az 52. gy. ezredből a 15. gy. ezredhez, Lütke György az 52. gy. ezredből a 19. gy. ezredhez, Lauclmann Vince az 52. gy. ezredből a 23. gy. ezredhez, Galamb Gyula az 52. gy. ezredből a 76. gy. ezredhez, Aulik Viktor az 52. gy. ezredből a 61. gy. ezredhez. Továbbá a nem pécsi önkéntesek közül Huszár Sándor a 46. gy. ezredből az 52. gy. ezredhez. A 10. huszárezres-hez kinevezettek: Szász László es első-szállásági Gául József, Halász László pécsi-joghallgató az 1. vartüzér batalionnal azonnal önkéntes kinevezett tartalékos tüzérhadnagygyá a 3. vartüzér-batalionhoz. Végül a tényleges állományban Spatin Sándor 10. huszárezredbeli hadnagy ugyan-oda főhadnagygyá neveztetett ki.

A szabadság szobor. Tudva van, hogy a főváros egy szabadság szobor felállítását határozta el éveket ezelőt s a szoborra néve pályázatot is hirdetett. E pályázat 1890. december 31-én jart le. Rossz vetek a pályázatban: Zala

György megyének kitűnő fia, a hírneves szobrász, *Strobel Alajos, Réma József, Dandth György, Senyey Károly, Széchy és Köllé* szobrászok. A pályázat értelmében a Gizella térre, a körtérre s az Andrássy-ut végére tervezhető a szobor. A legtöbb pályamű két utóbbi helyet választotta. Három, egyenkint 1800-rtos pályadíj van kitűzve s a nyertesek közt szűkebb pályázatot hirdetnek. A kivétel iránt e szűkebb pályázaton határoznak. A szobor költségei 300000 lra vannak előirányozta. A pályaműveket közszemlére teszik ki.

Balaton Torontálba. A kormány 40 ezer holdnyi homokos területet szemelt ki Torontál megyében Dél-Índia mellett, mely területen szőlő ültetést szándékozik letesíteni. E célra a Balaton vidékeről. — a hioxára által szenvedett szőlő gazdákhoz 3000 családot fog letelepíteni Dél-Índia környékén. Hazáikat államköltségen fogják építeni s a kormány segíyezi az új telep. melynek neve: *Fehérfalu* tesz. Fehér Miklós államtitkár emlékére, kitől a telepítési ierv származik.

Ij. Csémia Károly hirtetésére figyelmeztetjük olvasóinkat.

A legjobban ismert dr. Rosa-féle élet-halálom (Fagner B. gyógyszeráról Prágán) székelést idéz elő, de nem drasztikus hasmenést s arétkül, hogy a vér szükséges anyagait elvonná. Előmozdítja az emésztés mindennemű tevékenységét s egy milderbit bepsít házigyógyszerre lett. Kapható az összes gyógyszerárakban.

Becset vezeti a legvalasztékosabb étel is, ha nincs élvágyunk. Az *éledgy gerjesztésére* úgy mint mindennemű gyomorhajok ellen, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe **Egгер díj-jutalmazott Szódapasztillált.** Kaphatók 30 krajczeros eredet. — Ahozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában, valamint Egger A. fia Wien- Nussdorf gyógyszerkülönlegességi gyárában.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, **Fischel Fülöp** könyv-árú üzletében megrendelhetők.

A Zala Képes Naptára. nagy kelendőségnek örvend, mit leginkább szépirodalmának köszönhet. A naptár e része a job izlasi kielégíteli, proza) részét *Palotai Akos, Öreg hu-szár, Ossz koméd* írták, míg a költeményeket: *Szamoszegi S. Kovács S., Tuboly V. és Bálintffy B.* adták. A képekkel illusztrált humoros rész szórakoztató és nem trivális cécokban mutatja be a társadalmi különböző tréfás eseményeit. A szintén képekkel illusztrált ismeretterjesztő rész hasznos tudnivalókat tartalmaz. A naptár tiszti névtára a legjobb es legtehetősebb hivatalos adatok szerinti készült, míg a naptári rész a csillagászati hivatal es az országos vásárok a miniszterium adatait tartalmazza. A köösőleg is esiuosan kiadított 6 ivre terjedő naptár **csak 30 krért** kapható, ki kiadó: *Fischel Fülöp* könyvkereskedésben N. Kanizsán, Csakornyán es Kaposváron.

Munkácsy műve. Tudva van, hogy a világhírű művész *Munkácsy Mihály* magára vállalta, hogy az új országház részére egy képet fest. A kép: *A honfoglalás-t fogja felüntetni* Mint örömmel értesülünk a mester már a kép vázlatát elkészítte, erre vonatkozólag következő értesítést vetünk: *Munkácsy* hosszas kísérletezés után végre elkészítette az új országházba szantnaggy képének, a *Honfoglalásnak* vázlatát, mely — a mester megjegyzése szerint — valójánú eg meg is marad a kép alapjául. A vázlat természetesen csak a személyek csoportosítására vonatkozik es nem egyáltalán a ruházatokra is. E tekintetben *Munkácsy* reméli, hogy az akadémiá egy a honfoglalás idejében Magyarországon lakott szlav népeknek, mint a honfoglaló magyaroknak viselőre néve tett tanulmányait vele mielőbb közölni fogja. A vázlat kitűnő benyomást tesz; a csoportosítás rajza egészben véve körülbelül ugyanaz, melyről már több lap írt néhány heit el ezelőt. A szlav küldöttek terdelőniva tü ve es vizet nyújtanak Árpádnak, ki egész kíséretével együtt loháton fogadja a hódolatot. Az első vázlaton Árpáddal az előkőn álltak a magyar vezérek, egy sator előtt, ugy, mintha épp most lépnek volna ki belőle. Es így nem társzt a mesternek es más vázlatot készített. Nemkép-pen a vidék színeze is megváltozott. Egy erdő nek elejét látjuk, a fak között a magyaroknak szürke sátrai es az előjővő harcosokat, kik mind

látni akarják a legyőzöttek meghódolását. A szlavok közül csak kevesen vannak loháton, de hátfelel es előtérben látni sok fölnyergelt lovat, melyeken a meghódolók jöttek. A csoportok között, dacára a sok személynek, nincsen tolongás. A magyarok a jobbrészen csaknem felét foglalják el a képek. A szlavok baloldalt vannak. A magyarok magatartásán kifejeződik a győzők dacos bátorsága, a szlavokén viszont kifejezésre jut az alázatosság, melyre szükségök van a rettegett magyarság előtt. A kik a lövet hozták, terden állnak, míg a viz hordói állanak (eszerépkorsó a fejükön) es várják, míg rájuk kerül a sor. A küldöttek, kik a tárgyak átadásával vannak megbizva, a szolgáktól jobbra es balra állanak es alázatos tisztelettel mutatnak a meghódulás jeleire, melyen meghajolva Árpád előtt.

A gazdasági es műszaki haladás iránt érdeklődő művelt közönség figyelmét felhívjuk a most már 15-ik es folyamata lépő *Gazdasági Mérnök* című közérdekű gazdasági es műszaki képes hetilapra. A *Gazdasági Mérnök* célja előmozdítani hazánk gazdasági fejlődését a modern technika vívmányainak eszerű felhasználásával. Ennek megfelelőleg eber figyelemmel kíséri mindazon újításokat es egyéb mozzanatotkat, melyek egyfelől a mezőgazdasági es ipari termelés fokozására es olcsóbbá tételére, másfelől a gazdasági es ipari termékek minél jutalmazobb értékesítésére befolyással bírnak. Főbb rovatai: Irányítékek a mezőgazdaság, ipar es kereskedelem teréről, gazdasági, gépészet es építészett, gazdasági es házi ipar, építő es műipar, gépészet es gyáripár, vízszahályozás es hajózás, tanjavítás es vízhasznosítás, elektrotechnika, találmányok es szabadalmak (az egyetlen hazai szaklap, mely a találmányok leírását es rajzait a szabadsalmakat rendezen közli), forgalom es közlekedés, ipari es kereskedelmi ügyek, pénzües hitelügyek, biztosítás, hasznos tudnivalók, vállalatok, vizállások stb. A *Gazdasági Mérnök* egyszerűsüind hivatalos közlönye a Tiszavölgyi tarsulatnak s mint ilyen hivatali óre es független képviselője a Tiszavölgyi s államban a vízszabályozás es hajózás nagyfontossága érdekeinek. A *Gazdasági Mérnök* megjelenik minden vasárnap, 12 oldal terjedelemmel, színes borítékban, díszesen kialakítva. Szerkesztés es kiadja *Gonda Béla* műszaki tanácsos, műegyetemi m. tanár. Előfizetési ára: egész évre 12 lrt, fé évre 6 lrt, negyedévre 3 lrt. Az előfizetések a *Gazdasági Mérnök* kiadóhivatalába, (Budapest IX. Lónyay-utca 11. sz. a.) küldendők.

CSARNOK

Bordal

Faluregi csárdás piros Lánykaja,
Jó vörös bort hozz ide a Pohárba!
Hadd fojtsam el a mult évi Bánatot,
Melyet hűtleen barna rózsám Rámhagyott!

Bort hát ide! Bort ide a Pohárba,
Kökényszemű, rózsapiros Lányka,
Bort iszom én ez új ében Mindaddig,
Mig a bánat a szivemben Benn lakik.

Polczner Árpád.

Az ifju nőf.

Ballada.
Es ist eine alte Geschichte
Doch bleibt sie immer neu.
Hina

*Elhangzott a nóta, elnémült más minden,
Felmért kastélyban muzika szó nincsen.
A vidám párok közt urd lett most a gyász,
Felmért kastélyban sötét bánat támad.*

*Viaszgyertyák égnek három nap s éjjente,
Rapatalon fekszik a legszebb levente.
Nem zavarja semmi szomorú nyugalmát,
Fogyha csak a könnyek azt meg nem zavarják.*

*Tegnap itenkor még az erdő táudré,
Szerelemittasan borult kebelére,
Gróf koronáját eldobta miatta,
Érette ill és most érte fekszik halca.*

Tündéri leány volt az erdésnek lánya,
A világnak szépe, szépek koronája.
És a sziv az olyan könnyelmű valami,
Mért tud az oly hamar hű lángra gyűlani? . . .

„Édes atyám nekem van már választottam,
A legszebb leány az, a kit választottam;
Aranyos a haja, piaci piros szíja
Ime, itt van atyám, az erdésnek lánya! . . .”

Elnémult már minden, csak a sóhaj hallik,
Az öreg gróf jajja a szíve nyitallik.
„En adata a jegyert, én, csak én kezdeknek,
Irgalom Istene, irgalmazz lelkemnek!” . . .

Bethlen Oszkár.

Vilma.*)

— Beszélyke. —

Irta: Vid Anna.

(Végo.)

„Ez Jenő neje volt,“ — susognak össze . . .
— Dehogy. — hisz azt mondják, hogy ő püpos! Haha! hát a bő köpeny mire való? — és kacagva, larmázva hagyta el a Köves palotát.
— Jenő neje volt. — Igen, az volt! — Szobájába érve ismétlé: „Nagyon szereti Jenő azt az asszonyt, vigyázatok rá, még valami boldog tesz!” Aztán fejére, kulcsolt kézzel végigbalad szobáin, arcán kínos tépelődés lát-szik. — „Mit tegyek, hogyan menissem meg őt, — hogyan adjam meg boldogságát? Soká gondolkozott, már alkonyul, mikor a csengőhöz lép, s a belépő komornának rendeletet ad.

— Kérje meg nevében az ifju nagyságos urat, sziveskedjék szobámba fáradni haladéktalanul!

Jenő komor gondolatok közt maradt magára. — Nem, nem! az lehetetlen, hogy Aliz ily jellemten volna — hazug rágalom, mit a könyvemű feccsög róla beszél! — miért is hallgat-tam el? — Ah, így vádolni őt, — rebegi izgatottan, őt kiért életemet adnám. Csak ez az irtoztos akadály ne állna közöttünk. — Hah! mint gyűlölem é szerencsétlen! Miért is néz reám oly szeliden, hadd tisziztánám el magam-tól, vissza-dobva neki hitván vagyonát, melyért boldogságomat adtam cserébe. — De mindig fü-lelem cseng esdő szava: — „ne haragudjék rám érte, én nem vagyok oka.” és Aliz gúnyoska-csago megjegyzése, melylyel „kesscs nőmhöz” utasított. — Az a gyönyörű Aliz! — mint szeretem! — egész az örülésig! — Miként szabaduljak meg ettől, hogy ő legyen nőmmé. — Gondolkozva tekint az utcára. Egy számtalan csengővel ékített szán sikklik végig a néptelen utcán, Gyönyörű barna hölgy hajítja a négy lovat, mellette egy rut arcú agg férfi ül, karja a hölgy karcsu dereka körül fonódik, a hölgy bódító kacérsággal fordítja felé kacagó arcát.

— A látomány elűnik Jenő szemei elől. — Aliz volt! — hörög tompán.
Ekkor lépett be a komorna, át adva urnóje üzenetét.

— Mondja meg urnójenek, sem időm, sem kedvem nincs a vele való beszélgetéshez, — kiált izgatottan. — A megrémült komorna híven elmondja Vilmának. A nő szép arcán bátoros mosoly vonul át, szemébe könny szökik.

— Mennyire gyűlöl — susogja — de jól van ez így.

Aztán a komornának utasítást ad, hogy a ruhaneműk szükségessébbjét csomagolja össze, és utasítsa az ő kocsisát, hogy egy óra múlva indulni lehessen. Örholomra mennek.

A komorna csudálkozva néz fel: mit keresnek most talán?

— Nagysága, esedezem, meddig leszünk oda, hogy aszerint készüljek?

Vilma zavarodtan néz rá.

Nem tudom — hebegé — talán — talán pár hétig.

Ezzel el hagyta szobáját. Végig haladt a hosszú folyosón.

Jenő ajtaja előtt megállt, összerendezte szive hahatón dobogott, ez az első eset, hogy az ő szobájába akar menni. Arca halott — halványá változott, ajkai görcsösen szorultak össze, végre határozottan a szobába lépett.

— Bocssáson meg, hogy zavarom — szólt tompa hangon — előbb kérttem önt, nem jött hozzám, tehát nekem kellett ide jönnöm.

Jenő zavarodtan állt előtte. Megbánta előbbi durvaságát. Hisz ez az anyagi lény soha nem

bánta őt. — Ne neheztesen Vilma, nagyon ideges voltam, — hebegé, székét gördítve neki.

— Köszönöm; nem bílek le; szől ez komolyan — ez volt első kérelmem, mit önhöz intéztem, megtagadta.

Jogában állt ezt tennie, — így van ez jól. — Azért nem vette el bátorságomat, hogy még egy kérésrel ne jöjjelek ide . . . Uram, én még untam e villátal komédiát, melylyel mi boldog-dítjuk a céllal, csáljuk önmagunkat. — Végét öhajtom szakítani.

Ugy gondolom, akaratom találkozik az ön titkos öhajjával, melyet csak azért nem nyilvánított mert nem akart engem megkeseríteni. Ön hálára köteleztem hiszi magát, velem szemben, — atyja miatt, — ez tartja vissza a lépéstől, melyet én teszek. — Pedig nem tartozik ön nekem másnal, mint szabadságom visszaadásával. Könnyen fog ez menni, uram; önök öröm, — nekem sem lesz az fájdalom mit okozni fog. A mi tri-gyünk nem érzelmen alapult, nem a szív szá-vára kötöttek; — üzlet — csupán üzlet az egész, melyet akkor bonthatni fel, mikor valamelyik fél belé un: nos, én meguntam. — Mostmár nincs szükség vagyonomra — reám pedig nem is volt szükség soha, — tehát mehelek. Kérem önt, tegye meg ez ügyben a kellő lépéseket. — Vagyonomat számítozom le. — Sírjassa tőle telhetőleg ez ügyet. Isten önnel uram!

Azzal távozott.
Kérve az ajtón, hullámzó keblére szorította kezét, majd tántorogva haladt szobájába. Itt kitört fény szívéből a visszafojtott indulat, lelket tépő kínos zokogással borult a keréveire.

Jenő tóra nyílt szemekkel állt helyén, még mindig látta a már távozott alakját; látta a dunt arcot, hallotta a csengésnélküli tompa hangot, melyen oly rideg érzeléslen szavakat mondott; s látta azt a beszélő kék szemeket, melyeknek langja meghazudtolta az érzeléslen szavakat, el-mondva: „Áldozatra van szükség; legyen én az, tudok az lenni, a te boldogságodért, édes minde-nem; — csak te, te légy boldog, meg elékszem én a te boldogságod tudatával. — Utatokban álltok? Jó elmegyek innet. — Még a reám való emlékeztést is meg gyűlöltem vele. . . . Hallod e hangot, a szavakat, mik ajkaim hozzád beszél-nek? Hidd, oh hidd el azokat; azok a lépcsők a te boldogságodhoz. Tszajts el — nem illem én tehozzád, csak azt enged, hogy a távolból imád-bassalak nyomorult életemen keresztül. Ne tudd te meg soha, hogy boldogságodért teszem ezt. — Hidd el, hogy sivar lelkem szabadságra vágyik. Gyűlölj meg engem, oly nagyon, amint én sze-retlek.

Sokat-sokat beszélt még az a két szem Jenő-nek; annyit beszélt, hogy dics-fényvel körül-véve, fehér szárnyakon látta a magasba emel-kedni a szerencsétlen gyermek alakot!

— Vilma! Vilma! tör ki kebléből egy sikol-tás . . . aztán örültként végig rohan szobáin, egészen Vilma lakosztályáig. Egy pillanat, s ott térdel a kínosan zokogó előt.

— Vilma, édes egyetlen Vilma, bocssás meg nekem elvakultnak, ki most ismeri fel anyagi lényedet. Feledd a sok fájdalmat, mit én okoz-tam neked.

— Vilma ijedten szökik fel . . .

— Mit akar ön itt — kiált rémülten — elhozta önt a szánalom hozzám, alamizsnát kínál nekem a szerelem hulladékaiból? — nem kell! távozzék innét — én-én gyűlölem önt.

— Vilma! légy irgalommal irántam, kit mag-asztos lelked megtérített, s itt térdlek lábaid előtt, várva ajkaidról a megváltó szót. — Ha családiam volna — ha nem jól olvastam volna nemes lelkedben — és nem szeretnél engem; — akkor én kérem tőled az alamizsnát; melyért cserében szivem egész szerelmét, imádatát s ele-temet adom. — Irgalomból ne íz az el! — Ugye megbocsájász nekem?! — susogta felemelkedve s karjaiba zárva a zokogó gyermeket, ki vállára nyugasztva szőkefürtös bájos fejét, könnytől ned-ves szeméit felemelve susogja:

— Szeretlek — szeretlek.

Jenő kímondhatatlan boldogsággal szorította magához a első forró csókját nyomta a piaci bíbor ajkakra.

Egy óra múlva zárt uti kocsi távozik a Köves palotából, a boldog ifju pár utazott Örholomra. A palota egyik ablakából az agg Köves elégedett mosolylyal könnyező szemekkel nézett a tova ro-bogó hintó után.

Törvényssékiearnok.

— **A királyi táblák elnököknek kinevezése** iránt az igazságügyi miniszter már meg-tette előterjesztését a Felsőházhoz s remélhető, hogy február hóban már a kinevezéseket köz-ülni fogja a hivatalos lap. A miniszteri előter-jesztésben kijelöltettek táblai elnökökké Buda-pestre, az ottani mostani elnök: dr. *Vajkay* Károly, Pozsonyba *Lehoczky* Kálmán kir. kuriai bíró, Győrbe *Erdélyi* Sándor kir. kuriai bíró, Kassára *Oberschall* Adolf, a mostani marosvá-sárhelyi kir. táblai elnök, Pécsre *Blaskovich* István a bpesti keresk. és váltószék elnöke, Debrecenbe *Puky* Gyula kir. kuriai számfelveti bíró, Nagyváradra *Zádor* Gyula miniszteri ta-nácsos, Kolozsvárra *Berczely* Jenő kiriai bíró, Marosvásárhelyre *Elekes* Pál kiriai bíró, Sze-gedre dr. *Paizs* Andor, vagy *Sötley* Sándor, Temesvárra pedig *Sötley* Sándor, vagy dr. *Paizs* Andor, kir. kuriai bírák.

— **A tottó király** és társainak ügye ismét a felszabre került. *Farkas* Menyhért s társainak védője *Eötvös* Károly ügyvéd — mint a fővá-rosból értesülünk, — m. hó. 21-én vette kézhez a temesvári törvényszék ítéletét s azonnal el-utazott a fővárosból és karácsony első napja óta Temesvárom tartózkodott. Eötvös ez idő alatt elkészítette a fellebbezést s december 30-án ba is nyújtotta azt. A fellebbezés rendkívül terje-delmes, felöleli a pör egész anyagát s azok szerint a kik olvasták, valóságos jogászai remek-mű. Az Eötvös által szerkesztett s beadott fel-lebevezvénynek azonban egy kis utójátéka is lesz, mert mint lapunk zárta előtt értesülünk Temes-várról, az ottani törvényszék december 31-én tárgyalta a beadott fellebbezvényt, s ez alkalmal elhatározta hogy az igazságügyi mi-nisztertől meghatalmazást kér arra hogy *Ejt-vös* Károly és védőtársai ellen a büntetőtörvény 262. szakasza szerint *rágalmazás* miatt az eljá-rást megindíthassa. A fellebbezésben ugyanis a következő passzus foglaltatik: „*A tokok Vozdary* vizsgálóbíró kezén meghamisítottak.”

Közgazdaság.

— **Időleges anyag-cement-aszfalt-és kőipar kiállítás.** *Baross* Gábor kereske-delemügyi miniszter intézkedése folytán a buda-pesti kereskedelmi muzeum a hazai termékek állandó kiállításai mellett évenként egy esetleg két időleges szakkiallítás fog rendezni, a melyek hivataly lesznek az illető iparcsoport által felold-gozott nyers- és segéd anyagokat, gyártmányokat, munkagépeket és segédeszközöket lehetőleg a ma-guk teljességében felölelni és így iparosainknak megmutatni az utat és módot, melynek követé-sévei versenyképességüket fokozhatják. Ezen ki-állítások sorozata a I. év augusztus havában rendezett bőripari kiállítással megnyitott, mely a várakozásoknak teljesen megfelelt és az ily alapra fektetett szakkiallítások hasznát és cél-szerűségét minden irányban igazolta. A szerkesz-tőségünknek megküldött program szerint *Baross* kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi mu-zem által rendezendő legközelebbi időleges kial-lítás tárgyait az anyag-cement-aszfalt-és kő-ipart tűzte ki. A kiállítás *jövő évi május 15-én* szándékolatik megnyitni és hat hétig fog tar-tani. A kiállítás tárgyat képezendik. **I. Agyag-ípar** és pedig: az agyag nyers terményben, má-zatlan-agyagnak likacsos cseréppel, mázas-agya-gának likacsos cseréppel, és agyagnak összetömör-dött cseréppel. **II. Cement** és cementgyártmányok és pedig: nyerscement és cement gyártmányok mi-den neme. **III. Aszfalt** bemutatva az aszfalt-termelés és aszfalt gyártmányok által. **IV. Kő-ípar**, nyers anyaggal és kőfaragó munkákkal. **V. Munkagépek**, segédeszközök és szerszámok. Vidé-künk iparosainak figyelmét felhívjuk e célszerű kiállításban leendő részvételre.

— **Új közútbányás.** Erccsenyén, a gyána-falvi vasúti állomás közvetlen szomszédságában jelentékeny kőszénbányára akadtak. Kitűnő minő-ségű barca szenet tartalmaz a kiaknázandó te-rület roppant mennyiségben. Szakértők a kieme-lendő anyagot 100 millió métermázsára becsülik. Örömmel üdvözlöljük a nagy horderéjű leletet, mely Vasvármegye területén van s öhajtjuk, hogy az gyorsan s erőteljesen felvirágozzék!

— **Budapesti érték tévedése.** A busza üzlet irányja a beallott új évvel szilárd maradt. A kínált ugyan gyenge volt és a vételkedv is kor-látolt, miért is miudonsze 10 ezer mm. busza kelt el, a mult héti teljes arakon. Más gabna nemek-

*) Léted lapunk mult évi 62. számának tárcarovatát.

ben változatlan irány s egyenlően maradt árak mellett gyér forgalom volt. Eladatott: Buza tiszta...

Fiúme forgalma. A magyar tengeri kikötő december második felében következő kereskedelmi forgalmat mutat: Az összes forgalom...

Piaci árak Debrében. A debreceni piacon az utolsó heti vásár alkalmával, következő árak jegyeztettek a vásárbírói hivatalnál...

A helyi gabona forgalomban a múlt hét ünnepi csendjét az utolsó napokban élénkség váltotta fel. A hozatalok szaporodtak, a vételkedv is kedvező volt...

Szerkesztői üzenetek.

- 1. „Gazdasági Mérnök” szerkesztősége. Kívánaga szerint történt, a lapot várjuk. 2. R. L. Kis-Sziget. Epen idejében jött, jövőre is így kérjük, minél gyakrabban. 3. V. E. Győr. Köszönet, Ugy lesz mint ohajtja. A lapot küldöm csere példányul. 4. T. V. Helyben. Sajnálunkra már későn érkezett, ha helynyükszik ottesszük. Naptárunk számára, ép alkalmas lesz. 5. „Sírversem”. Még korán lesz ílyet írni, a dyasztichonok csak megválnának de a költséget, a költészet jöf maradt? „Szeredem,” talán jobb lesz Horátius és Virgiliusba belé szeretni, legalább a haszon több lesz belőle mint a versírásból. 6. „Mentők Lapja” szerkesztőségének Szivesen teljesítjük ohaját, mely utolsó levelében kifejezést nyert, — a lapot rendszeren kérjük küldeni, a decemberi számot maig sem kaptuk meg. 7. h. y Helyben. Köszönet a küldött szíves tudósításért, hasonló alkalmaknál kérjük annak ismés-lesét; és egy rövid közgazdasági cikket várunk a jövő számára. 8. U. U. E. Helyben. Mint láthatja idejében megérkezett a fel is használtuk. Köszönet. 9. R. L. Helyben. Vettük, közöltük, köszönjük; de kérjük jövőben gyakrabban korosse fel lapunkat, mindig érdekes hírelvel. Hat egy kis közérlelű, vagy társadalmi cikk nem hovor, az asztalálókban?!

Nyilttér.*)

Hálj selyemszövetek 60 Krtól fel egés 7.35 krig méterenként (melyeg 300 különböző színben és mintázattal, részletekért és végenként is vám és portodíjmentesen küld Houscherg J. (cs. és k. n. v. szál-Itó) gyári raktára Zürichben. Minták kívánatra azonnal küldetnek. Levélreke Szejbe 10 kros helyeg rajgastandó. 774

Feloldó szerkesztő: Cs. Patotai Ákos.

*) Az a rovathban közlöttokról nem vállal magára felelősséget a szerk.

24249. ni 890.

Zalavármegye alispánjától.

Pályázat.

Zalavármegye területén üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel, 100 frt uti, 100 frt lakpénz és 4 frt 80 kr. irodai általánynyal javadalmazott tapolcai járási útbiztosi állomásra pályázat hirdettek.

Ennek folytán az említett állomásra pályázni kívánók felhívtnak, hogy a katonai kötelezettség teljesítését, továbbá írás és nyelvismereteiket, szakképzettségüket, eddig foglalkozásukat, valamint életkorukat és testalkozatuk egészségüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat 1891 évi január hó 20-ig mennyiben szolgálatban vannak előjáró hatóságuk útján, különben pedig közvetlenül — Zalavármegye főispánja Svasits Benő Ur Ó. Méltóságához intézve — alulirothoz mutassák be, megjegyeztetvén, hogy az említett állás betöltésénél a kiszolgált és igazolványryal elfűtött állászatok az 1873. évi II ik t. c. értelmében lehetőleg előnyben részesítettnek.

A végleges kinevezésnek egyik feltételét képezi az állami utmesterek részére előírt képességi vizsgának egy év alatti letétele.

Azon tárgyak iránt, melyekből ezen vizsga leteendő, a zalamegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál tájékozás szereshető.

Zala-Egerszeg, 1890. December 27-én.

CSERTÁN alispán.

775 1-1

Ifj. CSEMITS KÁROLY

Óraművész és látszerész Nagy-Kanizsán.

Raktárom túlhalmozottsága miatt rendkívül olcsó gyári árakon árusítok órákat és látszerészeti czikkeket.

Nagyválasztéku készletem van a következő czikkekből, u. m.:

arany-, ezüst-, nickel- (svájezi) uri és női órák, inga-, salon-, ébresztő és fali órák,

valamint szemüvegek és cwikkerek arany-, ezüst-, nickel-, acél- és teknősbéka-keretekben; igen díszes és divatos női salon- lorgnettek hosszú fogantyúval teknősbéka-csontból; színházi látszócsók, aneroid- légsúlymérők bő beosztással; orvosi maximal hőmérők, könnyen leolvasható terem- és ablak-hőmérők; hosszmérők és vízmértékek; varázslampák, mikroszkopok, stereoskop-készülékek, fűthető gőzgép-minták, villanyos gépezetek, villanyos szobacsengők, villanyos tűz-gérszatók, villanyos gépminták stb. stb.

Óraművészeti és látszerészeti műhelyemet

mindennemű javításra legjobban ajánlom.

772 2-3

Vidéki megbízások postá fordultával intézettek el.

Gyors és biztos segítség nyomorhajók s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s legvalószínűbb szer a már is mindenképp ismert és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb- gyógyfüvekből a leg gondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyús- felbőgés, vérdúlás, aranyeres- bajok stb. stb. ellen teljesen hatásosnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy helybizonyult, megbízható hátszerésé lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismertő iratok orrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamiltások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalzsam” minden üvegeskéje két burkba van csomagolva, melynek hosszoldalán „Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz” címzett gyógyszer-tárból. FRAGNER B. Prága 205-III.” német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, azelas tetein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak a Résztő FRAGNER B.

Védjegy... főraktárában, gyógyszer-tár a „fekete sashoz” Prágában 205-III és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszer-tárában a Városház-téren.

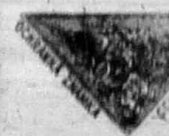
Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: 759 2-26

„prágai általános házi-kenőcs”

több ezer hálynylatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyulladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kendeo biztos eredménnyel használható a női emő gyuladással, a tej tepedéssel s az emő megkeményedéssel sejtésben, kelévyenyű, vérárganatoknál, gennyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöcknél, az ugynevezett körömgörcsöl, ekeményedéseknél, felpuhadásoknál, mirigyárganatoknál, sztrárganatoknál, érzékeny lapoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenőnyedést, felnyúlást a legrovidebb idő alatt eltávolít; s ahol ma gennyedés mutatkozik, ott a daganatot legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiretől is gyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.

Óvás! Minden a prágai általános hálykendo öt sokszor utanozass, minden- kit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ezerszelence, melybe töltetik, vörö- használati utasításokba (melyek 8 nyelven nyomvák) és két kart: sba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁBI BALZSAM a legbizonyosultabb, számyalan próbatét al- tal legbiztosabbul elismert szer a nevelhalás kiigyógyítására s az, egészén elvenett hályki teltség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Szerkesztőség:

Magyar-utca 33. házszám.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezeiből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak és a Bankegyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városház-utca 6. szám Falschal Fálsp. könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre . . . . . 5 ft — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyiltilér petitsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Falschal Fálsp. könyvkereskedésbe intéendő.

A miniszterelnök kijelentése.

Azon parlamenti szokásnak, hogy az év fordulója alkalmából a törvényhozó testület a miniszterelnöknel szerencse kívánatait tolmácsolja, hódolt mindenkör s a hódolt most is a magyar parlament; és Szapáry gróf miniszterelnök, a régi hagyományhoz híven, válaszában kijelentéseket tett e politikai helyzetre nézve.

Még alig hangzottak el a miniszterelnök kijelentései, még füleinkben csengnek a férfias nyíltsággal elmondott szavak, még azok behatása alatt állunk, midőn beismerjük, hogy kevés szóval oly sokat alig jelentett ki még ujévi beszédében miniszterelnök, mint mennyit Szapáry gróf ez alkalommal.

Ha semmi egyéből nem szólt volna a kormány elnök, mint csupán az egyház politikáról mondta volna el azt, mit elmondott, örök emlékezettel maradna ujévi beszéde; de mondott ő többet is.

Mi ez alkatonnal csak is az egyház politikáról tett kijelentésével foglalkozunk.

Tudva van, hogy az ellenzék mindent felhasználta arra nézve, hogy a nemzetben bizalmatlanságot keltsen a tényleges kormány ellen, főleg annak egyházpolitikája

végéig; iparkodott a nemzetben azon hitet költetni fel, hogy a kabinet kulturharcot akar a végül oda dobta a világ elé, hogy Csáky meg fog hátrálni, vissza lép, az elkeresztelési ügyet pedig elejti a kormány s leveleszik a napirendről.

Szapáry gróf most, mint a teljes öntudatban élő kormány feje, határozott férfias hangon győzte meg a nemzetet arról, hogy a kormánytól távol áll a szándok kultur harcot idézni elő; de követeli mindenkitől a törvények teljes tiszteletben tartását, meggyőzte a nemzetet, hogy a kultuszminiszter nem ingadozik s az elkeresztelési ügygel nem fog meghátrálni a kormány. Csáky marad s a törvényjavaslat törvényerőre fog emeltetni, melynek tiszteletben tartását, a kormány erélye, minden honpolgárnál képes lesz kieszközölni.

Az állam törvényektől senkinek sem szabad megtagadni a tiszteletet, bárki legyen is az; így szólt az öntudatos kormány elnök s ezzel erősen kifejezte azt, hogy a kormánynak esze ágában sincs meghátrálni; de kifejezte azt is, hogy kulturharcot nem akar, mert azt egyetlen eszes hazafi sem kívánja.

A vallási békét, mely minden embernek oly drága, a miniszterelnök saját kijelentése szerint nagyrabecstül, de nem engedheti meg, hogy Magyarország vallási békéje, az állam törvényeinek megsértése, azok tekintélyének megtagadása árán biztosítsák.

A kormányelnök e szavait nem lehet félreérteni, nyitlak, őszinték azok, mint a kormány minden ténykedése s ki e szavakhoz magyarázatot akar fűzni, nem fűzhet mást mint azt, hogy Szapáry gróf az ellenzék azon részéhez, mely a kulturharccal ijesztgeti a nemzetet s magához a katolikus klérushoz azon őszinte kérést intézi, lépjen mindenki a törvényes térre, s biztosít mindenkit arról, hogy a törvényes talaj, melyet a magyar kabinet ez irányban megteremtett, mindenkinek ki-elégítő megnyugvást fog biztosítani.

S hogy a miniszterelnök betetőzze, hazafias kijelentését, hivatkozott a katolikus főpapság hazafias érzületére, mely sohasem tagadta meg önmagát s bizton reméli a gróf kormányelnök, hogy a főpapság ma is összefogja egyeztetni hazafias érzületét a tényleges törvényen.

Mi is részünkről teljes mértékben osztjuk a miniszterelnök reményeit, ismerjük

A „ZALA“ tárcája.

Kint a faluvégén . . .

Kint a falu végén
All egy kicsiny csárda
Hej! bel sok legényt visz
Szive arra tájra.

Beh sok legény is ott
Feledte már szívet!
A csárdás leánytól,
— Czalfa öléseért.

Engem is a szivem
Eleit arra tájra:
Engem is rabjára
Tett a csalfa lányka!

Polczner Arpád.

Corona.

— Egy olasz orvos naplója utána.

Irtá: Palotai Ákos.

(Folytatás)

II.

Másnap délután Edvard s az orvos együtt ültek Edvard szobájában; mindketten erősen szívták a jóillatu havanna szivart, de nem szólt egyikük sem. Gondolataik csapongtak mindenfelé, és az orvos nem akarta figyelmeztetni a gróft, hogy tett ígéretét váltás be s mondja el, mi nyomja lelkét, míg a gróf folyton azon törte fejét, miként adja elő a történeteket, ha az orvos adott szavának beváltására felszólítja.

Másfél óra telt el a nélkül, hogy csak egyetlen egy szó is váltottak volna, pedig oly sok mondanivalója volt Edvardnak.

Egyszerre, mintha mely álomból ébredt volna fel, a gróf megdörzsölte szemét s az orvos észre vette, hogy Edvard szemei nedvesek, könyezett, majd mely sobajban tört ki a fiatal gróf s oly bágyadt tekintettel vetett az orvosra, hogy ez önkentelenül kérde:

— Roszu! érzed magadat?

— Nem, csak oly nehéz a keblem.

— Könnyűd meg, mondd el mi nyomja, — biztata az orvos, ki örült, hogy nem kellett egyes kerést intezni Edvardhoz, s hogy ő maga adott alkalmat rá, hogy tett ígéretére figyelmeztesse.

— Legyen. El fogok mondani mindent úgy a mint van, aztan ítéljen ön atyai barátom saját maga, elfogulatlanul, részrehajlatlanul, mint a legszigorubb-bíró ítélne.

— Légy nyugodt, kihallgatlak s ítéletem sem elfogult, sem részrehajló nem lesz, de hogy az orvos gyógyíthasson, előbb a betegséget kell ismermie; mondj el tehát mindent úgy a mint van, én tudni fogom levonni belőle a következtetéseket s kiméletlenül kimondom ítéletemet.

— Köszönöm; — s a szavakkal megszorította az orvos kezét Edvard. — De mielőtt elbeszél-ném mindazt, mi lelkemet nyomja, az orvosi tudományhoz kell egy kérdést intéznem.

— Szólj!

— Mondja meg ön, mit tart a holdkórosságról s mit tanít a tudomány e jelenségről?

— Hosszú éveken keresztül szerzett tapasztalataim után — felelt az orvos, — mit sem mondhatok, mert saját orvosi gyakorlatomban ily jelenség nem fordult elő; azon eseteknél pedig

melyeket nekem mások elbeszéltek, mindig arra az eredményre jutottam, hogy az egész holdkórosság nem egyéb mint képzelődés vagy több esetben család.

— Edvard arca, mely eddig komoly volt, komorrá vált e szavaknál, meglátszott rajta, hogy nem ezt a választ várta, s hogy a keblében dult lájaldalmát még érzékenyebbé tette.

— S mit tanít a tudomány? kérde megtört hangon.

— Több jeles orvos, — felelt Benzano — főleg pedig a német tudósok körjelenségnek tekintik, sőt azt állítják, hogy nemzedékről nemzedékre örökölhető e baj, és ha egy egy nemzedéknél kimarad is, a jövő nemzedék már ismét e körállapotban szenved. Olvastam egy egyetemi tanár művét, melyben az elmondottak részletezve, körülmenyeseben befoglaltak.

A gróf arca kissé nyugodtabbnak látszott lenni s szíve kérdezte tovább:

— S mit mondanak a tudomány emberei arra nézve, hogy mi idézi elő e körállapotot?

— Sokféle külfolyás lehet oka a körállapotnak, — felelt az orvos — több tudós állítása szerint, a nagy idegrázkódítás leghamarabb idézi elő, de oka lehet a kórnak különféle kiállott betegség is, főleg pedig a nőknek az aldott állapotbanél alkalmazásával előforduló bajaik és betegségeik. A tudósok, kik a holdkórosságot részletes tanulmányuk alapjául vették fel, azt állítják, hogy e körállapotban az idegrendszer összhangzatabblik meg s így előfordulhat az nemcsak testi bajokból, hanem minden a szellemre kiható megzakodástól is. Nem hiányzanak olyanok sem, kik azon véleményben vannak, hogy a hold magnetikus — dejes — ereje vonza a holdkórossá magához s azért csak oly egyének lehetnek hold-

Igen jól a kath. főpapság hazafiságát, olvastuk a történelem által feljegyzett hírségei odaadását a haza és koronás királyunk iránt, számtalan példájával találkozunk a feláldozásnak és áldozatkészségnek akkor és ott, amikor és a hol a közös anya és a szent István koronájának tulajdonosa kívánta a kath. főpapságot. Tudjuk, hogy a hazai törvények tiszteletben tartásánál a kath. főpapság volt mindenkor a példaadó mert ezt tudjuk, nem kételkedünk, hogy a minis-terelnöknek tett kijelentését a főpapság meg fogja szívelein a Szapáry gróf kijelen-tése nem fog hatástalanul elhangzani s a főpapság soha sem fogja magát a tényle-ges törvényekkel szembe állítani.

E meggyőződésünkől vezéreltetve, biz-ton nézünk a jövő elé, mely sem a pol-gárok vallási békéjét nem fogja megzavarni, sem a törvények tekintélyét nem fogja csorbítani. Erről biztosítja hazánkat annak minden egyes polgárát: „A miniszterelnök kijelentése!”

Csorba Akos

A ker. nőegylet társasvacsorája.

A keresztény nőegylet társasvacsorája tán az idén még legjobban sikerült, a tiszta jóve delem több, az adakozások tömegesebbek vol-tak mint tavaly s a multság egész elite mul-tásáig lett; a terem is elég csinosan nézett ki s a gyulátszik legalább a felső szél ellen az abla-kokon gondoskodva volt, az ételek kitűnők voltak s az adagok nagyok sőt a pezsgő is sokkal jobbnak bizonyult mint tavaly és 3 éve.

A beosztás következő volt: *A főpénztárnál:* Dauscha Ottó s Janda Károlyné. *A mellékpénz-tárnál:* Dr. Makara Iván és Vucskics Jánosné.

A szelvénypénztárnál: Markó Antalné, Stem-mer Kalmánné, Baboss László.

A buffetben: Bogenrieder Józsefné, Staab J. né.

A kiosztónál: Tripammer Etelka, Baumgart-nerné, Mantuano Józsefné.

A teasztóban: Knortzer Györgyné, Vasztl Alajóné, Mantuano Janka, Mattos Gizella, Si-mon Jolán

A cukrázdában: Wittinger Antalné, Janda Hedvig, Fischer Elvira.

I. Pénzgyűjtésben: Dauscha Ottoné, Markó nővérek, Goldstein Emilia. *II. Pénzgyűjtésben:*

Clement Lipótné, Dezsényi Anna, Belus Teré-za, Kartemaroif Olga.

Asztaloknál kiszolgáltak és a háziasszonyi szerepet vitték: Székely Lajosné; Veiszenböck Irma, Puli Irén. — Sallér Lajosné; Horváth Klára, Mesteri Mariska. — Fischer Józsefné; Mantuano k. a, Szabó Julcsa. — Szalay La-josné; Veiz Nina, Bánotay Matild. — Tass Simoné; Tass Janka, May Mariska. — Som-sich Lőrinczné; Demaszky Laura. Csereenyés Rózsika. — Veiszenböck Jánosné; Grunner Emi-lia, Tóth Mariska. — özv. Koch Mihályné; Grainer Margit, Farkas Vilma. — Knortzer Paulin; Pataky Vilma, Csizmadia Vilma. — Neusiedler Antalné; Uhr nővérek. — Oszeszly Antalné; Szekeres Erzsike, Kutrovácz Mariska, — Borsits Ignácné; Belani Ilonka. — Szigethy Karolyné; Pongrácz Irén. — Kalivoda Jánosné; Topler Lina, — Knausz Mari — Erdődy Lajosné; Erdődy nővérek.

Pénzt adományoztak: Koch Edéné 1 frt. Ros-nagel Istvánné 1 frt, Neyhold Henrikné 1 frt, Eperjessy Dezsóné 2 frt, Gergely Józsefné 2 frt, Niklász Mari 1 frt, Szigethy Józsa 1 frt. Ber-ger Jánosné 1 frt, Sulavy Anna 1 frt, Markó Antalné 5 frt, Gerhauer Jenőné 1 frt. Pelze Jakab 40 kr., Gross Valburga 1 frt, Dezsényi Elekné 3 frt, Simon Gáborné 3 frt, Ráky Fe-rencné 2 frt, Pfeifer Gyuláné 2 frt, Bentzik Ferenc 2 frt, Grainer Ferenc 2 frt, Abel Ala-jos 2 frt, X. Y. 150 kr., Maninger Józsefné 1 frt, Stirling Sándorné 2 frt, Rozgonyi Lajosné 4 frt, Rejnits Lajosné 50 kr., Sultz Károlyné 1 frt, Wenzel Rezsóné 1 frt, ifj. Csemitz Károly-né 1 frt, Masznjak Jánosné 2 frt, Nuzikár Fe-rencné 150 kr., Ring Pálné 1 frt, Trojko Pé-terné 1 frt, Próbald Katia 2 frt, Locke Mari 1 frt, Pleheisz Gusztávné 150 kr., Kilik Belá-né 2 frt, N. N. 1 frt, Fodor Józsefné 1 frt, Kugler Antal 1 frt, Imrler József 2 frt, Pranger Józsefné 1 frt, Kasztner János 1 frt, Váry Józsefné 1 frt, Ujváry Augustine 3 frt, Dr. Duka Mária 5 frt, Babóchay Karolin 1 frt, Medveyné 1 frt, Dr. Szűcs Miklós 1 frt, Birk 1 frt, Krug Józsefné 1 frt, Farnek Lászlóné 2 frt, Sluck Sándorné 1 frt, Wilde Ferencné 1 frt, Fülöp Kázmérné 2 frt, Merkly Antalné 2 frt, Bogyay Ödönné 3 frt, Bartos Béláné 4 frt, Gürtler Agostné 1 frt, Remeté Géza 2 frt, Lo-catelli Edéné 1 frt, Kozma Györgyné 2 frt, Frank Vilmos 1 frt, Karczag Béla 5 frt, Fickó Jánosné 40 kr., Sartory Oszkár 5 frt, Petrics Ferencné 1 frt, Petrics-Ödönné 1 frt, Matotek Katalin 1 frt; Hock János 1 frt, Müllner M. 1 frt, Montag M. 1 frt, Sándor es. hadnagy 1 frt, Fesselhofer Józsefné és Szegetz Paula 5 frt, Wajdits Józsefné 1 frt, özv. Farkas Józsefné 2 frt, N. N. 1 frt, Steifne. Teréz 2 frt, Hoffman Mari 1 frt, Czenker Paulin 3 frt, Bilisics Jó-zsef 2 frt, Haáz János 1 frt, Poór János 1 frt,

Füredy 1 frt, Kövessy Kálmán 1 frt, Keller János 1 frt, Csintalav Pál 1 frt, Kozár Ferenc 1 frt, Vörös Mátyas 1 frt, Farkas László 2 frt, Kroll Rezsó 1 frt, Károlyi F. né 1 frt, N. N. 2 frt, Müsz Józsefné 1 frt, özv. Inkey Tódorné 2 frt, Barts Györgyné 1 frt, özv. Szigethy Károlyné 2 frt, özv. Koch Mihályné 2 frt, özv. Sancer Jenőné 2 frt, G. Hutmann Vilmosné 5 frt, Löwinger Ignác 5 frt, Szt. Miklós 1 frt, Schmidt Frigyesné 5 frt, Hirschler esaiád A. Dombóru 1 frt, Kilik Sarolta 1 frt, Darázs Zsigáné 1 frt, Zadubánczy Lajosné 1 frt, Kel-ler Mátyasné 150 kr.

Étel- és itálműveket adott: Ács Józsefné 2 kappant Altmann Zsiga 25 citromot, Br. Bibra libapástétom, gesztenye pire, 4 tejszint habbal, Bellaniné süttet, Berdin M. rum, cukrot, Dr. Bentzikné tortát, Bogyay Ödönné compotot, Brandhoffer Antalné süttet, Belus L cognacot, Bátorfi Lajos pogácsát, Bogenrieder 1 hordó sört, Boncz Andorné narancs és citromot, Brodik Lambert teát, Baboss László 5 üveg bort, Bajor Lászlóné sonkát, Babóchay Mari süttet, Csiz-madiu Imréné bort, Csereenyés Sándorné pe-csenye és tésztát, Clement Lipótné 30 tál hal, 1 hectli bor és 2 kenyér, Csima Mari pecsenyét, Dobrovics D süttet, Dobrovics Mihályné naran-csot, Dauscháné malac és compotot, Darás Mál-vin süteményt, Dezsó Béláné kappant, Eperjessy S. né süteményt, Erdődy Lajosné bort, Darázs Zsigmondné süttet, Fazekas Kalmánné süte-ményt, Fabián Ferencné tortát, ifj. Fesselhofer sonkát, Fiedler Antalné pulykát, Fritz Sándor-né sonkát, Friedl Emma torta, Fialovits Lajo-sné süteményt, Fagyal Lajos pulykát, Fi-cher Borhála pulykát, Franz Ignác teasüteményt, Farkas Ferencné sonkát, Fischer Józsefné hus-neműt, tésztát és compotot, Göttinger Kelemen-né bort, Gézony Sándorné süttet, Gertner Vil-mos 50 pecenyt, Gogl Lajosné tésztát, Götze 10 pezsgőt, Grunner Ernőné pecsenyét, Geizl Mik-sáné tésztát, Geizl Aranka süttet, Gyórtfyné kávét, Halvax Frigyesné süttet, Hauser Jánosné halat, Hild László süteményt, Horváth József bort, Horváth Iuréné sonkát, Hertelendy Béla 100 szivart, Hutter Henrikné teasüteményt, Hein Mária liquört, Gr. Hunogay tésztát, Ilam Károlyné tortát, Hideg Lajosné disznóhúst és tortát, Hrásza Natália süteményt, Hoffer Fe-rencné gesztenyepirét, Hiczelbergerné malacot, Knausz Ferenc 2 kappant, Krippel Mari sonkát, Kovács Lajosné süteményt, Kutrovácz Istvánné süttet és salátát, Knortzer Györgyné pecsenyét és bort, Knausz László bort, Kren Vilma tortát, Knobloch Frigyesné sütt. és compotot, Kalivoda János süttet, Kochné pulykát, Knortzer Paula különféléit, Kaan Irma tea és cukrot, Kopler testvérek cognacot, Knausz B. bort, Katka cu-kor és kávét, Mattosné tortát, Lacin Victor 100 drb szivart, Lodner Ferenc 6 veknit, Lárár Jó-

kórosak, kikben a magnetizmus nagyobb mérvben van kifejtődve s állításukat azaz akarják bizo-nyítani, hogy a holdkórosok rendszeren izgatottak, ingerlékenyek mit a nagymérvű magnetikus ki-sugárzásnak kell tekintenünk, yannak végül, mint már említettem, orvosok, kik e bajt egyszerűen kórtünetnek nevezik s a vérszegénységetől szár-maztatlan, örökölhető kórnak állítják lenni. Mindez azonban nem az én saját tapasztalatom, mint jelzem, csak a tudományos vizsgálódások eredményeként leirt s olvasott dolgok.

Még Edvard az orvos fejtégetéséi elején mind inkább felvidül, annak vége felé ismét előbbi komorágába esett vissza s aztán kérdé ismét:

— És mit tart ön atyai barátom e kórallapot-ról? Únnek tudományos nézetét obajtanán tudni.

— Kedves barátom, már mondtam, hogy hosszú orvosi gyakorlatom alatt nem volt ily esetem s így én annak létezését sem hiszem, ha csak még később be nem bizonyul előttem saját tapaszta-latomból. De miért érdekel téged oly részletesen a holdkórosok?

— Mindjárt latni fogja barátom, csak még pár perenyit türelmet kérek, hogy elbeszélésemhez hozzá fogjak; addig, kérem monda meg még azt, mit tanít az orvosi tudomány arra nézve, hogy a holdkórosok észmeletén yannak e és ébrenlétük-ben tudatával bírnak-e holdkóros állapotukban élőkövető tetteik s kimondott szavainkat?

— E részben minden orvosi mű, melyet olva-tam, egybehangzólag azt állítja, hogy a szellem működése meg van ugyan a tudatoltonan cselek-szik, de a kórosállapot megzavartával, vagyis az ébredés után a holdkóros sem tetteiről, sem ki-mondott szavairól számot adni nem képes.

— Köszönöm a felvilágosításokat; minden ki-van merítve, mit tudni akartam s most már el-mondom önnek azt, mi egy év alatt történt, hogy ismerje meg azt a szenvedést, ml melkemei dulja s itéljen maga részrehajlatlanul.

— Kiváncsi vagyok, hiszem nem mindennapi dolgot fogok hallani, — kérlek kezd el.

Edvard mindket kezével homlokát simította meg, mintha nagy munkára készülne s ahhoz erőt akarna gyűjteni magának, majd komoly, mondhatni komor hangon következőleg beszélt el életének utolsó éveit:

— Az a gyermekies arckép, melyet ön fogadó-teremben látott, mely ön szerint oly szelid, szűcses női tüntet fel, nőm Corona arcképe. E nő körül mindenki azt hitte volna, hogy a megteste-sült ártatlanság, ez a nő, körül magam is azt hittem, hogy még gyermek, s hogy szűcsies szen-deségével boldoggá fogja tenni életemet, ez a nő egy dámon, egy csulla, elvetemedett lény volt, ki lefűtötte életemet, megráholta szívem értelmeit, hogy aztán eldobja azt magát. E nő megcsalt nőül sem hetedik hónapjában.

— Ugyan kérlek, ki lehetett volna itt a esá-bító, it e magányos, álló kastélyban, hol ven-dég is alig fordul meg?

— Nem is volt csábító senki. Saját véralkúja vitte a posványba e szende, álszentescsodót; de kérem, ne zavarja elbeszélésemet, mindent el-to-gok mondani.

— Hallgatlak, szólj!
— Eads, szelen időben hosszabb lovaglás-t tettem, s annyira áthűtöttem magamat, hogy or-vosom tanácsára fürdőbe utaztam. Magammal vittam Giovanni-t is én nevelőjét.

A fürdő évad mar nagyon előre haladt leven, lakást nem kaptam s fürdő bérházaiban s így annak közelében egy kis házban levő két szobát béreltem ki. A kis házban, annak tulajdonosán kívül egy özvegy tábornokné lakott fiatal leánya-val, körül a fürdő-vendégek is igen keveset tudtak, mert cséppan egyszer ment napiában a fürdő te-rületére, hogy gőzfürdőt vegyen; fél óra múlva ismét visszatért magányába. Leányát felette szigoruan tartotta, legkisebb mulatságot sem en-gedett neki, sehová se vitte és lakásán senkit sem fogadott.

Megérkezésk után néhány napra Giovanni örömmel tudatta velem hogy Corona kisasszony, — ez volt a tábornokné leánya, veje sétált a kertben s gyermekes ösztiniséggel fecsegte el, mily kedves jó, szép Corona kisasszony, any-nyira, hogy látköltötte kiváncsiságomat, megis-merni e leányt. Engedelyt kértam az anyánál hogy tiszteleghessem, — megtagadta, indokul adva, hogy szenvedés; ez indokot tisztelemnek kellett.

Pár nap múlva sétáltam a kertben. Egy lugos alatt Giovanni-t láttam egy szende sranyhaju te-ánykájával, csendesen ültek a lugosban, áhítattal hallgatva a lugos tetején csatogó fűemlért.

Halkan közeledtem a gyermekekhez. Megszóli-tam őket, Corona, mert ő volt, dallamos hangon felett kérdéseimre, elfogulatlanul beszélt s karjára öltve Giovanni-t, sétált velem a kertben.

(Folytatjuk.)

A régi jó időkbeli.*)

Irta: Dr. Nékám Lajos Sándor, egyet. tanársegéd.

A maga nemében igen jellemző az a kura, melyet Fournier ír le a Gazette médicale de Strasbourg 1890 okt. 1. számában, a hogy Don Carlos spanyol trónörökösét és apját, II. Filöp királyt gyógyították ezeltől 300 évvel. Don Carlos családi tradícióhoz híven, mint 16 éves lurkó egy klastrom házmesterének leányát kergetve elbottlott a koronás fejét egy ajósarokba vágva épen oly eszméletlenül került el, mint bármely közönséges ember, helyében eltértilt volna. Nemes halántékát bezúrtta, a seben haldogó kék vére csurgott s jobb oldalán csakhamar hűdés lépett fel. Rögton előhívták a 11 udvari orvost, kik hánytatót, csőret adtak neki s eret vágva rajta nyolc unciát eresztettek ki sereből, mely Faust szerint már akkor is sok bajnak oka s egy nagyon sajátos folyadék lehetett. Egy hétig mindennap ez a theoria járta, de minthogy a beteg állapota semmit sem javult, az orvos-consilium elhatározta, hogy a sebet tágtani, a csonthártást lefejtetni s a csontot csupaszon a levegőre kelf helyezni, hogy a Manzanares vagy talán a Duero felől lenge-dező hús szellő a forrósságot s vele a létet is elfújja. A következő napon azonban orbán tört ki s bár a 11 orvos kijelentette, hogy ez jöndulatu és a szervezetre változatos s az ujdonság ingerével bíró hatást fog tenni, Filöp király mégis okosabbnak látta a tudós Vesalius András segítségét s kikérni.

A consilium most egy új, az eddigieket tul szárnyaló eljárást ajánlott. Kiszűtötte, hogy itt csak egy szent erekre segítse s elhozatta e célból Diego d'Alcalanek, egy 100 év előtt elhalt jámbor franciskánus szakácsnak hulláját, a mit aztán a beteg mellé az ágyba fektettek. Ekkor azonban Vesalius már megunt a komédiát és 11 társa ellenében kijelentette, hogy s beteget meg kell trepanálni, a szentet kidobni, s az orvosoknak egyetemi tandíjukat visszafizetni. A király sokáig habozott, mikor azonban látta, hogy a szent nem segít, megfogadta Vesalius tanácsát, azzal a különbséggel, hogy a doktoreknak nem fizette vissza tanulmányi és szigorlati díjukat (talán sok volt köztük az ismétlő) és Vesaliusnak megengedte a trepanatiót, azzal a kikötéssel, hogy a sikerért életével áll jót.

Az operáció 1562. május 9 én megtörtént s a herceg állapota rögton javulni kezdett s csakhamar teljesen felépült. A király csodát látott az esetben s a franciskánust szentté avatta. A 11 orvos mindegyike magának disputálta a sikert s mert a szentnek csodadevő hatásában kételkedtek magyára ítélték őtet; Vesaliust pedig visszaküldték Franciaországba.

Pár évvel később Filöp király közhíves lett a folyvást ágyban kellén feküdnie, felfekvéséi támadtak. Újból összeült a bölcs consilium s kimondta, hogy a racionális gyógyítás abban áll, nem változtatni meg a beteg ruháit és ágyneműit, hogy absolut nyugalomban gyógyulhassanak a sebek s pihenhessen a beteg.

53 napig fektűd így a király. Fehér ruhái barnák lettek a genyes szennyől. Elődsi állatok raja lepte el testét; haja kihullott; a rothadó test oly fertelmes büzt árasztott maga körül, hogy a szolgákat nem lehetett rábírni az ott maradására. A király annyira megutálta életét, hogy előre elkészítette koporsóját, melybe csakhamar bele is került. Temetése után a toszói követ ezt írta urának: ha nem látam volna magam, nem bírnám elhinni, mily rettenetesen tudatlanok az orvosok!

Megesett azonban néha az is, hogy az orvos okosabb volt a világnál s valamely kérdésben velejére tudott tapintani a dolognak. A mult században divatba jött a nyári túrdőzés s hogy erre jogcímet szerezzenek, Bordeaux hölgyei idegbetegeknek tették magukat. Amikor egy nagyobb társaságban egy Silve nevű orvostól tanácsot kértek a veszélyesnek tartott baj ellen, ez azt felelte: Ez a baj gyógyíthatatlan, mert nem egyéb, mint a közalgó vénuség előjele. Azóta a bordeauxi asszonyok a nyájaság min taképei.

Egy német asszonyt orvosa homeopathice támasztott fel halottaiból. Az asszony roppant

veszekedő volt s egy alkalommal azon téma fölött, elég kékre szűlt e csakájuk, vagy nem; annyira felerleődött, hogy elájult és semmiféle szerrel nem lehetett magához téríteni. Végre az orvos tanácsára a férj bánatos hangon így szólt:

No tessék! Meghalt!
Oh jaj, miért is ellenkezem ennyire!
Átkozott hal! pedig nem kék volt a színe!
E szempillantásban a nő újra feléledt:
Kék volt az, így kiált, s most vess vitádnak véget.

A theoretizáló járvány jobban idühögött, mint valaha, talán mert abban az időben Koch még nem találta fel az eméletek bacillusai ellen az antitheoretin. Hogy a 16. században a testi szemekkel való nézést és a kezeikkel való tapintást mennyire negligálták, jellemzi VII. Henrik angol királynak egy trétája. Udvari orvosaitól magyarázatot kívánt egy kísérletének sajátosság eredményéről. Ha egy korsó vízbe, melynek sulya 10 font volt egy két font sulyu döglött halat tett, az egész edény sulya 12 font lett, mint a hogy előre lehetett látni; ha azonban a hal még élt, 10 font maradt, bármily sulyos volt is a hal.

E kérdés megfejtésére a legfényesebb teoriákat állították fel. Hosszu számítások, bibliai idézések alapján kimutatták, hogy a dolog tulajdonképpen igen egyszerű és természetes és nem is lehet másképpen, mert az élő hal a vizet megissza, másrészt testmelege által fokozottabb párolgást létesít. Mikor aztán a király jót nevetve tudósain, egy mérleg segítségével kimutatta az egész vita neveléses voltát, még ezeknek állt feljebb, kijelentve, hogy a 16. században csak ismétlje a király kísérleteit türelemmel, végezze a mérlegelést pontosabban, s a módszerek tökéletesedésével csakhamar az esetek nagy számában a helyes eredményt fogja kapni.

Messze kalandozó, metaphysicai teoriák a hircorvostok részéről ámitás és charlatizmus a szegényebb, csellóknál, a két végtel között sehol összefüggés, kibékítő realis tudomány. A mig az udvari orvos távesővével az eget bujta, földönfutó társa szekerével nagy ládájával városról városra járt exotikus nevű hercegekkel, orientalis gyógyító irokkal házalni. Egy Latan nevű chirurgus különösen híres lett. A nép már messziről kiabált, ha taligáját látta közelegni. Voilà le Char de Latan. Utódsi, a charlatánok nagy családot képeznek, melyben családi vonás a nagy hang, a feltűnési kedv s a reclam.

Acsoulap jelvényei a gyógy, kakas és Hermes vesszeje voltak a pontosság, éberség és tudomány jelöl. Később a hosszú, prémes, csucos süveg és sarkig érő talár, arasznyi hegyes szakál jeleztek az orvost. Ezek helyét a feckendő és papaszem foglalta el, az elelántesontos ébenfabottal, ma a fekete kabát, tontoskodó arc és elegans hintó jellemzik univerzális speciálistáinkat, mig a kis bbeek egy kiálló hallgatózó csővel és erőteljes carbol szaggal is megelégszenek.

Nem hiányoztak ugyan soha sem a tiszteletreméltó kivételek, Cosmus és Damianus, e két lánge-kü szerzetes neve maradó tényü lesz mindig; Weyer tudományos alapon először jelentette ki a boszorkányok nem létezését s követelte a máglyák megszüntetését; tüzhalt szenvedett érte, Páté Ambrus és Vesalius szakítottak a forró olajos sebbezeléssel, mely a háboruban megbeszéltek³, részt megülte. Struensee orvosból királyi hatalomra jutva mindig személyével fedezte megvetett kartársait; Winter vagyonát áldozta betegeiért, Guilfothne a kinzásnak véget vetendő, ajánlotta gyorsan ölo eszközt, melynek hatását rajta próbálták ki; Roybert Meyert az örültek közé csukták, mert az erély megmaradásának elvét kimerte mondani; Sauer, Nussbaum vagyonukat osztották ki betegek között s ezeknek áldása kísérte őket sirjukba, azonban a többség lenézte az orvosokat, s a felvilágosult Rousseau is pálcát tör felettük, Lutter Hergottsflicker névvel jelölte őket, mert javítani akarják az isten munkáját, az orvos sirverse azonban ellenkezőleg itél.

Kedves doktorom Grimm nyugszik ott.
Melléte azok, kiket gyógyított.

s a gnyból sokszor lett elkekeredés, melynek kárát mindig az orvos vallotta.

szafne süteményt, Ledovskyné tortát, Mantuano Józsefné 1 sonkát, Molnár Sarolta pecsenyét, Matejka Edéné kecségét, Merter Józsefné tésztát, Miltenyiné sültét, Marton Huber savanyú vizet, Dr. Neusiedlerné tortát, Nábrácky L. né tortát és süteményt, Nontvich Gyuláné compotot, Oszeszly Antalné sonkát, bort és compotot, Oroszváry Luiza tésztát, Pollák Arminné süteményt, Pfánczer Gáborné sonkát, Plihal Viktor teát, Ptáff József 100 zsemle 2 kenyér, Pálfy Alajosné pulykát, Pap Mihályné pulykát, Pintér Sándor bort, Perkó Ilona pecsenyét, Perger Károlyné süteményt, Pongrác A. sültét, Perger Janka gesztenyepirét, Pollák Arminné vajas tésztát, Prándter Janka pulykát, Ranch Ilona tea és rumot, Rácz Antal pecsenyét, Rottmann Béláné indiánert, Szalmayné tortát, Sümeiginé rum, tea és cukrot, Dr. Szigethyné sültét és bort, Sik Gyuláné pulykát, Somsióné bort, Szabó Józsefné pulykát, Seiler Antal tésztát, Szalay Lajosné kocsonya és süteményt, Szóttl Jánosné bort, Slick Géza süteményt, Sávöl Jánosné pecsenyét, Satak Elekné süteményt, Székely Lajosné sonkát, Stemmerné sonkát, Sebestényné malac, hidegborjúhúst és compotot, Sallerné 2 pulyka és ugorkát, Staabné sonkát, Strém Vilmosné tortát, Szivósné sárga krummet, Tivold Matild sültét, Tivolt Rezsőné sonkát és compotot, Trippamerné sonkát, Tripammer Etel nyulat és ugorkát, Tuboly Viktorné sültét, Uhr Agostné pecsenyét, Ungerné pecsenyét, Vagner Miklósné tortát, Vidorné halat, Vaguer Károlyné pecsenyét, Vermerné tortát, Dr. Vajdáné pecsenye és sonkát, Varga Lajos bort, Trojko Lajosné pulykát, Toppler Jenőné kappant, Topolits Györgyné bort, Vučasovits Emilia süteményt, Veber Karoliné süteményt, Verhás Gusztávné pulykát, Wittingerné pulykát és kenyert, Wucskiesné malac és sod vizet, Vusztlné 100 naracs és 100 citromot, Zrinyné sültét, Zádubánczkyne sültét, Zerkoviz Janka tésztát, Závodnik Alajosné tortát, Juhász Péterné pecsenyét.

Felülfizetés összesen ————— 121 frt.

1889 ben a nyersjövedelem 1049 frt 07 kr.

1890 ben " " 1218 frt 60 kr.

1891 ben " " 1240 frt — kr.

A négyeseket 60 pár táncolta, jelen voltak: Bentzik Ferencné, Bogvay Ödönné, Bogenrieder Józsefné s nővére, Bonte Endréné, Borsits Ignácné, Cseresnyés Sándorné, Danscha Ottóné, Dick Józsefné, Dezsényi Elekné (Móricshely), Erdődy Lajosné, Filöp Kázmérné, Fischerné, Fiedlerné, Fárnek Lászlóné, Grunnerné, Goldstein Filöpné, Hauser Jánosné, Eperjey Rozsa, Hajdu Sándorné, Huber Henrikné, Janda Károlyné, Kalivoda Jánosné, Kilik Béláné, Knortzer Györgyné, Komlósy Kálmánné, Markó Antalné, Matosch Józsefné, Mantuano Józsefné, Merkly Antalné, Plihal Ferencné, Próbdál Károlyné, Prager Béláné, Rosenberg Richárdné, Rothachid Samunné, Somsich Lorincné, Szigethy Károlyné, Stemmer Kálmánné, Sallér Lajosné, Stirling Sándorné, Székely Lajosné, Schmiéd Frigyesné, Sebestyén Lajosné, Szalay Lajosné, Staab Józsefné, Tuboly Gyuláné, Topolits Gyuláné, Tass Simonné, Wusztl Alajosné, Weiser Józsefné, Varga Lajosné, Wucskics Jánosné, Uhrné, Veisenböckné, Vagnerné, Wittingerné.

Bánóty Matild, Belus Terka, Cseresnyés nővérek, Csizmadia Vilma, Darázs nővérek, Dezsényi Anna, Demszky Laura, Farkas Vilma, Grainer Margit, Grunner E., Janda Hedvig, Juhász nővérek, Markó nővérek, Mesteri Mariska, Matosch Gizella, Mantuano nővérek, Puli Irén, Rácz nővérek, Pataky Vilma, Tevely Irén, Tass Gizella, Weisz Nina, Wittinger Irma, Veisenböck Irma.]

A mulatság éjtálatán igen kedélyes lett a külföldösen a csárdának alig szakadt vége, az azonban feltűnő volt, hogy a kereskedők a tavallhoz képest alig voltak képviselve.

A jól és fényesen sikerült közvacsoráért úgy az egylet védője Clement Lipótné mint a buzgó választmányi tagok megérdemlik a legnagyobb elismerést.

*) Az eleven tollu orvos a "Mentők Lapjában" küldte a cikk sorozatát, melyből egy részletet, mi is megismeretünk olvasóinkkal, eleve irányánál, a humoros tartalmánál fogva.

A kis lottó eltörlése.

Körülbelül egy negyed évszázad haladt el hazánk fölött, mióta a magyar törvényhozás a lottó-jövedelekről szóló törvényt létesítette. Vissza kell magunkat képzelnünk abba a finánciális válságba, melyben a hon kiegyezést követő első években tengődött, vissza kell gondolnunk azon rendkívüli viszonyok és körülményekre, melyek között az első budgetet létrejött, hogy némileg megmagyarázhassuk azon okokat, melyek a törvényhozást az állami jövedelmek ily kárhózatossá válásával való gyarapítására indíthatták. Azóta, korunk szégyenere, változallanul ott szerepel a mintegy két milliárdnyi lottójövedék az évi költségvetésben s csakis most, miután állami háztartásunkban az egyensúly immár helyre van állítva, lehet a poszt reményünk arra, hogy a lottó el lesz törölve.

Azaz, hogy teljesen megszüntelve nem lesz, mert hazatársunk rendezettségé meg nem nyugszik oly szilárd talpazaton, hogy a bevételek ily jelentékeny csökkentését rázkódás nélkül elbírhassa. Azonban jelenlegi alakját teljesen elfogja vesztíteni s helyette az ugynevezett hollandi osztályosjáték lesz behozva. Ez legalább annyival előnyösebb, hogy nem a kis lottó módjára a legszegényebb néposztályt fogja károsítani, hanem már kissé compitáltabb voltánál fogva a tehetősebbeket van hivatala megdézsmálni. Továbbá a nyeres valószínűsége is hasonlíthatatlanul nagyobb az osztályosjátéknál.

A lottónál a valószínűség számítás szerinti minden 12000 meglett ternő között egy nyer, míg az osztályosjátéknál minden második sorsjegyet ér egy nyaremény.

A lottónál az 1 és 90 számok között a játszó maga választja meg a számokat, melyekre lesz és maga határozza meg a kockázatot összeget is, tevése szerinti. Az osztályosjátéknál ellenben a tételek száma és nagysága meg van állapítva s épny mint más sorsjegyeknél egy sorolási terv szerint előre meghatározott nagyságú és számú nyaremények lesznek kisorsolva. Fogy minél hozzájárhatóbb legyen. fél, negyed, nyolcad s kisebb sorsjegyek is lesznek kibocsátva s a húzás nem egyszerre történik, hanem időközben, osztályokban, hogy minél gyakrabban legyen a játszásra alkalalom s a játékos minél többször a nyeres izzgató reményében.

A morális oldaláról tekintve, nem nagyon különbözik a másiktól: a kis lottó, épny mint az osztályosjáték s minden más sorsjegy csak a munkanélküli, táradt-ágmentes, könnyű és gyors megzabogadás iránti vágyat kelti fel s táplálja az emberben. Beláthatlan azoknak száma, kiket a kis lottó tett tönkre, mert épny mint más szenvedély, ha kárjai közé szoríthatott egy áldozatot azt el nem bocsátja, míg utolsó csepp véret ki nem szipolyozta.

E vből tehát mindennemű szerencsejáték ellenesei vagyunk, miután azonban a jelen esethen a kibontakozás más módját nem látjuk, szivesen kell üdözölnünk az osztályosjáték behozatalát, mert ezáltal a lottó lidérsnyomása ülő felszabadulunk.

Tehát a kis lottó halálán van! a katasztropha naponként bekövetkeztetik s mi a halottat tisztességesen ellozjuk temetni. A jobb erkölcsök után áhító társadalmi által rendezendő halotti tor ünnepén azért keserves könnyek is fognak hullani. Fájdalomteljesen fognak elbúcsúzni a szép nem szadunk elejen napvilágot látott utolsó képviselői utolsó kis reskontójuktól, attól az egyszerű kis értékpapírtól, melyet a zsebkendőbe föl begyöngyözve rejtegetnek, mely annyi reményt, biztatást, igéretet tartalmazott s mely egyedül bírta hivesebb dobogására indítani immár hervadozó szívüket. Mi érdeke van ezekre most már egy akasztásnak, öngyilkosságnak, ha annak numerusait nem lehet többé megvárni? Mit ér már meg most a lottó matematikailag legérdekesebb álam, ha reggel nem lehet a lottó gyűjtődébe szaladni? Az ekként sújtott áldalmat teljesen mellányoljuk s bár elvi ellentétben állunk, megilletődve halljuk panaszkukat:

„Isten veled, meghaldogult barát,
„Ki ábrándink kódét elzavarád.
„Isten veled!
„Fogadd a mulakért emlékül
„Megenált barátinag gyódrélmökül
„Utószor omlott könnyeinket. (Pelléfi)

Hochwald József.

Külföld.

— **Róma.** A minden oroszok cára, a római pápához intézett újvi üdvözlő táviratában azon reményének ad kifejezést, hogy a jövő évben teljesen létre jön közte és a római kuria között a béke. Eszünkbe jut a latin közmondás: graeca fides nulla fides, vagyis magyarul mondva: köteve hiszünk Oroszországnak s ezt azért tesszük, mert Oroszországnak Lengyelhonban való viselkedése legkevésbé sem olyan, hogy abból a római katholicizmussal szemben nem előzenyiséget, hanem csak vallási türelmet is várhatnánk; ezt mutatja az alábbi távirat, mely Lembergől szól s így hangzik:

— **Lemberg.** Az orosz kormány, mely már több róm. kath. templomot bezárított, most ismét Vilnában három ily templom bezárását rendelte el.

— **Bécs.** Az osztrák-magyar vámkonferencia e hó 6-án ült össze az osztrák fővárosban, mely alkalommal a Németországgal kötendő vám-szerződés tárgyalását kezdte meg. Néhány nappal után Ausztria Magyarország és Németország kormányának képviselői folytatják a tárgyalásokat. Berlinben, mint onnan írják, remélik, hogy a tárgyalásoknak kereskedelmi szerződés lesz az eredménye. Igaz hogy Németországnak e térrés szerinti a frankfurti szerződés határozatait is figyelembe kell venni, melyek Francia védvamos rend-zer miatt arra kötelezik majd, hogy Franciaországnak is újabb kedvezményeket tegyen, s nélkül, hogy hasonló engedményekre számíthatna. Berlinben azonban azt hiszik, hogy a védvamos irány most már mindenütt tetőpontjára hágott, mert már Oroszországban is aggodalmakat kelt s az ottani befolyásos körökben ellenzői akadnak. A szerződés tárgyalások folytatása, mint lapunk zártával értesülünk Bécsből, a porosz fővárosban Berlinben lesz, míg a minden tárgyalást összegező befejezés ismét az osztrák fővárosban Bécsben történik meg.

A „Zala“ tisztelt olvasóihoz.

Tizenhét éve vezetjük a „Zala“ anyagi részét; ez idő alatt törekvőssink mindig oda irányult, hogy olvasóink egy hivatását jól felgott lapot nyerjenek. Elértük e törekvésünk célját, azt az olvasó közönség fogja megítélni.

Megtettünk mindent mit tehattünk hárt nem ismerő áldozatkészségünk mellett többet is tettünk, mint mennyit ígértünk s tesszünk most is és tenni fogunk ezentul is.

És hogy ígértünk bevalásunk, tudatjuk olvasóinkkal, hogy lapunk szerkesztőének „A sors üldözött család“ című társadalmi regénye már sajtó alatt van, s a kik legkedőbb február hó elsejéig föl vagy egész évi előfizetési díjakat beküldik, a regényt díjtalanul, bérmentve kapják még február hó folyamán.

Mi megtettünk mindent, mit tehattunk s hogy még többet tehesünk, ez a tisztelt olvasó közönség pártfogásától fog függni, melyhez azon kéressel járunk, hogy ugy maguk mielőbb sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani mint pedig ismerősök körében e lapot terjeszteti

A Zala előfizetési feltételei:

Egész évre	5 Ft.
Fél évre	2 „ 50 kr.
Negyed évre	1 „ 25 „

A községi jegyző és tartó uraknak lapunkat évi 3 frt díj mellett küldjük.

Az előfizetési pénzek a „Zala“ kiadóházhoz Fischer Fülöp könyvkereskedésébe küldendők, legelőszörűbben postautalványon.

A „ZALA“ kiadóhivatala

Helyi ujdonságok.

— **Egyházi ájtatosság.** A helybeli kegyesrendiek, pápai engedély alapján, a magy. orsz. kegyes-tanítórend főnökének rendelkezése e hó 15., 16. és 17-ik napjain három napi nyilvános ájtatosságot rendeznek a nep. szt. Jánosról nevezett felső templomban Pirotti Mária Pompiusius tiszteletére, ki egykor a kegyesrendiek napolyi rendtartományának volt tagja s kit XIII. Leo pápa 6-szentsége mult évi január 21-én Rómában ünnepélyes egyházi szertartások közt a Boldogok sorába avatott. Mind a három napon reggel 8 órákor nagy mise, d. u. 4 és fél órákor pedig esteli istentisztelet fog tartatni. A templom reggel 7 óratól esti 5 óráig nyitva lesz az ájtatoskodók számára.

— **A nagy-kanizsai izraelita „Chevra Kadisa“** egyet alábbi körlevelet bocsátott ki. A helybeli „Chevra Kadisa“ egyet 1890. évi november hó 15-án tartott választmányi ülésének a temetkezéséknél szokásos koszoru-adományok korlátozására vonatkozó határozata értelmében, és utalva a monarchia három legnagyobb községében, u. m. Budapesten, Bécsben és Prágában fennálló gyakorlata, — az alúírott előjáróság városunk nagyérdemű hitorsosaiboz azon kérelemmel fordul, hogy az utóbbi időben annyira elharapódzott célszerűen fényűzés és a zsidó vallás szellemenek és szokásainak meg nem felelő koszoru-adományoktól tartózkodjanak és tekintettel a helyben napról-napra mindinkább érezhető szegénységre, keserűbbnek véli a drága elhunytak iránti kegyeletet könyöröadományokkal leróni. Ennek fogantatására a hetén előforduló gyász-esetek alkalmából, a hitközségi irodában vagy az illető gyászcsalád kivanatára a gyászahzban egy koszoru adományokat pótló könyve lesz kiéve, melybe a t. c. adakozók ez adományozni szándékolt koszoruk helyett egyik vagy másik jótékonycélú egyet javára pótló adakozást jegethetik. Ezen adakozások az illető egyet elnökéje által köszönettel nyugtáztatnak és esetről esetre az egyik helybeli lapban névszerint fognak közléletni. Bizva a tisztelt hitorsosok ismert kegyeletteljes erületheben, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy ez intézkedés kellő támogatásra fog találni. Teljes tisztelettel a „Chevra Kadisa“ előjárósága. Nem tudjuk előggy helyesebb a nevezett egyletnek ez intézkedését mely a mi szívünkkel, amelyet a m. é. halottak napjait, sorainkban hangoztatunk teljesen összhangzik. A koszoru-adományok nem egybek. mint a luxus kinövésai; mennyi könyvet törülhetünk le a nyomortelt szemekből, ha a sokszor nagy összegekbe kerülő koszoruk árait az inségen sinlő embertársainak segélyére adjuk. Minden letörtölt könyvessepp a hálának — egy egy drága gyöngyvé válik. Vajha a derek izraelita egyet hártoztatát a városban lévő egyéb hittelekzetek is magukévé tennék. Szerkesztő.

— **Birtokvétel.** Ebenspanger Lipót, közügyeink egyik legbuzgóbb bajnoka, ki néhány hó előtt a pallini uradalomból Ujnepet vette meg, e birtokát, mint értesülünk, most ugyan-csak a pallini uradalomból Kámáncs megvétele által 2:00 holdra terjesztette ki. Midőn e tényt örömmel regisztrálók, gratulálunk a köztiszteletben álló családnak.

— **A járdák tisztogatását** ugy végzik a városban, hogy mindenki megbőráncokzik azon, felhívjuk erélyes főkapitányunk figyelmét a járdák tisztogatására.

— **Esküvő.** Fischer Szerena kisasszonyak, városunk egyik közkedveltségű hölgyének e hó 4-én d. u. 3 órákor volt esküvője Eisenstüdlér Gusztav zágrabi nagykereskedővel, a helybeli izr. imaházban, melyet a mennyasszony s annak szülői tisztelői, zsűlőtlenség megöltöttek. Az esküvőt megelőzőleg a kóruson gyönyörű négyesi énekelt a kar. melyhez egy minden tekintetben kifünő duet és solo járult. Az esketési ceremóniát dr. Neumann rabbi vezegte, ki ez alkalommal — minthogy a vőlegény német ajku, — kiételeesen német beszédel mondott az irás s szavait véve alapul: „Szent e hely a hol álltok“ a töle megszokott költői irányban s szóközi előadásai. A szertartásos énekeket a helybeli kántor énekelte az ő szép, iskolázott bariton hangján. Az esküvő után a jelen voltak ugy az uj párnak, mint az örömszülőknél siettek szerencsekívántukat tolmácsolni. Este 8 órákor lényes vacsora volt, melyen a násznép kora reggelig volt együtt. A fia tal pár masnap elutazott Zágrábba. Áldás kísérje útuk új pályáján!

— **Szegény gyermekek felruházása.** Habár elkésve is, kötelességünk megemlékezni a kar, jót, bőngyilet ama jótékony cselekményéről, hogy az idén is 6. szegény leányt és 6. szegény fiút látott el teljes ruházattal.

Reményi hangverseny Nagy-Kanizsán. A világhírű hegedű művész Reményi Ede, mint már jeleztük, e hó 20-án visszatér hazánkba, hogy itt aprilis 2-ig tartó időszakban hucsu hangversenyeket adjon, s aztán teljesen visszavonul családi magányába. A hírneves művész hangversenyének rendezésével a budapesti „Harmonia” zene-egyletet bízta meg. Lapunk szerkesztője barátját Reményit megkérdezte le-
véileg nem volna-e hajlandó Nagy-Kanizsán is hangversenyt adni. E hó 8-án jött meg a válasza s a „Harmonia” azon értesítéssel, hogy a művész Kanizsára eljön s március 10—15 között, utóbb meghátározandó napon, hangversenyt ad. A hangverseny létesítésére iránt már a legközelebbi napokban meg lesz téva a szükséges előintézkedés. Reményi eddigelő tizennégy városnak ígérte meg a hangversenyt, a tizenötödik lesz Nagy-Kanizsa.

Név összevétel. Knausz Boldizsár ur, városunk községi tisztjeiben álló polgára e hó 5-én névnapjának előestéje a kalmából vendégszerető házában estélyt adott, melyen a meghívottak közül jelen voltak: Baranyai Béla, Csécsán László, Csécsán Karoly atipán, Eperjesi Sándor, Farkas László főgymnasiai igazgató, Haricz József, Hertelendy Béla, Hirschel Ede, Knortzer György, Langyel Lajos, Dr. Mayer Ferenc, Plihal Ferenc, Dr. Szabó Elek, Dr. Tuboi Gyula, Viziendvay Sándor, Dr. Viziendvay József, Sauer Jenőné, Horváth Csongoróné stb. A vig. hangulatban folyó lakomát csakhamar felköszöntők is megszüntették. Hertelendy Béla képviselő az est hősiére emelte poharát; Plihal a vendégszerető háziasszonyt köszönté fel s Knausz vendégeit éltette. A kedélyes társaságot csak az éjféli oszlattja szét.

A kereszt. Jót. négyelet közveszöráná, felülfizeték: Somsicsné 50 kr., Blau-Tinka 1 lrt., Tass Simoné 1 lrt., Matoschek Katalin 1 forint, Buchgraber Károlyné 2 lrt., Kroll Rozsó 50 kr., Dr. Hauser János 4 lrt., Knortzer Frigyes 1 lrt., Barsch nőverek 2 lrt., Sallér Lajosné 2 forint, Karesmarciff Leo 1 lrt., Faib Albert 50 kr., Hudu Sándor 50 kr., Bandis Rezsó 50 kr., Tivolt János 2 lrt., Essinger Samu 3 lrt., Mihályi Sándor 1 lrt., Fleischacker Jakab 1 lrt., Trojko Lajosné 2 lrt., Batoni János 1 lrt., Marton Frigyesné 50 kr., Csiment Lipót 8 lrt., Árvay 50 kr., Szégyörgyváry Sirling S. 4 lrt., Goldschmidt Emília 2.50 kr., Trippamer Gyula 60 kr., Szukits Nándorné 3 lrt., Löwinger Fridrika 3 N. N. 50 kr., Rozenberg 50 kr., Báró Bibra Frigyes 1.50 kr., Tass Simon 50 kr., Remete Géza 50 kr., Rapoch Gy. 4.50 kr., Dr. Schwartz A. 50 kr., Tóth Lajos 50 kr., Ehenspanger Lipótné 10 lrt., Ehenspanger Leo 10 lrt., Unger Umann Elek 4.50 krajcár, Hlatkó János 1 lrt., Solzer 50 kr., Oszterhuber László 50 kr., Rosenberz Richard 1 lrt., Weiser József 5 lrt., Pongrác A. 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 50 kr., Grünhut Fülöp 2.50 kr., Dr. Rühsci d. Soma 1.50 kr., Prager Béla 1 lrt., Grünhut Heinrich 3, Rosenfeld A. 3 lrt., Rosenfeld I. 1 lrt., Mayer Károly 50 kr., Miklósv A. 50 kr., Dr. Eddor 50 kr., Simon Gábor 1.50 kr., Reichelnd 50 kr., Fanti Mór 1 lrt., Dr. Szűcs M. 1.50 kr., Blau Palné 1 lrt., Blau Béla 50 kr., Hüter Lajos 50 kr., Oszeszy Antal 1 lrt., Staab J. 50 kr., összesen 121 forint.

A helybéli postafőnök urat fölkérjük, miszerint a casinókka, egylet, társaskörrel szemben legyen azives azt a kedvezményt nyújtani, hogy az oda járó lapok a postaköcsi megérkezése után azonnal kiadassanak — annyit nemcsak elődei tettek meg, de azt ezen intelligens elemek s egyletek meg is várhatják.

Talált karperec. A játékonny négyelet vacsorájára alkalmával egy csont karperec találtatott a teremben, tulajdonosa az egylet elnök-ségénél tudakozódhatik utána.

Gyászír. Mély csapás érte lapunk szerkesztőjét Sztanis Józsefnek nevet, nagybátyjának bekövetkezett halála által. A haláláról következő gyászjelentést vetünk: „Alulírott rokonság szomorodott szívvel jelenté felejtethetlen szeretett nagybátyja, illetve sógorának Tomsits József nyugalmazott tisztartó urnak hosszas szenvedés után e hó 3-án reggel 5 órakor életének 68. évében véglegesen elhunyt. A holdogulónak hűlt tetemét e hó 7-én d. u. 4 órakor fog-nak a Kanizsy útra 1091/783. sz. házában beszen-teltetni s Híd 5. Első nagy kanizsai temetőjébe vállaltatva által a helybéli rom. kath. sírköveben

örök nyugalomra tétetni. Az engedélyt szent-miséldozat e hó 8-án d. e. 10 órakor fog a helybéli szent Ferencrendűek pléhánia templo-mában a Mindenhatóknak bemutatni. Nagy-Kanizsa, 1891. jan. hó 6-án. Aldár é. béke ham-vaira! Tomsits Apollonia fer., Keömives Isidorné, Tomsits Rozália férj. Sztanis Józsefné unoka-hurai; Keömives Isidor, Sztanis József sógorai. A közérsvét vigasztalja meg a visszamaradot-taknt.

Meghaltak Nagy-Kanizsán. Horváth Sándor dochr. 30-án 1 éves, Ráth Rozália dochr. 31-én 17 éves, özv. Dezső Mihalyné jan. 1-én 38 éves, Mágner Gáspár jan. 4-én 74 éves, Tomsits József jan. 6-án 79 éves, Tibal Anna, jan. 6-án 6 éves, Kösig Józsefné jan. 6-án 55 éves, Lánász Károly jan. 7-én 1 éves, Kronusz Terész jan. 7-én 24 éves, korában.

Mulatságok.

Zártkörű hangverseny. A nagy-kanizsai főgymnasiumi ifjuság segély-ének és zene-egyesülete javára 1891. január 21-én Nagy-Kanizsán a polg. egylet nagytermében táncvi-galommal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez. Személyjegy 1 lrt. Családjegy földszint és karzat 3 lrt. Pályoly 10 lrt. Felülfizetéseik köszönettel fogadtatnak s hirdaplaj nyugtáz-tatnak. Kezdete 7 és fél órakor. Műsorozat: *Imakar Erkel*, *Bánk Bán* jából. Előadja a fő-gymn. énekkar. *Nyilágy Bellini*, *Sonambula* című dalművéből. Ha: szerelje Venczel R., elő-adja a főgymn. zenekar *Sturmarsch*. Liszt Fe-rencól. Előadja Feleki Oszkár 6. oszt. tanuló.

Három a daru. Tompa Mihálytól Szavajia Smidkunz Frigyes 7. oszt. tanuló. *Alföldi bá-csu-hangok.* Keiser Bélától. Hegedűn előadja Hirschel József 7. oszt. tan., zongorán kíséri Feleki Oszkár 8. oszt. tan. *Népdalok.* Előadja a főgymn. énekkar. *Egyelet* dalművékből. Hang-szerelje Venczel Rezsó. Előadja a főgymnasiumi zenekar. *Rákóczy induló.* Huber K. tól. Előadja a főgymn. énekkar, zongora zenekisérettel. Mindazok a kik meghívóra igényt tarthatnak, de még nem kaptak, sziveskedjenek legközelebb *Belus L.* ur gyógyszerárában vagy *Fót Keller* János tan. ur lakásán jelentkezni, szóval vagy írásban.

Zártkörű táncvizsga. A sümegi önkén-tes fizető egyesület tisztikara a felépítendő szér-tar költségeinek ledezésére 1891 évi január hó 24-én Mojzer József Vendéglője dísztermében zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdele est 8 órakor. Beépti díj: személyjegy egy forint. Fel-ülfizetéseket a tisztikar köszönettel fogad, és hirdaplaj az nyugtáz.

Nagy álarcos hát lesz *Matejko* Edének az „Arany Szarvas”-hoz címzett veneégében, az összes termek felnyitása mellett. A teremden Horváth Laci teljes zenekara, a melék terem-ben pedig O. Áb. Miksa bandája fog játszani. *A bál uapja utólag lesz közzétéva, az előzetes jelen-tés csak annyit tudat, hogy éjjeli 12 órakor nagy álarcos menet lesz, éjjel után egy órakor pedig palotás tánc.* A csinos álarcos nőknek szabad hemenetelük van, míg a többiek 40 kr. beépti díjat fizetnek.

Zártkörű táncestély. A Perlaki Tar-saskör a városi nagyvendégő nagytermében 1891. évi január hó 17-én zártkörű táncestélyt rendez. B-lepti díj: személyjegy 1 forint, családjegy 2 forint. A tisztja jövődelem a dunántú-i közmvélelési egylet javára fordítatik. Felül-izetéseik köszönettel fogadtatnak és hirdaplaj nyugtázatnak.

Külömfélék.

Udvari hírek. *Stefánia* üv. trónörökös-né e hó 2-án reggel Abazsiába érkezett, hova Bellegarde főudvarmester és Pálly grótnó udvar-hölgy kísérték a magas vendéget.

József főherceg e hó 3-án, mint azt a főmei polgármesterhez, ennek új évi üdvözetére adott távirati válaszában előre tudatta, Fiuméba érkezett, hol hosszabb ideig szándékozik tartózkodni.

Fiume kormányzója *Zichy* Agost gróf e hó 3-án Fiuméből Alsó-Lendvára utazott s je-tenleg megyénkben tölt pár napot, a tamét via-zsátér Fiuméba.

Schlauch püspök kitüntetése. A magyar király 6. Feladv. *Schlauch* Lörinc dr. nagyvárad-i püspököt oly módon tüntette ki, minőt eddigelő senkivel sem tett. A király ugyanis elötnagyváru

olajfestésű képét küldte el a nevezett püspöknek mellékelve ahhoz egy meleg hangon tartott sa-ját kezűleg írt levelet. Az érdemes püspök való-ban búzke lehet, a királyi kegy ily nagymérvű nyilvánulásának.

A magyarországi Kegyes tanítórend. 1890. évi tanévre szóló névlistát vetük. A rend főnöke, *Kalmár* Endre kir. tanácsos, több tud-társulat tagja. A kormánysegédek: *Polák* Ede, *Trautwein* N. János, *Lutter* Nándor, *Horváth* Piús, *Léay* Imre, *Fekete* Endre, *Müllner* Pál, *Váry* Geliért, *Papp* N. János. A rendnek háza-i vannak: Budapest, Debrecenben, Kecskemé-ten, Kis-Szebenben, Kolozsvárt, Léván, Magyar-óvárt, M. Szigeten, N.-Becskeken, Nagy-Ka-nizsán, N. Károlyban, Nyitrán, Podolinban, Privigyé, Rózsahegyen, S. A. Ujhelyen, Selmec-hányán, Szegeden, Szentgyörgyön, Tatan, Temes-várt Trencsénben, Vacon és Veszprémben. Al-dozár összesen 251, fogadalmat tett növendék, 83 ujoncnövendék 20, összesen 354. A tanügy-térén működik: 215 tag, tanárjelölt 32, teologus 31. A gimnáziumokban összesen 195 tag foglal-kozik a tanítással. A rend összes tanítészeteiben járó növendékek száma 7323 ebből a nagy kani-zsai főgymnasiumba jár 333. A legnépesebb alapítá-su ház a podolini (1642), s a legfiatalabb a nagy-beckereki (1843). A lefolyt évben a szerzetnek 5 halottja volt, ezek közül egy *Keszthelyi* Endre a nagy-kanizsai háznak volt halottja, elhunyt 1891. július 15-én.

Egyház iródmű pályázat. *Zalka* Ja-nos győri püspök megyében egy egyházirodalmi pályázatot hirdetett. E pályázat határideje a na-pokban tett fe: beérkezett három mű s ezek közül kettő VIL. Gergely páparól, egy pedig a Breviáriumról értekezik. A bírálók a száz fo-rintos jutalmat két szerzőnek ítélték oda, az első nyertes: *Mészáros* Kálmán mező eörsi segédle-kesz, a második *Madár* József levei p. éháns.

A pápa aranyrózsája. Századok óta be-velet szokás az a romai udvarnál, hogy a pápa minden évben egy arany rózsát küld valamilyik r. kat. fejedelmének, az ez év arany rózsá-ját most a magyar nemzet bálványá *Erszé-bet* magyar királyné kapta a vatikanból. A mult évben *Stefánia* trónörökös özvegyét tüntette ki a szent ánya az érény arany rózsájával.

D. K. E. a dunántúli közmvélelési egy-let részére Veszpremmegye, a megyének volt nemesi telkelési alapjából 1000 forintot szava-zott meg: e megzavartot alspitványt a beügy-miniszter most helyben hagyta.

Helyettesítés. Za megye főpénztárno-kának lemondása folytán, a megüresedett főpénz-tárnoki állomásra *Seastics* Benó főispán ur *To-masich* Sándor megyei alpénztáros és ennek he-lyébe alpenztárosi állásra *Marton* László t. szol-gabírólt helyettesítette addig is, míg a májusban tartandó közgyűlés a végleges választásokat megejti.

A szombati böjtre nézve a római pápa, a magyarországi hercegrímás kérelmére megen-gedte, hogy a magyarországi hívek újabb hat-éven át, a szombati napokon, hussal étkezhet-nek. A hus eledel csak azokon a szombatokon tilos, a melyekre böjttel összekötött vigiliák es-nek. Szabad továbbá pénteken s a vigilia böj-t-napokon is zsiros eledelt enni, de napjában csak egyszer.

A tyfus Péssett szűnő félben van, vagy legalább is szűkebb határok közé szorult. Mint a helyszíneről veit értesítésünk mondja a leg-utóbbi hivatalos adatok szerint, a megbetegede-tek száma volt 849, ezek közül felgyógyult 752, meghalt 43, gyógykezelés alatt áll 49. Ujabb megbetegedés ez évben volt január elsején há-rom.

Megfagyott honvéd. Pápa és Tapolca-tó között egy malomtól kétszáz lépésnyire mult vasárnap reggel egy szabadságra menő honvéd, a ki úgy látszik torony iránt akart baba meéni, az iszonyu hidegben megfagyott. A sapkáján vi-selt 17 es számlol tudták meg, hogy Veszprém-ben államaszó 17. honvédezredhez tartozik.

Eredménydus vadászat. *Almássy* Kálmán gr. hírtökán a mult héten nagy ered-ménnyel vadászott, a gróf nyolc vendége. A két napig tartott vadászaton, melyben mint mondtuk csak nyolc vadász veit részt, kik azonban mind kitűnő lövők voltak, összesen 982 darab vadat terítettek le, és pedig: 653 nyulat, 313 facant és 15 foglyot. A vadászathoz részt vettek: gróf Almássy Dénes, gr. Karolyi Tibor, gr. Karolyi Gyula, Purgly János, Ladits uradalmi ügyvéd, Szeker Károly, Szeker Gyula, uradalmi tisztak, Böm Miklós uradalmi titkár.

A delegációk útja az évben a szokottnál korábbi időben fog kezdődni, mert mint illetékes helyről értesülünk kormányunk, mely nagy selyt fektet arra, hogy a birodalmi költségvetés minden évben idejekorán elintéztessék legelőször hangsu'yozta azon kívánságát, hogy a delegációk tavaszra összehívassanak. A közös miniszterek készeknek is nyilatkoztak márczius végeig elkészíteni az anyagot a delegációk számára. Ha tehát az osztrák kormány, mint kijelentés van rá, tehetővé teszi, akkor delegációk nem ugyan májusban vagy júniusban, a mi a lejáró reichsrath lezártaival nem lehetséges, hanem még aprilisban összejönnek. A magyar országgyűlésnek s az osztrák reichsrathnak ekkor 3-4 hétig be kellene szüntetni tanácskozásait, a mi az előbbinél igen alkalmas lenne, mert a köz igazgatási bizottságnak s az egyes képviselőknek elégidejük lenne a közigazgatási reform-javaslatokat behatóan tanulmányozni.

Az országos számvevőszék elnöke Gajzsgó Salamon, ki a tekintélyes intézménynek 20 éven át volt vezetője nyugalmába lép. Az elnök válásza a fennálló törvények szerint akként történik, hogy a törvényhozó testület három jelöltet állít a Felsőház elé, s ebből a király egyet átfogytizáni időre kinevez. A most visszalepő elnök helyére, mint értesülünk a törvényhozó testület: Pékny Tamás képviselőházi elnököt, Fehér Miklós földmívelési, — és Lukács Béla kereskedelmi államtitkárokat fogja jelölni.

A tolvaj hívr. A magyar nemzeti színház egyik művészeinek menyegzője miatt panaszozták be testvérét, Gewürtz Rudolfot, a ki egy látogatás alkalmával 500 forint értékű ékszert és 100 forintot meghaladó készpénzt lopott tőle. A tolvaj testvér Amerikába akart szökni, de Brémában letartóztaták. Már éppen kiakarták szolgáltatni, midőn Gewürtz Rudolf a brémai fogházban megbetegedett és nem sokára rá meghalt.

Uj. Csémits-Károly hírteltesére figyelmeztetjük olvasóinkat.

Isten legnagyobb ajándéka az egészség. A köhögés, rekedtség és elnyákasodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztossággal: **Egger díjuttalmazott Mell-Pastillák** Szémetalan hálairat tanusokdík arról és senki el ne mulassza a idejekorán ezek használatát. Kaphatók: 25, 50 kros és 1 forintos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárába, valamint az Egger A. fia cég gyógyszer különlegességi gyárában

A bóra

A Fiumában megjelenő „Fiume” című lapból vesszük át ez érdekes tudósítást, a magyar tengerparton a múlt héten dühöngött viharokról, melyeknek utóhatása nálunk a kemény hidegben s később beállott erős szeleken nyilvánult.

A bóra, az Adriának réme már régóta nem érezteté oiy kéréihellenül. Nap — nap után írja a „Fiume” minden szüntelés nélkül, oly erővel fut, hogy az utazákon ugyancsak óvatosan kellett lépdelni, nehogy a bóra földre teperjen, ami különösen a rakpartok közelébe eső utcaasarkokon nem egyszer történt meg a szegény vízholdó asszonyokkal.

Különösen nagy furriával dult múlt vasárnap, amidőn az egész isztriai és dalmát partokon mindenütt nagy pusztításokat vitt véghez.

Fiumében az utcákat torony magasságu portellek borította, mely portellek az egyes szelrohaniok alkalmával valóságos törmelék esőt szórta a járó — kelők lejére, s nem egyszer kényszeríté védett helyre húzódni, míg a por ostrom meg-nem szűnt.

Triesztben a mélon kívül borgonyzó hajókat letépte lánczairól és a nyílt tenger felé hajtotta s kikötőben levő hajók kötelékeit több helyen elszakította, miáltal a hajók a legkritikusabb helyzetbe jutottak, és csak is a legnagyobb gyors intézkedések mentették meg a katasztrófától.

Zenggen, Carlopágóban nemkülönbön nagy károkat okozott. A dalmáciai vonal gőzcséi több órai késéssel érkeztek kikötőnkbe. A „Fiume” gőzcsé Zágrából 22 órai késédelempel a Dalmácia gőzcsé, pedig melynek m. hó 29-én kellett volna érkeznie, az árbei öbölbe húzódtott, honnan csak másnap indult utnak Fiume felé.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, Fischer Fülöp könyvárus üzletében megrendelhetők.

A Gazdasági Mérnök című közérdekű gazdasági és műszaki hetilap ez évi első száma a következő gazdag és változatos tartalommal s mintegy 45 szakzerű rajzzal és képpel jelent meg: Hogyan lendíthetünk a gazdasági szövetkezek ügyén? Vízalatti szállítás gépek az aldunai vaskapuszabályozási munkálatoknál. A bodrogközi parvédő művekről (23 ábrával) Révy Géza Viktor főmérnöktől. Mintatekercző-lejelp (5 ábrával). Precor-fele gőzcsé (1 képpel.) Uj szerkezetű vályu lovak számára (3 ábrával.) Áposzonyi hid. — A fumei kikötő áruforgalma.

Földmívelés (10 ábrával.) áradalmak. — Vizi ügyek. Dunagőzhajózási társaság. — Az országos vízépítészeti hivatal életbeléptetése. — Gazdasági oktatás. — Műszaki ügyek. Állattenyésztés. Márháztalás. Sziléziai versmarha tenyésztés. A shorthorn faj győzelme az angolországi öszi kiállításon. A német lokiállítás. A loistatások téli hőmérséke. — Mezőgazdaság. Minta gazdaságok díjazása. A Gazdasági Mérnök megjelenik minden vasárnap díszesen kiállítva. 12 oldalon külön szines borítékban. Szerkeszti s kiadja Gonda Béla műszaki tanácsos, műegyetemi m. tanár. Előfizetési ára: Egész évre 12 forint, félévre 6 forint, negyedévre 3 forint. Az előfizetések a kiadóhivatalba (Budapest IX. Lónyay-u. 11.) küldendők. Mi kik figyelemmel kísérjük a lapot legmelegebben ajánljuk azt, a gazdasági műszaki haladás iránt érdeklődő művelt közönség szives figyelmébe.

Herkules illusztrált sportlap, melyet a Porzsoló testvérek már nyolcadik esztendeje szerkesztenek, a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával rendkívül díszes ünnepi számot adott ki, mely irásban és képmel mutatja be a sport és testgyakorlatok összes nemét. A „Herkules”, mely hetven sportegyletnek hivatalos közlönye, s melyet a közoktatási miniszter rendelkezéssel ajánlott az összes tanintézetnek, külön rovatokban foglalkozik a testező sport minden fajával, a vadászat, lovaglás, athletika, torna, korcsolyázás, vívás, uszás, labdázás, boxolás, lövészet, turista-sport, velocipedezés, kőni-sport, csónakázás, vitorlázás stb. ismeretével. E lap hét évi fennállása alatt számos sport egyesületet létesített az országban, versenydíjakat tűzött ki, két külön szakmunkát adott ki a sport különböző ágairól s inauzurálta a tornatanítás nemzeti irányu reformját. A most kiadott ünnepi szám Kozma Andor „Sport” című költeményével kezdődik; utána Jókai Mór ír a labdaról s nemcsak leírja, de egy ábrában le is rajzolja koszorús költőnk, hogy fiatal korában hogyan játszották a longa metát. Bekscics Gusztáv egy zergevadászatot ír le a Tatrán, Kaas Ivor báró a nemzeti tornáról, Szokolay Kornél a magyar athletikáról s Porzsoló Jenő az iskolai szertornázásról. Érdekes cikkek szólnak a király vadászatairól, a budapesti és vidéki korcsolya-egyletek életéről, a boxolásról, Közli Felméri Lajos arcképet s azonkívül gyönyörű képeket közöl a sport minden ágáról, a király vadászatairól, a budapesti korcsolya-egylet jéppályájáról, a budapesti-hegyvidéki turista egyeslet terrenumáról. Ez ünnepi szám ára 60 kr. de előfizetők ingyen kapiak, az előfizetési ára (negyedévre csak 1 forint) a „Herkules” kiadóhivatalába (Budapest, Rökk-Szilárd utca 4.) küldendő.

A Zala Képes Naptára, nagy kelendőségnek örvendő, mit teginkább szépirodalmának köszönhet. A naptár e része a jobb ízlést kielégítheti, prózai részét *Palotai Akos, Öreg huszár, Ós kőnép* írták, míg a költeményeket: *Szamoszegyi S., Kovács S., Tuboly V. és Bálintffy B.* adták. A képekkel illusztrált humoros rész szórakoztató és nem trivális élecekben mutatja be a társadalom különböző tréfas eseményeit. A szintén képekkel illusztrált ismeretterjesztő rész hasznos tudnivalókat tartalmaz. A naptár listái névtára a legjobb és leghitelesebb hivatalos adatok szerinti készült, míg a naptári rész a csillagászati hivatal és az országos vásárok a miniszterium adatait tartalmazza. A költőnk is csinosan kiállított 6 lvev terjedő naptár **csak 30 kért** kapható, a kiadó: *Fischer Fülöp* könyvkereskedésben N. Kanizsán, Csáktornyan és Kaposvárott.

Törvényeségi eszarnok

— Az Isten-hánsák hiteleséje. Hol is történet nek ilyen valami mint Párizsban, a társadalmi erkölcsök eme megromlott világ városában? A párizsi lenyitő rendőrség a napokban két szélhámost itélt el, — mint francia lapok értesítenek, — oiy két szélhámost, kik egy áhítatos vén kisasszonytól tömérdek pénzt csaltak ki Jézus-Krisztusnak tulajdonított levelekkel. Virginie Durandnak hívják azt az istenadta áhítatos-vén leányt, a ki boldogra-boldogtalanná vesztegette jótékonyágát. Alphonse Chastillon volt az, a ki szemet vetett a vén leány érzésnyére, kísérgette a vén leányt a templomba, az oitár előtt vele együtt órák hosszat térdpelt s végül mikor megismerkedtek, azt ígérte a vén kisasszonynak, hogy rövid idő múlva meg fogja látni magát a Jézus-Krisztust. A tulboldog vén leány bőven ellátta pénzzel az isteni közbenjárót. Egy napon aztán a vén leány levelet kapott. A levelet Benoit Uzier, a dologba beavatott másik szélhámos vörös ténnyával írta, melyben arra kéri Jézus-Krisztus kedves leányát, hogy küldjön neki 500 frankot, mert most Lyonban járt egy lélek megmentésére s nincs francia pénze, mert a francia pénzt a menyországban nem ismerik. A levelet aláíró Jézus-Krisztus azt ígéri, hogy a menyországban megfizeti kedves leányának e pénzt nem egyszer, de százszor. A vén leány lépre ment. Elküldött először ötszáz frankot, majd egy másik s harmadik levélre kétezer négyezszáz. A leány dicsekedni kezdett Jézus leveleivel s ekkor világosították föl, hogy megcsalták. A két csalót 13 hónapi fogságra s 50 frank bírságra ítélték.

CSARNOK

Isten veled!

*Lehullott a futócsillag
A csillagos égről;
Eltűnt az én emlékem is
Szíved belsejéből!*

*Fényét veszítve, százezer
Darabkára törve,
Minden emléketemetve
A fekete földbe.*

*Ne is mondjad, hogy szeretted,
Ne mondja azt ajkad:
Nézz csak lányka most más utdn,
Mert az idő halad.*

*Ugy is tudom, hogy a szíved
Szerelmemre nem kél,
Szívem emészto lángjában
Jútszaa gyönyörködöttél.*

Schwarz Zsigmond.

Gyöngyvirág.*)

— Beszély. —

Irta: Bethlen Oskár.

*Virágok hullanak
Ekes, szép virágok.*
Jókai.

Lebbentsük fel a látványt, egy pillanatra a múlt történetéről, mely oiy sok gyászlapot foglal magában, melyben oiy sok vérrel írt sori találunk. Csak egy pillanatra lebbentsük fel. Nézzünk vissza a múltba.

Az 1242-ik évet írták.

Távol, túl a bérceu, Zemplén-megye hegykoszoruzta völgyében teküdt egy kies tó. Tó. Boldog, megeledett nép lakta e kis részt, kik mindannyian testvérekkül tekintették egymást. Hazaik a legkedveltegebb építmények voltak. De feltűnt közöttük a szemlélőnek a falu északi oldalán egy teljes göth styiben épült urilak. Magas homlokzatán — az 6s kúriának — egy sziklatömbön álló leány alakja látható, ki baljában egy kontyos embértől, jobbában hatalmas fringást tart.

A Verőcy család címere.

Búske is a családó — Verőcy László — eme címere, melynek eredete szerinte egy Verőcy leányra vezethető vissza.

De amily búske, rátartós a címere, ép oiy búske leányára is.

*) Források: Császár G. „Világtörténet” és Szilágyi Sándor „Zemplénmegye monographiája.”

A falu gyöngyére a falu gyöngyvirágára.
Verőcy vér forr ennek ereiben is. A buzogányt úgy tölemeli, mint ő; az éles szabályát úgy forgatja, mint ő; a nyilat ép úgy bányik, mint ő.
— De nemcsak azért büszke reá. Büszke lehet reá, ragyogó szépsége, a szívének áldáshoz hasonló nemessége miatt. Leánytársai imádták, a kőrök seregestől homítottak utána.

A nagyuri lak hátsó részében terjedelmes kert terül el.
Kedves, gyengéd kezek alkotta lugasbót pajzán nevetés hallatszik.

Mily édesen szép eme kerti lugas. Igazán reá illik a költő mondása:

Borostyán, iszalag
Futóka, komló,
Magányos kerti lak
Falára omló,
Borítád a boldogok
Válára lombod.
Egy údv szállt ide,
Ne bocsáts most ide,
Emberi gondot.

Ah, nincs is emberi gond, nincs is a föld sálakjához kötött próza eme helyen.

Édes, lágy pihéggel fekszik egy alig 18 éves leánya egy ifju karjaiban.

Hulámzó aranyhajja felbomolva, lepelként fedibe az őt-átkaroló ifjut, alabastrom karjai szorosán fonódva annak nyaka köré.

Korallpiros ajka hallgat — de tengerszin szemel — beszélnek.

— Édes gyönyörűségem, telkem legszebb tündére! Piroska!

Miklós! Mily igazán szeretsz te! Oh én hiszek szavaidnak! Hisz sőtét szemeid csillogása, szavaidd acélhangja, mind, mind szerelmed mellett bizonyítanak. De óda van írva ékes betűkkel homlokodra, arra a tisztá, tensesges homlokra szerelmed tisztasága, szerelmed tensesgesége is.

— Oh én édes hangu csalogányom te!

— Szeretsz! Holnap már is én ember elött mondhatod el.

— Szerettek aranyos kis pillangóm, szerettek édes kis gyöngyvirágom és éppen ez okból siettettem az egybekelését — de —

— Nos, mi az a de?

— Mas — nyomósabb oka van egybekelésünk elhalasztásának. A háfarszélről vészes hírek érkeznek. A tatárok!

— Isten! Ój meg bennünk tőle — szolt elhalványodva Piroska.

— Talán a mi vidékünket ekerülük... hanem azért légy vidám, mint előbb... én édes boldog vagyok.

— Nem tudok — rebegte izgatottan a leány — nem tudok — egy sejtetem.

— Oh hagyj a sejtetemet, — kéréle őt Darvas Miklós — a szomszéd Daruvár birtokosának fia.

— Nem lehet — érzem, hogy mi...

— Piroska, Miklós! Jöjjetek! hangzott a lakból Verőcy uram hangja.

Holnap! Ki lát a jövőbe?

Másnap nagy készülődés, sürgős-forgás volt a Verőcy-házban Piroska lakodalmaira készültek. Mindenki úgy örült, mindenki boldogságot óhajtot az ifju párnak.

A falu összes leánya mind eljött — ékesen, fehérbe öltözve — a Gyöngyvirágtól — mert csak így hívták Piroskát — mint leánytót-busut venni.

Ott van szobájában. Fáján myrtus koszoru, hanem bajos arcán ott látható egy árny, mit elűzni nem volt képes.

Éppen indulóban volt a menet. Elöl a menyasszony imbolygó léptekkel.

A kapu előtt azonban akkor rogyott össze egy lö lovassa alatti. Tájékozó, hab verie a lö egész testét. A lovatot felismerték. Daruvárbeli volt. Szederjes ajakkal, melyekből a haláltélelem ríki, kiáltá:

— Meneküljete, fusátok, — itt a tatár!

— Jön a tatár! Itt a tatár! — visszhangozta egyszerre ezer ajk rémülten.

Fejét vesztve rohant a nép az utcán.

A daliás völgyégynek mátkagyűrű helyét éles kard jutott.

Hegyen-völgyön hallatszott a rémes jankiállítás: «Evezünk! Jön a tatár! Nagy Isten! Argalmazz!»

Kardot fogott minden férfi. Honn csak a nők, gyermekek a aggok maradtak.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Általános osztrák villamosági társaság alakul Bécsben három millió forint tőkével, az angol-osztrák bank protektorátusa mellett. E társaság állogni venni a Kemens és Halske cég telepeit; az is valószínű, hogy az említett cég tulajdonát képező budapesti városi villamos vasutat is át fogja adni az új társaságnak.

— Az „Adriai” tengeri hajózási társulat részvény tőkéjének emelése és hatáskörének kiterjesztése iránt a pesti magyar kereskedelmi bank és bécsi bankkegyesület közt folytatásban lévő tárgyalások még január hóban befejezéshez jutnak. Baross miniszter már a napokban tudatni fogja, hogy mit kellene az „Adriának” teljesíteni Magyarországra érkei iránt, s ha e kívánalmakat teljesítendi a hajózási társaság, a tőke emelésének mi sem fog ujjában állani.

— A magyar jelzálog hitelbank 5 és fél és öt százalékos zálogleveleinek tervszerű évi kisorsolása e hó 13-án d. e. 10 órakor, a 4° os nyeresemény: kötvényeknek pedig tervszerű huszadik kisorsolása, közjegyző jelenletében, csütörtökön f. h. 15-én d. u. 4 órakor lesz a bank helyiségeiben.

— Budapesti gabnatozsde. A buza üzlet irányára mult héten szilárd volt, naponta csaknem ezer métermáza buza kelet változatlan arakon. Egyéb gabnanevekben csekély a forgalom, sem az irány, sem az árak nem változtak.

— A debreceni terménypiacról. Az ez évi első helyi piaci árak a következők: buza 7.30—7.50, kétszeres 6.80—7, rozs 6.30—6.50, árpa 6.50—6.70, zab 6.80—7, tengeri 6.10—6.20, metermázaankint. 1 szak burgonya 1.60, 100 kl. szalonna 39—42 frt, 100 kl. haj 46 forinttól—48 forintig. Sertészsír: sovány sertés 28—30 kr., hizlalni való 35—36 kr., hizott elsőrendű 41—42 kr., másodrendű 36—38 kr., harmadrendű 28—30 kr., malac sülde 26—28 kr. kilonkint. Felhajtatót 2250 darab, elkelt 931 drb. Üzletirány nyenge.

— A helyi gabona forgalomban a beállott közledei nehézségek s az irányadó józdekről érkezett magasabb árjegyzések hatása alatt az irányzat nálunk is megszilárdult, mi gabonaáraink határozott javulásában nyert kifejezést.

Beltöldei malnok folyton vasáronak s így a hozatalok nehézségek nélkül elhelyezhetők Takarmánycikkekben tartós hiány van. Az árpa és babüzlet szűfnetelnek Mai áraink: buza 7.70—8.0 kr., rozs 7.10—20 kr., búkköny 6.60—70 kr., tengeri 6.50 kr., fehér bab 7.60 kr., tarka bab 5.80 kr., zab 7.25 kr., dió 18 fr., tőknyag 8 frt, lóhermag 46—48 forint.

Szerkesztői üzenetek.

10. Z. Sz. Helyben. Álnévvel nem áll szóba egy szerkesztőség sem: mindének előtt tudnia kell, ki rajzók az álnév alatt; ez esetben azonban nem vagyunk rá kíváncsiak, a „zongoményi” eltették a papirkosarba; kár volt a postabélyegért.

11. P. Á. Sopron. A már lapunkban közölt verset „Naptárunkban” soha sem közöljük, nem akarván ismétlésbe esni. Ha a naptár részére újat küld s alkalmas lesz, felhasználjuk. A lap megy.

Nyitlér.*)

Fekete, fehér és színes selyemszövetek 60 krtól fel egész 15 frt 65 krig méteronkint, sima vagy tarkázott (mintegy 240 különböző minőségben, szaliba és mintázott szöveteket (körülbelül 200 szinben) küld végenkint vám és postadíjmentesen Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Minták megrendelésre azonnal küldetnek Levelekre Szajba 10 kros bélyeg ragasztandó. 774

Felelős szerkesztő: Cs. Pálota Ákos.

* Az e rovatban közöltéskért nem vállal magára felelősséget a szerk.

RÉMI ZSIGMOND Nemzeti Szállodája BUDAPEST, VACZIU. 22.

Alülírott bátorodom I rangu szállodámat legközelebbi Pestre jövele alkalmával becses figyelmébe ajánlani.

Szállodám a város legszebb pontján fekszik, a szobák legelegánsabban vannak berendezve.

Szobaárak 80 krtól felfelé.

Hosszabb ideji tartózkodásnál jelentékeny arányos engedmény. Kiváló tisztelettel Rémi Zsigmond 777 1—3

27187

Zalavármegye alispánjától.

III. 890

Pályázat.

Zalavármegye törvényhatóságánál nyugdíjazási folytán megüresedett s 1000 frt fizetési és 200 frt lakpénzfelmenténnyel járó levéltárnoki állásnak élethossziglani kinevezés utján való betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, miszerint az 1883 évi F. 6 t. c. 13. §-ában előirt képeségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket Svasits Benő főispán ur Ó nélségához címezve f. f. január hó 21-ig hozzám amnyival inkább betejeszék, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Zala-Eszteregen, 1891 évi január hó 2-án. 776 1

Cserián Károly s. k. Zalavármegye alispánja.

IFJ. CSEMITS KÁROLY
Óraművész és látszerész Nagy-Kanizsán.

Raktárom tülhmozottasága miatt rendkívül olcsó gyári arakon árusítok órákat és látszerészeti ezikkeket.
Nagyválasztéku készletem van a következő ezikkekből, u. m.:

arany-, ezüst- nickel- (svájezi) uri és női órák, ingaszalon-, ébresztő és fall órák, valamint szemüvegek és cwikkerek arany, ezüst-, nickel-, acél- és teknősbéka-keretekben; igen dízes és divatos női salongörgettek hosszú fogantyúval teknősbéka-csonból; színházi látszerészeti, anérid- légsúlymérők bő beosztással; orvosi maximal hőmérők, könnyen leolvasható terom- és ablak-hőmérők; hosszamérők és vízmértékek; varázslampák, mikroszkopok, stereoskop-készülékek, fűthető gőzgép minták, villanyos gépezetek, villanyos szobacsengők, villanyos tűzgerjesztők, villanyos gépminták stb. stb.

Óraművészeti és látszerészeti műhelyemet minitennemű javításra legjobban ajánlom. 772 3-3

Vidéki megbízások posta fordultával intéztetnek el.

Hirdetés.

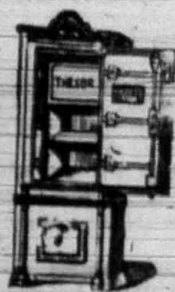
A csáktornyai vasuti indóház régi épületének lebontása.

A csáktornyai vasuti indóház régi épülete lebontás alá kerülvén, eladatik.

A vevő tartozik az épületet 6 hét leforgása alatt lebontani és az anyagot mostani helyéről eltávolítani. 778 1-1

Az ajánlatok legkésőbb jan. 18-ig a Pozsony Szombathely helyi érdekű vasut építés vezetőségéhez, mint tulajdonoshoz Pozsonyba küldendők.

A Pozsony-Szombathely
a helyi érdekű vasut építés vezetőségé

RAKTÁRA

a tűz- és betörés elleni

pénzszekrényeknek

Wiese Tódor és társától.

Stemmer Kálmán vasaru kereskedése Nagy-Kanizsán.

Ugyanott ócska pénzszekrények becséreltetek.

SZABADALMAT

uj találmányokra

eszközt bármily államban, továbbá elvállalja azok fenntartását, védelmét és értékesítést. 6703 -12

Réthy János

nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája

Budapest, Erzsébetkörút 14.

Ugyanott védjegyek beajstromoztatnak.

Szarg Glicerín-Fog-Crém.

A fogak nélkülözhetetlen rövid ideig tartó használatával a fogak tisztítására.

KALODONT

Egészségügyi hatóság által megbírdva.

Igen alkalmas utazásoknál. Illetosan üdítő.

Ártalmatlan még a leggyöngébb fogzómanónál is.

Jegyzék: Németország és Franciaországban a legnagyobb eredményrel van használatban a ugy az udvarnál, míg a legnagyobb körökben és az egyszerű polgár házában is használtatik. 695 8-26

Kapható a gyógyszerészek és illatoszerészeknél: Ára egy darabnak 25 kr. Nagy-Kanizsán Schwarz és Tauber, Roséfeld Adolf, Strem és Klein, Marton és Huber és Prager Béla gyógyszerészeknél.

Szenzációs tanulmány gyengeség eseteknél.

Férfiak számára!

os. kir. szabad. electro-metalikus készülék. Dr. Borsodi.

Ausztria-Magyarországon és külföldön szabadalmazva. Párizsban 1889-ben aranyéremmel kitüntette. Brüsszelben 1890-ban ezüstéremmel kitüntette. Genéven 1889-ben nagy ezüstéremmel kitüntette. Nicea 1890. aranyéremmel kitüntette. Diplom de société médicale de France, és más tudományos társulatok által.

Dr. Borsodi-féle és kir. sz. b. electro-metalikus készülék szabadalmazva és kitüntette, ellentét a férfi gyengeséget (impotentia), mintha a kimerült idegeket erősíti és a szervezetnek újul érzést kölcsönöz. A készülék alkalmazása fölötte egyszerű. Ezárvánhatatlan a testen való viselése, magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére. 769 6-15

Dr. Borsodi Budapestben Terék-körút 4. szám. Emlékeztető broszúrok kizárólag ingyen küldetnek.

PSEPHOFER J.féle

gyógyaszer

BÉCSBEN, I. KER, SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsook, ez előtt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi

nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi szerül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok májbajok, kólika vértelülés, aranyér, béltelenség a hasonló bete ségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kiünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyöngébb gyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888 okt. 22 én.

Tekintetes Úr!

Ajálrott kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsokból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hra che. Flódnák mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoai közeim köze kerültek, melyeknek hatásá szívesen megírom: Én gyermekem ágyban megültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezereszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is ez őszögük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Külfic Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyonóm nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurttal és vízkórásban, már életét is meguntá, melyről egyebként le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból a azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.

Legfőbb tisztelettel. Weizszel Josef.

Elshenzraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz 27-én.

Tekintetes Úr!

Alülrott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. Et nem mulasztatom leg nagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke sejt és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legméltóbban fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használatára Önt ezennel felbatalmazom.

Teljes tisztelettel. Hahn Ignác.

Götschdorf, Kelbach mellett, Szilésia 1888 okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal külföldi sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel.

Zwickl Anna.

Ez előt vértisztító labdacsook csakis a Pserhofer J.féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 kr-ba kerül, bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomaga 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

NR. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utámozottatnak; ennek következtében kértik csakis Pserhofer J.féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekintetük valódiának, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai kőszvénykenőcs, gyors és biztos szer minden kőszvényes és csúszos bajok u. m. gerincz agy-bántalom, tagszagatás ischias, migraine ideges fogfájás, fofájás, fűszagatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Erek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobb elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Siendel tanártól. Utós és szűrés által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkacsz, sebés- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általán san ismert kitűnő házi-szer hurut rekedtség, göresös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 krajcz. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegecske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fofájás, szédülés gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen, Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot épen tartja a lábait és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 krajczár. bérmentes küldéssel 55 kr.

Helső vagy egész ség só kitűnő gyógyszer, gyomorhorot és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdettat összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétell küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. 716 12-12

Kapható csak Mühlhofer ösén

Dúsan ezüstözött ét- és asztali készletek (Kellengyek tipokban)

Kizárólagos szíkek, szállodák, vendéglők, kávéházak, nevelők, klubok és tisztí ötte mok részére.

Költésvetéseik és képmű arjgyezetek ingyen és bérmentve.

Christofle és társa.

Egy teljes étkezőset, mely áll: 12 levesedőknél, 12 asztali villa, 12 asztali kés, 12 csomaga villa, 12 csomaga kés, 12 kávéskanal, 1 levesmerő, 1 tejmérő és 1 szeletelő villából o. é. 100 — ftba kerül.

A kiár védjegye

Christofle és társa. Nagy-Kanizsán.

Ara Naptárral frt 2.95 frt. 3.75.

ÉRRESZTŐ-ÓRA nuker-szerkezettel és éjfel világító számlappal. Magassága 18 centiméter, nickala 4-10 zett órákkal. 763

MAYER EMIL órágyári-raktára, I. BECS. Bauernmarkt 12. sz. G Ari árlap minden tali- és szobórakról ingyen.

Szerkesztőség:

Magyar-utca 33. házszám.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.

Készítők vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak és a Bankgyűléslet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:Városház-utca 5. szám Fischel Fülöp
Könyvkereskedése.**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**Egész évre . . . . . 5 ft — kr.
Félévre . . . . . 2 " 50
Negyedévre . . . . . 1 " 25

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Humanismus.

Valóban kételkedni kell a felett, valjon egy naiv gyermeki állomban ringatjuk-e magunkat, midőn azt állítjuk, hogy egy teremtménynek egyforma gyermekei vannak, egyforma testvérek vagyunk, kik egy formán szeretünk, egyformán érezünk, együtt szenvedünk, együtt élünk.

Valóban kételkedni lehet a felett, hogy a legmeredekebb utakon áttörő és évszázadok sötét eszméit letipró haladás korszaka fénylik-e még az emberiség égboltozatán, avagy letűnt-e mint pillanatnyi phänomen, mely után hiába kapkod siető korunk, hogy annak fénye és világossága elárasszon bennünket, avagy csak tündéralom legyen és üres phrízist jelentsen eszó haladás, emberiség?

Európa nyugati részében tükrét mutatja a felvilágosultságnak, elhangzik onnan e szent ige egyenlőség, testvériség és midőn e tükrök kelet felé indul, fopcaozzata elmosódik, torzképet mutat e jelige, az egyenlőség és testvériség üres hang, mely a fanatizmus és a középkori sötét felfogás harbar szavaiban visszhangzik.

De különben is, mi köze van a nyugotnak a kelethez, amott lenyugszik a nap, midőn áldásteljes melegevel és fényével egy közös anya közös gyermekeit tevékeny és vig életre hívta és azokat mint nemes virágokat a haza kertjében táplálta és ápoltta, emitt felkel a nap ragyogó sugaraival,

de siet nyugat felé, mert a zord kebel nem képes tőle megmelegedni, ridegen állnak az egy-anya gyermekei mint mostohák egymás mellett, üldözve és üldözötve, jajkiáltás hallatszik és e jajkiáltás a felvilágosultság szellője átviszi a nyugotra.

Oroszországban a vallási türelmetlenség nem új divat, mert erős gyökeret vert azon balhiedelem, hogy a türelmetlenség az állam csorbíthatatlan és megdönthetetlen pana-ceája, politikai balhiedelem uralgott ott, mert azon feltervésből indulnak ki, hogy nem az egyes kormányzati ágak összességében képezik az államalkotó és fentartó organismusát, hanem csak egy elem az, mely az államnak testet és lelket képes adni és ez a vallás azon alakban, melyben Oroszországban az orthodox vallás gyakoroltatik.

Elismerem azt — és kinek kedélye az Istenséghez képes emelkedni, ki nem hinné el azt — hogy a vallás lényeges factor az állami életben, de ki ezt elismeri, tartozik a vallást az istenség eszméjében felfogni és ily alakban tisztelni.

A vallás kölcsönös szeretet és testvériséget hirdet, számíttva van onnan bármitféle gyűlölködés, bosszú harag és Kain féle undok irigység.

Oly vallás, mely védpajzsa alá a gyűlölködést és gyűlöletet venné, nem existálhat, mert az egyenes szentségtörés lenne teremtmény ellen.

Holt kebelrel, betagyott szívvel kellene birni, ha azt a jajveszéklet nem hallanók

Oroszországból, mi a szegény zsidók ajkáról elhangzik azért mert orosz zsidók, azért mert orosz bölcsőben születtek, azért mert orosz nyelven beszélnek, azért mert szellemüket orosz irányban kiképzik, azért mert hi orosz alattvalókként az államnak szolgálnak, azért mert katonai kötelezettségüknek mint orosz honfiak hűen megfelelnek, azért mert vagyonukat, vérüket áldozták azon hazáért, melyet nekik a sors ösapáiktól kijelölt.

Ha az oroszok a történelmi emlékekhez hűek akarnának maradni, ugy nem hunyhátnak szemet azon elvitázhatatlan tény előtt hogy bizony Oroszország népének zöme hajdanában zsidó volt és hogy legkevésbé indokolt innen a zsidókat száműzni.

Mi az oka azon türelmetlenségnek, melylyel a rom. kath. templomokat bezárják, a kath. hiveket lenézik, a zsidókat pedig üldözik?

Megfelel-e az egyházi politikának, megfelelő-e a cár fenkelt szellemének? nem kutatom, mert ha e kérdést ily alakban teszem fel, akkor csakugyan állana a furtangos kifogás, hogy e kérdés belügy, melyhez senkinek semmi köze.

De a humanismus nem belügy, hanem isteni sugallat, isteni szellem, mely ellen vétkezni ugy nem szabad mint ölni. Ha az orosz kormány férfiai azon nézetben vannak, hogy a vallási türelmetlenség államalkotó tényező, ha azon elvet vallják, hogy az orthodox egyházon kívül más vallás létjogosultsággal nem bír, ha képes-

A „ZALA“ tárcája.

A Rózsabimbóhoz.

Csokonai Vitéz Mihály verse.*)

Nyílj ki, nyájasan mosolygó

Rózsabimbó! nyílj ki már,

Nyílj ki: a bokorba bolygó!

Gyöngye szelbék csókja vár.

Nyílj ki gyenge kerti zsenge:

Hébe neked hint réd,

Szűz nyakadba Flóra gyöngye

Báronyos palástot ad.

Oh, miként fog díszesedni

Véled e parányi kert;

Oh, hogy óhajtlak leszedni

Rólad azt a drága szert.

Hadd szakasszalak le ídes

Rózsaszál; szép vagy te már

Hej, ha meg lát, hány negédes,

Hány kacér leányka vár.

Nem, nem, egy leány se nyissa

Bilazke füzűjét terd.

Ültél, kedves Julinka

Néked újabb kertet ad.

Ott hevedkedj biboráddal

Ekesebb biborja közt!

Ott hevedkedj illatoddal

Kedvesebb illatja közt!

Corona.

— Egy olasz orvos palója után. —

Irtta: Palotai Akos.

(Folytatás.)

II.

E naptól fogva minden délután találkoztam a szepe szép leánnyal; nap nap után jobban meggyőződtem, hogy oly lény ki egy férfit teljesen boldoggá tehet, s nap nap után jobban érzem, hogy én, a nagy világi, ki oly sok kalandot éltem át de a szív érzelmét soha sem ismertem, e szende gyermek ártatlansága által le vagyok büncselve. Beleszerettem Coronába még mielőtt magam is gondoltam volna.

És a gyermek-leány ószintén elmondta, menyire fáj az neki, hogy mintha fogságra volna kárhoztatva, soha sebhóvá sem viszi anyja, senkit nem fogad a midőn a panaszkok után kiltartem előtte szíjemet, megígérttem neki, hogy megmentem fogságából, haza viszem kastélyomba, hol urnője lesz szívemnek s, vagyonomnak, Corona szendőn, szeliden nyújtja jobbját s felhatalmazott, hogy kérjem meg anyjától.

Az anya hídagon utasította vissza kérésemet: Elmondta, hogy Corona még alig 16 éves s nem adja még férjhez, de különben is leányát egyik rokonának szánta, s rokon fogja őt egy év múlva oltárhoz vezetni.

Közöltem Coronával. A gyermek leány át volt alakulva, határozottan lépni fel, kijelenté anyja előtt, hogy rokonához nem fog férjhez menni s vagy enyém lesz, vagy a halálé.

Az anya megdöbbent, de nem engedett leányának, megmaradt elhatározásánál, és hogy engem szerelméről lemondásra bírjon, a levelet írta hozzám.

E szavaknál Edvard az asztalon volt kis máhagoni szekrényből sárgulni kezdő levelet vett elő, átadta azt atyai barátjának e szavakkal:

— Olvassa el előbb e levelet, aztán folytatni fogom elbeszélésemet.

Az orvos átvette a levelet s olvasta:

„Uram! Önnek leányom iránti érzelmé bár megtisztelő, mégis kérnem kell, mondjon le ez érzésről, mely boldogsághoz nem fogja ön vezetni. Leányom gazdag fiatal, szép is, családosi címere egyenlő időből ered az ön családja címerével és így talán egyenlő volna a házasság, és én mégis kérem, mondjon le Coronáról. Okom van reá. Családom szerencsétlen. Első leányom egy tábornok neje öngyilkos lett, a városban oly dolgokról suttogtak, melyek leányom becsületébe vágtak, midőn az öngyilkos gyermeket férje parkjának pázsitján halva találták. Én tudom, gyermekem ártatlan volt, de azért az emberek suttognak s talán suttognak ma is. Fiam két évre rá szíven lötte magát, az emberek azt állították, azért, mert egy szegény leányt szerencsétlenné tett s szülői követelték, hogy vegye el; én tudom, fiam ártatlan, családomra nehezítő örökölt baj okozta halálát, de azért az emberek suttognak ma is. Utolsó gyermekem Corona, érzem, tudom, ő is szerencsétlen lesz, ha nem rokonának adja kezét. Méltányolja ön ez indokokat, melyeket bővebben nem fejthetek ki és mondjon le Coronáról, ne tegye őt is, magát is szerencsétlenné. Tisztelője: Dona Moris, született Drose báróné.“

— Sajátságos levél, jegyzé meg az orvos, átnyujtva az elcvasott lapot Edvardnak — s mit tettél ezután?

— Corona gyámjához fordultam, ő részemen volt s bár az anya ellenkezett, a szép szende

*) A magyar iradalom fejlődésének első korszakából alkalmasnak találjuk e verset közölni, minthogy Cs. Vitéz Mihály 1805 évi január 30-án született s így születési emlékére mutatjuk be e szép költeményt, melynek irályából a mai posták sokat tanulhatnának. A szerkesztő.

sek magukat tultenni azon százerek jaihiáltásain, mik e százerek ajakáról elhangnik, ha lelkiismeretük nem reszket, midőn százerek ok nélküli üldözését egész nyomórában látják és nem félnek egy örökkévaló igazságtól, ugy Oroszországnak e kormos lelkiismeretével az európai államoknak nem kell törődni, de igenis törődniök kell nem az orosz alattvalók, hanem száz meg száz ezer ember született természetes joga le nem tiprásával.

Az az állam, mely akár önzetlen, akár haszonleső-érdekből képes az izlám, nem izlám alattvalóinak felszabadítására sietni és a legnagyobb áldozatot akár zsidó katonákkal hozni, compromitálva van akkor, midőn saját gyermekei ellen üldözési tendenciákat hirdet, megtagadva és lábbat taposva saját hazájában azon emberjogot, melyet másutt nem alattvalóinak követel.

A nemes Anglia azonban nem ugy fogta fel a dolgot, mert az emberi jogok e tiprása ellen élénk mozgalom indult meg és ha az oroszok elzárták az utat, hogy ezek petitiója a nemesen érző és gondolkodó uralkodónak elé ne kerüljön, ugy ne né muljon el Európa, ne essék vissza a homályos korzakok ködös eszméibe, hanem lobogtassa zászlóját e felírással: „ember-szeretet!”

Dr Molnár J.

Az új ülésszak.

(Cs. Á.) A magyar törvényhozó testület e hó 15 én kezdte meg újbéli ülésezeit, a karácsony-üjvi szünet után.

Ha voltak érdekes ülésszakai eddigelé az országgyűlésnek, ugy ez az ülésszak bizonyára érdekes lesz, mert a törvényjavaslatok egész halmaza áll kézen a miniszteriumokban, melyeket ez ülésszak alatt fog a kormány a ház asztalára letenni.

Ez e javaslatok között nem egy olyan van, mely politikai életünkre messze kiható befolyással lesz.

Ezek között első helyen áll a „Közgazgatási reform”-javaslata, ez lesz legelőször előterjesztve, mert a kormány óhaja, hogy az, mielőbb törvénynyé váljék. E törvényjavaslatra vonatkozólag a „N-t” következőleg nyilatkozik.

A törvényjavaslat abból az alapelemből indul ki, hogy a megyék, melyeknek hivatásköre az adminisztráció államossítása következtében jövőre ez irányban szűkebbre szorul, annál inkább megfeleljenek az önkormányzati uton érvényesítendő ama többi hivatásainknak, melyek reájok kulturális, közgazdasági és közegészségügyi tekintetből hárulnak. Ezt figyelembe véve a megyék intellektuális ereje az, a melyre kiváló suly fetektendő s a melyet a megyei önkormányzatnak fenntartandó ügyek sikeres intézése céljából a megyei képviselőkben, illetőleg megyei bizottságokban lehetőleg tömöríteni szükséges. E felteggás természetesen kihatással lesz ennél fogva ama többi javaslatokra, melyek a városok és községek szervezésére nézve vannak előkészítést alatt minthogy a városok és községek intellektuális ereje nagyobbára ugyanazon elemekben fekszik, melyek egyttal a megyékben is a vezetésre és az önkormányzati ügyek intézésére hivatnak. És éppen ezért a valódi és az egészséges önkormányzat sikere attól függ, hogy az értelmi erő, mely nélkül igazi önkormányzat nem képzelhető, ugy a megyék, mint a városok képviselői, illetőleg bizottságaiban kellő arányban megtalálható legyen.

Nem kevésbé életbevágók az „Egyenes adók reformja”. A reform munkálatok az illetékek megváltoztatására és a jövedelmi adók reformjára terjeszkednek ki. Az illetékek megváltoztatása már azért is sürgős, mert összefüggésben áll a perrendtartás megváltoztatásával és az új perrend életbe lépése előtt okvetetlenül szabályozni kell. Az erre vonatkozó munkálatok már annyira haladtak, hogy a pénzügyminiszter nemcsak a törvényhozás elé terjesztheti az új illetékszabási novellát.

Nem szorosan belügyi kérdésre vonatkozik ugyan, de kihatásában nem csekélyebb értékű az igazságügyi miniszternek „A konszularis bírósághoz” róli szóló törvényjavaslata, mely szintén a jelen ülésszak tárgyalását fogja képezni. E javaslat szerint két forum lesz; az első az osztrák magyar konszularisok, ezek végzik az igazságszolgáltatást a török birodalomban, Ázsiában, Afrikában és az osztrák és magyar alattvalók, illetőleg a két monarchia diplomáciai védelme alá tartozók fölött, mely utóbbiak közé azok számítottak, kik távollét által a törvény értelmében elvesztették állampolgári jogukat, de más állam polgárává nem lettek, a diplomáciai védelem alatt állók ez egyénekre a törvényjavaslat szerint az osztrák jogszabályok az irányadók, kivéve, ha a védelmi igény megszerzésekor kijelentik, hogy a magyar honosokra érvényes jogszabályoknak vetik alá magukat, mely esetben a budapesti illetőségű magyar ho-

nosokkal egyenlő elbánásban részesülnek. A második forum a Konstantinápolyban felállítandó konszularis felsőbíróság lesz, mely végérvényesen határoz. E felsőbíróságnál az elnöki állást felváltva egy osztrák és egy magyar alattvaló kinevezése által töltik be; a bírói állásokat pedig e felső forumnál egyenlő számban osztrákok és magyarok foglalják el. Az elnököt és a bírákat a törvényesséknél az uralkodó nevezi ki. Az elnök kinevezése a két állam kormányai és a külügyminiszter, a bírák az illető kormány és a külügyminiszter előterjesztésére történik. Az elnöki és bírói állások e forumon az elmozdithatatlanság garanciájával vannak felruházva s a megfelelő államokban fennálló bírói képesítéshez van a kinevezés kötve. Az összes konszularis bíróságok a császár és király nevében itélnek.

Már csak ezek a javaslatok is nagy mérvben fogják igénybe venni a törvényhozó testület munkásságát, pedig ezeken kívül még számos kisebb javaslat is lesz előterjesztve, s így az országos képviselőknek lesz elég dolguk ebben az ülésszakban s ugyancsak szorgalmasan kellend dolgozniok, hogy valamennyi javaslatot letárgyalhassák; ez pedig csak ugy fog megeshetni, ha az ellenzék nem fogja meddő vitákkal a munkára szánt időt elvonni a képviselő háztól.

A magyar ifjúsághoz.

„Nyelvében él a nemzet!”

A nemzeti nyelv elhanyagolása, a nemzeti jelleg levetkezése, egy jelentőségű a nemzet halálával!

Róma addig volt nagy, mig nyelvét, nemzeti jellegét megőrizte; midőn saját nyelvén ütött esorbát, — hatalmas megdőlt s csak régi dicsőségének emléke maradt fenn az utókor számára.

A magyar nemzet Geniusa eddig megőrzé nemzetünkét, hogy hűtlenne nem lett nyelvéhez, nemzeti jellegéhez, — az ezredéves hazában ma is az a zengő nyelv hangzik, melyet Árpádkori őseink hangoztattak Európát megrázkódtató harcaikban; az ezredéves hazában ma is meg van az a magyar jelleg, melyet Árpádkori őseinktől, hagyomány gyanánt vett a magyar nemzet. Kárpátoktól Adriáig, a három bérce és négy folyam között ma is Árpád nyelve zeng, ma is él a magyar főnhatoság.

S zengeni fog e nyelv, élni fog a főnhatoság a jövő ezredben, ha a nemzet hű marad jellegéhez, ha a nemzet odaadó ragaszkodással fog csüggni legdrágább kincsén: zengzetes nyelvén. Ezer év alatt ezer veszély fenyegette a nemzetnek e féltett kincsét. Nyugat és kelet ellene

leány nőmmé lett. Corona mint fivérét szerette Giovanni-t s irántam a legmelegebb érzelmet tanúsította. Oly boldog voltam, minőnek sohasem hittem magamat. Nem akarom untatni, hogy leirjam azokat a boldog perceket, melyeket Corona körtem átéltem; nem akarom boldogságomat festeni e gyermekkel, kbennem atyját, fivérét, férjét imádtá. Nem akarok visszaemlékezni azokra a forró csokokra, melyek ajkaimat égettek, midőn Corona karjaim között volt; attérek azon pontra mikor boldogságomat szétzúzta e keblemen mellettem nő alakjába bujt kigyó.

Hosszu lélekzetet vett Edvard s folytató:

— Hét havi együttléltünk után egy éjjel felebredve, észrevettem, hogy Corona Ágya üres, az ablakon át semmi lény sem hatolt a szobába, gyertyát gyújtottam s azon hitben, hogy talán Giovanni rosszul lett s Corona, hogy az én nyugalomamat ne háborgassa; felkelt s egyedül ment a gyermekhez. Siettem Giovanni szobája felé; az ajtó zárva találtam, de lábaim földhöz gyökereztek: a mit láttam, örökre emlékeimben fog maradni. Giovanni és nevelője egy szobában hálótak, az ajtó mint mondtam zárva volt. Az ajtó melletti ablakpárkányon állott egy egő gyergya s az ablak alatt hálóköntösben térdelt nőm, össze tett kézzel, szeméi zárva és ajkai rebegték: Alled, bocsás meg!

A vér fellort eremben, megragadtam karját, leirantottam térdelő helyzetéből, ő meredten nézett reám, kérdé mi történt, hol van, én felelet helyett elfeledve, hogy művelt ember vagyok, tettségességre vetemedtem, arcul ütöttem, egy ily nőt megillető címeket mondva, ledobtam a lépőszeten, aztán enyvezetten futómban szobámba feltartam az ablakokat és kinttem az éjbe. Corona a hold világánál haladt hóhéhr éji öltönyben. Bezártam az ablakot. Szívem össze volt zúzva, lelkem megtört, azóta lelvi beteg vagyok.

— Borzasztó! kiáltott fel az orvos, a mint Edvard megszűnt beszélni, — lehát a csábító a a nevelő volt.

— Nem, ő mit sem tudott a dologról. Én csak annyit vettem észre, hogy nőülésem első napjaiban Benatto mindig körünkben volt. Corona szívesen beszélt vele, de később a nevelő visszavonult, csak az étkezésnél jelentkezett, most megtudom fejteni magamnak a nevelő viselését, ő valószínűleg észrevette, hogy a kigyó nő vonzódik hozzá, s hogy kikérülje apnak csábítását, vonult vissza. Ő ártatlan, mert a nő távoztia után engem meg akart nyugtatni s azt tanácslá, mondjuk azt, hogy a nő beteg anyja ápolására utazott el rögtön; — sőt még inkább kiténik ártatlansága abból, hogy nem hagyta el állását, hanem a mai napig gondos nevelője Giovanninak.

— S te megbizol ez emberben?

— Igen mint önmagamban.
— Én nem. Én gyanakszom s figyelemmel fogom kísérni tetteit, meglátjuk kinek van igazsága. Nem hiszem, hogy éleslátásom csinala, pedig én azt tartom, ez ember alattomos. Hogy állását el nem hagyta, az természetes, mert az áltai gyanút kellett volna, vagy a már meglevőt még inkább élesítette volna s hogy téged megnyugtatni akart, ez is természetes, érdekében állott, hogy a gyanút elhárítsa magáról.

— Nem, nem, ne vádolja őt orvos, ő ártatlan, ő nem volt csábító, a kigyó akarta elcsábítani őt.

— Meglátjuk, én figyelemmel fogom kísérni a orvosai tudományom segélyemre lesz lelkézni őt, mert én hiszem, meggyőződésem, hogy ő csábító volt.

III.

Évek merültek az órák semmiség ürébe, azóta, mióta Edvard atyjai barátjának elbeszélte a főnhatoságát.

Benzano orvos sokáig időzött Edvardnal, szemügyre vette a nevelőt, de az oly hideg, kimért volt, hogy felőle ítéletet nem mondhatott az orvos s midőn elhagyta Edvard kastélyát, ép oly keveset tudott, mint akkor, mikor az elbeszélést hallotta.

Evek multak. Giovanni megnőt, már első éves jogász lett, hirtelen fejlődött, gyöngé alakja volt, tanulmányai felette megerőltették. Dr. Benatto a nevelő már rég nem volt oldala mellett, mert az ifju Florenchben végzé a középiskolákat s Edvard nem tartott nevelőt mellette, hanem a tápiózetben helyezte el.

A gyöngé gyermek a színidőre hazajöven, az orvosok tengeri fürdőre küldötték. Edvard irt atyjai barátjának s ez helyeselve az orvosok javaslatát, hozzá tette valóságban, hogy a szünidőt ő M fürdőben fogja töltetni, mily kellemes volna, ha Edvard is oda jönne Giovannival.

Edvard nyolc nap mulva a beteges fiuvai M-be érkezett. Dr. Benzano már ott volt, várta őket a hajónal.

A szívélyes üdvözlések után Benzano lakására hajtattak, hol Edvard is lakást vett; alig bíhettek meg, az orvos értesíté Edvardot, hogy Dr. Benatto Giovanni egykori nevelője is itt van most mint természettanár, bonatikus kutatókat tesz M. vidéken. Igen elegáns férfi, a nők hálványá, az ünnepélyek hőse, a mulatságok rendezője, szóval az első dandy a fürdőben.

Alig végzé el az orvos, az atjón kopogtat s Edvard szabad szavára belépett Dr. Benatto, kilogastalanul öltözve s nem mindennapi eleganciával hajtva meg magát, üdvözlé a grótot s az orvost, mig Giovanni megcsókolta szólt:

— E perében értesültem a grót megérkezéséről, siettem első lenni, hogy szerencsés megérkezését kívánjak.

(Folytatjuk.)

rúdt, hogy kiirta a földzsinórt azt a nemzetet, mely egyedül áll a nép milliói családjában, család nélkül önmagára, önerejére hagyatva. A vadosordák melyek keletől özönlöttek el Szent István birodalmát, véres csatákban keresték, kisérték meg, megani a magyar nemzet sírját; a midőn a hős nemzet e sír szeléről tért vissza: a nyugot, civilizáció terjesztésének köpenye alá bujva ásta meg az aknát a nemzet élete alatt; de az akna nem robbant fel, — a nemzet éber figyelme azt hányta azt, mielőtt halálhozó robbanása megrázkodtatta volna léget.

És a magyar költő lelkesülten énekelhette a szenvedések után: „El magyar, áll Buda még!”

De a nemzetnek, mely egyedül áll Európa népesaládjai között nem csak nyílt, hanem titkos ellenségei is vannak — mint kigyókat ön keblén melengeti a nemzet ez ellenségeit a ezek öltögetik nyelvüket, mérges fullánkaikat szurják a nemzet testébe, hogy ha nem képesek is megölni a nemzetet, de legalább megrongálják annak életfaját, hogy egészséges hajtásokat hozni képtelen legyen.

S ez az ellenség a veszélyesebb.

A nyílt sisakkal támadó ellen, nyílt harcban küzdött a bátor magyar nemzet, az alattomos kigyó ellen csak óvszereket használhat.

Erezte ezt a magyar nemzet már évtizedek, mondhatnám száz év óta a a nemzeti ébredés megtalálta az óvszert, a titkos, alattomos ellenség ellen.

A nemzet jobbjal kettőzött erővel küzdötték nyelvünk művelése, nemzeti jellegünk fentartása érdekében s megindult az a kulturharc, melynek eredménye ma oly fényesen nyilvánul Magyarországon.

A kulturharc, nem faji gyűlölet, nem főnhatalóság elnyerésére törekvő mozgalom, nem leigázását célozza az idegen ajku népeknek; nem, jogosult ez, indokolt harc nemzeti létünk érdekében.

A bérces kis Erdélyben s vidékén az oláhok, az anyaország északkeleti részén a tótok, vidékünkön a horvátok iparkodnak a magyart kivetkezettetni ősi jellegéből, eloláhositani, eltótosítani, elhorvátosítani a magyart s beleolvasztani idegen fajba, hogy a második ezred év ne találjon keleten és északon délen magyart, hanem csak tótot és oláht, horvátot, szlávot.

S e titkos ellenség ellenében kellett felvenni az újabb időben a kulturharcot. Az erdélyi és felső vidéki kultur egyesületek már áldásos eredményekkel működnek; most alakult meg a Dunántúli kultur egyesület.

A nemzet, mely hozzá van szokva a harcokhoz, bátran vette fel most is a kulturharcot a terjeszkedő idegen elemmel szemben és már folyik a harc s hisszük diadallal fogja megülni első győzelmét.

Nem állunk még ugyan befejezett tényekkel szemben; de a kultur egyesületek tevékenységének eredménye már most is szembeesik. Azon a vidékeken, hol a tévelgések nem egy családót vontak ki a nemzet családjából, a kultur egyesületeknek sikerült a nemzeti nyelv terjesztése, a magyar jelleg visszaállítása által nem egy családót visszavezetni azon utra, melyről letévedt; nem egy családdal sikerült megértetnie a költőnek látnoki szellemmel emondott szavait: „e kívül nincsen számodra hely!”

De a kultur egyesületek soha sem fogják feladatukat teljesen megoldani, ha a nemzet támogatása, a jövő reménye, a magyar ifjúság nem sorakozik a nemzet által kitűzött kulturharc lobogója alá és pedig nem szórványosan, hanem tömörülve, úgy mint azt a lelkes ifjúság minden szép, jó és nemesért buzgólkodó lelkiületől nem csak megvárja a nemzet, hanem mint azt, minden esetben örömmel tapasztalta is eddig.

Hazám reményei! Ifju barátim! Magyar ifjúság!

Oszo vegyült férfi, ki a nemzet kultur harcainak félászásával ezeltől megindult mozgalmaikat ismeri; ki a múlt, évtizedek alatt a tolharcosaként küzdött a nemzet léteért; ki ma már aggharcosként visszálépní kénytelen a térről, szól hozzátok, a haza jövő oszlopaihoz.

Miénk volt a kezdet, miénk volt a harc folytatása, a ti kötelességetek lesz annak befejezése, a diadal kivívása, harci zászlónak megkoszorúzása. Ti bennetek él a nemzet, a ti lelkesedések fogja megőrizni ama drága kincsöt, melyet őseinktől örököltve, mi vissza hagyunk azamatokra, a dallamos nyelvet, a magyar ősi erényt, tiasta jellegét.

Nem nehéz a teher, mit ifju vállatokra tett a nemzet, csak kis jóakaratt, lelkesedés kell a magyar ifjúság megfogja tudni mutatni, hogy a nemzet nem csalogott akkor, mikor örökségét reátok, a ti lelkesedésetekre bízta.

A hány eltévedt polgárát nyertek vissza a magyar nemzet családjának, annyi drága gyöngyöt raktok le arra a drága koszorúra, mely egykor a diadalmas zászlót ékiteni fogja a midőn a kulturharc befejezése után a zászlót, mint drága ereklyét fogjátok átadni az utókornak. ott fognak csillogni abban a gyöngyök, hirdetni neveteket, lelkesedésetek, lelkesítve utódaitokat, és a szép; nemes és jó eszméért küzdeni, küzdeni úgy, hogy azok is méltók lehessenek őseikhez, hozzátok, kik a szűz zászlót megdicsőítve hagyjátok reájuk örökség gyanánt!

Mit mondjak nektek hazám reményei?

Mire tanítsalak titeket ifju barátim?

Mily utasításokkal lásson el az agg harcos titeket, magyar ifjúság?

Nyuljatok be kebletek belsejébe, érezni fogjátok ott azt a meleget, melyet az az öntudat ad, hogy magyarok vagytok. Olvassátok szorgalmasan hazánk történetét, a nemzet életének e vérel írott lapjait a látni fogjátok, mit tettek őseitek, tegyék te is azt s az ősök árnya ott fog lebegni körülöttek. erőitani fogja a gyöngyöket, lelkesíteni a kételkedőket, tüzeini a lelkesülteket s a harc küzdelme könnyű, a diadal édes, örömtelt leend, mert nemzetetek léteért küzdöttetek a harcot a nemzetnek szerzetetek diadalt, homlokotokra tűztetek az érdem elenyészhetetlen babékoszoruját?

Most, midőn Dunántúli kultur egyesület alakul, merítsetek erőt az aggharcosok küzdelméből. Sorakozzatok a kultur egyesület köré, támogassátok azt anyag- és szellemi erőttökkel. Lépjetek az egyesület sorába s tanuljatok lelkesedni!

Előre hazám fiatalága! Tiétek a jövő mindenben, legyen tiétek a kulturharc jövője is s az azt követő diadal öröme, hogy egykor büszkén mondhasátok el a költővel:

„Jó harcot vívtunk
Hazánk, oltárodra tesszük zászlónkat.”

Palotai Akos.

Külföld.

Párizs. A francia kamrában törvényjavaslatot osztottak ki, mely jóváhagyja a vasutak árutorgalmára nézve Franciaország, Németország, Ausztria-Magyarország, Belgium, Luxemburg, Oroszország és Sveicz közt 1890 évi okt. 14-én létrejött s aláírt szerződést.

Berlin. A német birodalmi gyűlésben e hó 12-én tárgyalták első olvasásában Auer indítványát az 1889 jul. 15-én kelt vámtarifa-törvény módosítása tárgyában kapcsolatosan Richter indítványával a rozs vámjának mérséklése, illetőleg a vámtarifa revíziója ügyében. A birodalmi kancellár azon reményének adott kifejezést, hogy a tárgyalások még e hó végéig befejezéshez jutnak.

Konstantinápoly. A török szultán az arany, illetőleg az ezüst mentési éremmel tüntette ki a Wolf német ágyunaszád valamennyi tisztjét és egész legénységét, mely ágyunaszád az Erithogru török hajó elsüllyedése alkalmával megmenekült emberek Kokka, Japánba vitte.

Bécs. A tartománygyűlés elhatározta, hogy megbizsa az országos bizottságot, lépjen érintkezésbe a kormányval, hogy törvény alkotassák az iránt, hogy az alkoholizmusban szenvedő, közveszélyes iszákosok e célra szolgáltató intézetekben nyerjenek elhelyezést.

Belgrád. Nagy izgatottságot keltett itt, főleg kereskedői körökben az új fogyasztási adó behozatala, mely ez évi jan. 1-én ügörg naptár szerint, lép életbe. Az itteni kereskedő testületek felettébb telvannak ígatva esen rendszabály miatt, melyről azt állítják, hogy az agyonüti a szerb kereskedelmet. Nagyon szívesen fogadták a kereskedelmi körök az új adók ellensége miatti kifogásokat, melyeket néhány hatalom képviselői emeltek a kormányelnöknel az újévi fogadtatás alkalmával. Több kereskedő azzal fenyegetőzik, hogy áruaktárát Belgrádból áteszi Zimonyba és Ujvidékre. E tényállásra való tekintettel kénytelen a kormány engedelményeket tenni s az alig életbe léptetett tarifát leglényegesebb tételeiben mérsékelni. Hogy ez a kabinetnek amugy is ingadozó állására nem épjen erősítőleg hat, azt könnyen el lehet képzelni egy, legalább részlegesen kormányválasztás kiütéséet az ügy minden bizonyonyul alettetni fogja.

A „Zala” tisztelt olvasóihoz.

Tizenhét éve vezetjük a „Zala” anyagi részét; ez idő alatt törekvésünk mindig oda irányult, hogy olvasóink egy hivatását jól felfogott lapot nyerjenek. Elértük e törekvésünk célját, azt az olvasó közönség fogja megítélni.

Megtettünk mindent mit tehattunk hártart nem ismerő áldozatkészségünk mellett többet is tettünk, mint mennyit ígértünk a tesszük most is és tenni fogunk ezentul is.

És hogy ígértünket beváltuk, tudatjuk olvasóinkkal, hogy lapunk szerkesztőjének „A sors üldözött család” címli társadalmi regénye már sajtó alatt van, s a kik legkésőbb február hó elsejéig fel vagy egész évi előfizetési díjaikat beküldik, a regényt díjtalanul, bérmentve kapják még február hó folyamán.

Mi megtettünk mindent, mit tehattunk a hogy még többet tehesünk, ez a tisztelt olvasó közönség pártfogásától fog függni, melyhez azon kéressel járulunk, hogy ugy maguk mielőbb sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, mint pedig ismerőseik körében e lapot terjesztetni.

A Zala előfizetési feltételei:

Egész évre	5	frt.
Fél évre	2	„ 50 kr.
Negyed évre	1	„ 25 „

A községi jegyző és tanító uraknak lapunkat évi 3 frt díj mellett küldjük.

Az előfizetési pénzek a „Zala” kiadásához Fischer Fülöp könyvkereskedésébe küldendők, legcélszerűbben postautalványon.

A „ZALA” kiadóhivatala.

Helyi ujdonságok.

— A nagy-kanizsai önk. tűzoltó egyesület e hó 18-án d. u. 3 órakor, a városház nagyteremben évi közgyűlést tart, melyre a tagokat, a városban kilüggesztett hirdetésekkel hívja meg.

— Tűzoltóba kiosztott. A nagy-kanizsai keresz. jót. nőegylet e hó 18-án d. u. 2 órakor a Karcag-téle majornban a szegények között tüzelő fát fog kiosztani, a szegényesüket igazolni képesek a helyszínen, igazoló okmányaikkal jelenjenek meg s ott az egyesület jótékonyaságából tüzelőt fognak kapni.

— A női kézimunka tanítás városunkban nem mondható kielégítőnek, legalább ezt kell következtetnünk ama levélből, melyet lapunk egyik barátja ír Kaposvárról. A levél így szól: „Nagy-Kanizsán életszükség egy női kézimunka iskola, mert több ottani tanuló tett vizsgálatot az itteni polgári leányiskolában s azok után itélve látható, hogy a női munkaoktatás eddig csak mostoha gyermek volt Nagy-Kanizsán. E pár sor nem a legszebben festi városunk iskoláinak női kézimunka tanítását; de tőlünk távol van ezért a tanulókat karhozatni, inkább a tanrendszertben találjuk meglejtését; mert a fennálló rendszer oly keveset ir'elő az iskolákban a női munkára nézve, hogy valóban még az is csoda, hogy annyit tudnak a gyermekek, amennyit felmutathatnak. Ideje volna, hogyha a város azt a már régebben vajudó felső leányiskolát mielőbb létesíthetné, hogy ez által, a leány növendékek a női munkában is szélesebb látókört nyerhetnének. A női kiképzés érdekében felhívjuk a város képviselőitnek figyelmét a fentebbi körülményre.

— A helybeli postafőnök úrtól vettük e sorokat, melyeket közönségünkkel egész terjedelmében ismertettünk: „Tekintetes szerkesztő ur! Beccs lapjának f. é. január hó 11-én megjelent 3. számában hozsám intézett felszólításra van szerencsém értesíteni, hogy csakis a kassinók egyesület és társaságok közegein mulik a számunkra érkező lapok gyors és késedelem nélküli átvételje, miután azok egy elődóm alatt mint jelenleg a posta megérkezése után azonnal kiadat-

nak, sőt azt is elrendeltem volt, hogy az elkésve érkező posták ugyanazon napon bármily órában kézhez szolgáltatassanak és arról is gondoskodtam, hogy ezek megérkezéséről értesítést is nyerjenek. Ennek dacára a fent említett egy-letek közegei a későbben érkezett újságok át- vételére nem jelentek meg, miért is azokat pusztán előzékenységből külön szolga által kéz- besítettem. Reményem ezekből meggyőződött tekintetességed, hogy inkább elismerést, mint gáncos érdemelek; midőn tehát a kifejtettmek- nek nagyra becsült lapjában való hangoztatá- sára tiszteletteljesen felkérném, még csak azt kívánom megjegyezni, hogy a rendes postai újságkötetésekké immár helyre állván, az ideje korán el nem vitt lapoknak házböz való kéz- besítésére az egyletek továbbra nem számíthat- nak. Fogadja ezen alkalomból is kiváló tiszte- lettemnek őszinte kifejezését. Nagy-Kanizsán, 1891 évi jan. hó 14-én. *Obláth Mór m. kir. pósta táv főtiszt főnök.* Örömmel s meglepődéssel vettük tudomásul a szives választ s hisszük azaz az egyletek is, melyeknek nevében felszólaltunk meglepődéssel fogják tudomást venni.

Befűtő a hó a bécsi vonatot Acsa és Szombathely között. A vonaton volt egyik jó-bár- atunk beszéli el, hogy mikor a vonat lennaktak, a közelben levő Pálffy gróf uradalomból Surány- ból több szén érkezett a vonathoz s felpakolta annak minden utasát (igaz, hogy számára név- csak tizenegyen voltak) aztán bevitték őket Su- rányra s ott az uradalmi kastélyba elhelyez- tek, kényük kedvük szerint mulattak, etkeztek, ittak a jó, somlyait három nap és három é- en át; míg a vonatot kiszabadították a hóvatazgból s utasaink tovább mehettek, soha sem feledve el azt a szép három napot, melyet kénytelen-égből töltöttek el a gróf Pálffy fele surányi kastélyban.

Halálozás. Samuely Henrik városunk egyik köztisztviselőben álló polgára tevékeny életének 52-ik évében e hó 13-án elhunyt. A gyászoló özvegy és kesergő három gyermek bánatában őszintén osztozik sok jó barát, mert az erényekben oly gazdag férfiu egész életén át hű apóloja volt az igaz, őszinte barátságának. Temetésének imponáns volta a közszereplőknek félreismerhetlen jelét adá; mert a ki ismerte a boldogult jellemét és nemes gondolkodás módját, az tisztelte és szerette őt. Dr. Neumann Éde főrabbi által a meggyőződés és a barátság me- legével előadott nagy hatású gyászbeszéd a gyászoló gyülekezetet zokogásra fakasztotta. Nyugodjék édesen a boldogult, hátramaradtjai pedig leljenek vigaszt a közszereplésben! — A „Chevra Kadisa” egyletnek lapunkban közzétett felhívása folytán, már eredmény volt; a meny- nyiben a megboldogult Samuely temetésénél csupán egyetlen egy koszorú volt, a többi tisz- telői a koszorúadományikat pénzben osztották ki a helybeli izraelita szegények között.

Helybeli Samuely Henrik ur elhalálozása alkalmából e hó 15-én Prager Béla gyógyszer- zés úr 2 frtot és Dr. Blau Simon ur 2 frtot koszorúadomány helyett — jótékony célra adó- mányozták. A „Chevra Kadisa” előjárósága.

Következő tartalmaz meghívó vetünk: A nagy-kanizsai ker. jótékony ügyelet tolvaj évi január hó 25-én d. é. 3 órakor a polgári iskola nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgy: Titkári jelentés. Elnökönk, alelnökönk, pénztár- noknő, titkár, 2-od titkár, ügyész, orvos, 24 választmányi tag és számvizsgáló bizottság vá- lasztása. Indulványok.

A ker. jót. ügyelet közvacsorájáról hozott tudósításunkhoz pótlólag jelentjük, hogy Fischer Józsefné háziasszony volt; és mellette Szabó Julcsa és Borcsis Mariska voltak. Továbbá hogy Fischer Józsefné két malacot, téasztát és compotot, Abraham Károlyné 2 frtot, Kuhar Ferencné 1 frtot adományozott.

Egy iparos szép jelleme. A napokban egy szegény iparos állott be a helybeli „Chevra Kadisa” izraelita jótékony egyletbe, s előadva, hogy nagy családja van s most nincs semmi munkája, segínyt kért. Az egyletből pár nap múlva 15 frtot küldtek a kérelmezőnek. Az iparos mikor a pénzt meglátta meglepődött szépen s így szól: — tessék vissza vinni a pénzt, én időköz- ben kaptam egy kismunkát, most már majd csak átküzdöm a telet, — van több szegényebb em- ber, kinek nincs munkája, tessék azok között ki- osztani e pénzt. — Valóban megható és ritka szép jellem, kalapot emelhet az ember ily iparos előtt.

Megfagyott. Fuchs György 45 éves sze- petkei lakos s odaváló molnár mester e hó 10-én az erdőben, jóvá tér ment, megfagyva talált- ott, mert a nagy hóvadás miatt képtelen volt

haza menni. A rendőri vizsgálat megejtése végett a nagy-kanizsai szolgabíró Augenföld körörvossal a helyszínére sietett; de csak életveszély közt tudtak odajutni, minthogy az ut teljesen be volt hóval fűtve s Nagy-Kanizsa határában nem vol- tak kirendelve hóhányók s csak is úgy tudtak keresztül hatolni az óriási hótegenen, hogy Sze- petkekről 100 lapátos jött elbük s hányta el a havat, hogy szánkájuk előre haladhasson.

Öngyilkosság. Budry Ferenc nagy- kanizsa városi adóvégrehajtó, 63 éves öreg ember nagyon megunhatta életét, mert e hó 11-én saját lakásán az ajtó sarkára felakasztotta magát; mi- kor a házbéliek észre vették már meg volt halva. Öngyilkosságának oka ismeretlen, általában azt hiszik, hogy életuntagság vitte az öreget a végzetes tette. Temetés a város részvéte mellett e hó 12-én volt. E szomorú eset annál megröndítőbb, merí mint értesülünk neje a sulys csapás hatása alatt megbetegedett s meghalt.

Szengáz sulidás. Kis-Komárom köz- ségben e hó 8-án Káta Ferenc ottani lakosnak neje kenyeret sütött, azt bevégezvén, a szemet bevitté a szobába lévő takaréktűzhelyre s annak szelejtjét lezárta, később maga is bement a szo- bába esaljadához, 3 gyermekét lefektette míg a szolgálány a földön kiterített pokrócon hevert, a gazda és felesége beszélgettek. A szengáznak nem lévén légvonta, megtűtötte a szobát s a bentlévőket mind megfőjtötte; legalább erre következtettek a szomszédok más nap, midőn a családot sokáig nem látva kijönni a házból, be- mentek s ott a férjét az asztalnál, a nőt a gyermekek ágya szélén ülve, a három gyerme- ket az ágyban fekvő s a szolgálányt a földön heverve, — mindannyit élettelenül találták. A meghívott orvos már csak a beállott hával constatálta s így a rendőri boncolás megejtetvén, e hó 11-én a hat halottat eltemették. Az esetből különféle versik terjedtek el városunkban, né- melyek azt állították, hogy az egyik beteg gyermekhez hívott orvos mérget adott s ez okozta a katasztrófát; ez merőn légből kapott. Igaz, hogy az apa beteg gyermekéhez orvost hívatott s ez irt is szert, de ezt a szert a be- állott katasztrófa után az asztalon megtalálták s csupán egy kanálnyi hiánya volt, mit a gyer- mek bevett, az orvosossá vizsgálat alá vétetett s az gyógyírnek tűnt ki. A község általános részvéte kísérte ki, az oly szomorú véget ért családtagokat örök nyughelyükre.

Meghaltak Nagy-Kanizsán. Sinkó Ferenc jan. 11-én 4 éves, Schaffer Izidor jan. 11-én 79 éves, Vincs Anna jan. 11-én 47 éves, Buvary Ferenc jan. 12-én 63 éves, Yadács György jan. 13-án 73 éves, Samuely Henrik január 13-án 51 éves, Kovács Gaborné január 14-én 31 éves, Bu- vary Ferencné január 14-én 56 éves korában.

Mulatságok.

A megyei bál. A megyei fiatalság által rendezni szokott megyei bál, rendszerint az évad legsikerültebb mulatsága; az volt ez évben is. Fesztelen jó kedv, mosolygó arcok, lelkesült tánc- jellemezték a f. hó 10-én megtartott megyei bált, mely bár a roppant hóvatazok folytán elmaradt vidéki vendégek hiányára következtében csak gyéren volt látogatva; de azért az Aranyzarvas tágas díszterme eléggé megtelt. A rendezőség fa- radhatatlan buzgalommal fejtett ki s a terem dísz- tesét, oly izélesen eszközölte, hogy bármely fővárosi teremnek is dicséretére valhatott volna. A földig érő tükrök visszaverték a megyei zine- k — kék sárka — redőnyöket, oszlopokat s megyei címereket, melyekkel az egész terem díszített, míg a karzat minden kiszöggelesénél az oszlopokon egy egy délyvi növény zöld leve- lein nyugodt meg a tekintet. A vendégek fogad- tatása a legszívegyebb, legelőzékenyebb, legfi- gyelmesebb volt. A nők gyönyörű táncrendet kaptak, mely egy hatyu prémes legyezőt ábrá- zolt fehér csont nyállal. A legyező oldalán sziv alakú tükrök, hátsó oldalán pedig piciny könyv alak- ban a táncrend volt alkalmazva. A férfii táncren- dek is csinosak voltak, elől e felirattal: „Zala- megyei bál 1891 január 10-én” hátsó oldalán egy francia costumbe öltözött fiatal táncos pár, a könyvtárra összehajlott kis kártya belseje tartalmazta a táncrendet. A díszterem mellett egy kis szitogó szobácska volt díszesen berendezve, melyben a déli növények képeztek négy sarki csoportot, a taburették s divanok előtt asztalok állottak virágcsokrokkal. A zenekar a táncletem baloldal sarkában alkalmazott a megye színe- vel díszített emetvényen játszott. A terem már fél tíz órakor eléggé megtelt, ott láttuk a többek között Hertelendy Béla orsz. képviselőt, Cseres- nyés Bándor törv. elnököt, néhány törvényeséki

bíró, br. Bibra Frigyes honvédezedest az egész tisztikarral s néhány közhadseregbeli tisztet, Bogyay kir. ügyészt, Pihál Ferenc közjegyzőt, Molnár ügyvédet, a Vizlendray fiúveket, Csorba Palotai Ákóst, stb. stb. A rendezőség élén Pihál Viktor dr. állott, kinek figyelme a legkisebb rész- tetekig kiterjedt s ha a rendezőséget teljes elis- merés mellán illeti meg, akkor abból az oroszian rész Pihál Victort illeti. A jelen voltak adiak is kifejezést ez elismerésnek. A tánc 10 órakor vette kezdetét, melyben minden leány részt vett, s nem volt egyetlen tánc, melyben csak egy nő is ülve maradt volna, a mamákat kivéve. A né- gyeseket 32 pár táncolta, éppen elég ahhoz, hogy kényelmesen lehetett rendezni az alakzatokat, több pár talán zavarólag hatott volna a négye- sekre. A szünet alatt élénk társalgás közt köl- töttek el a vendégek a Mátéjka. Ede vendégfős jó hírnevű konyhájának válogatott étkei s pin- céjének tüzes borait. A jelen volt társaság csak kora reggel hagyta el a termeket. A hölgykoszo- ruban láttuk a következőket: Asszonyok: Cseres- nyés Sandorné, Pihál Ferencné, Markó Antalné, Juhász Györgyné, özv. Dr. Racz Antalné, Dezső- nyi Elekne (Móricshely), Kostyál Ferencné (Per- lak), Hajós Mihályné (Aso-Lendva), özv. Sauer Jenőné, Horváth Csongor Janosné (Perlak), Duka Kalmánné, özv. Matosch Józsefné, Bogyay Ödön- né, özv. Kapocsi Józsefné (Kaposvár), özv. Bogyay Janosné (Sarmellék), Zathureczky Zsigmond- né (Palin), Glavina Karolyné (Gelse) Pálffy Ala- josné, özv. Damm Hugoné (Szt.-Balázs), Lajpczig Antalné (Kaposvár), Dr. Tuboly Gyuláné, Varga Lajosné, Dr. Hauser Janosné, Markó Nandorné (Zakány). Leányok: Cseresnyés Etelka és Rózi- ka, Markó Irma és Lujza, Juhász Emma és Lujza, Racz Aranka és Gizella, Dezsényi Anna (Moric- hely), Horváth Blanka (Perlak), Vlasits Katica (Alsó Lendva), Duka Anna, Br. Kleist Gela, Mo- zicka Gizella (Brünn), Matosch Gizella, Simon Jolán (Belatinc), Tevely Irén (Kaposvár), Bogyay Irén (Sarmellék), Glavina Milica (Gelse) Pálffy Magda (Pööskefő), Damm Margit (Szt.-Balázs) Lajpczig Anna (Kaposvár), Belus Terka. A kar- zatot: Bogenrieder Józsefné, Althaller Mici. — A bál rendezősége hálás köszönetet mond lapunk utján Hirschler testvér uraknak Alsó-Domborun, kik 20 frt, és Kodolányi János urnak Góllácson, kik 3 frtal felülfizettek; a felülfizetett összege- ket a rendezőség Zalamegyé alispánjához küldte be.

Egyleti bál. A „Nagy-kanizsai Polgári Egylet” saját helyiségeiben 1891. évi február hó 1-én „Egyleti bál” rendez. A rendezőségben részt vesznek: Arvay Lajos, Baboss László, Bartos Géza, Baumann József, Belus Lajos, Bereczky Viktor, dr. Darányi Árpád, Fatb Adolf, Faits Lajos, dr. Fried Odón, Hajós Gyula, Halis István, Kocsis Kálmán, Kóblér Antal, Kugler Antal, Lenkey Fülöp, dr. Lóke Emil Makara Iván, Nagy Dezső, Ollopp Ernő, ifj. Oszterhuber László, Palkó Zsigmond, Perhács Miksa, dr. Pečec József, dr. Pihál Viktor, Plos- szer István, dr. Racz Kálmán, Rosenberg Ernő, dr. Rosenberg Mór, Roth Miksa, Dr. Svastits Zoltán, Szekely Tivadar, dr. Szűts Miklós és Tripammer Gyula urak. A bál kezdete 9 óra- kor; személyjegy ára 2 frt, családijegy 5 frt, páholy 10 frt, karzatjegy 2 frt. Jegyek az egy- let helyiségében, — a meghívó felmutatása mellett d. e. 9 órától d. u. 6 óráig, este pedig a pénztárnál kaphatók.

Ollopp estély. Elismeréssel kell adóz- nunk Ollopp Imre nagytehetség humoristánk- nak, hogy barátai és tisztelői óhajának megte- lelve e hó 31-én egy humoristikus estélyt ren- dez, melyen természetesen a főszerepet saját magának tartja fenn. Megvagyunk győződve, miszerint mindazok, kik Ollopot ismerik — és ki ne ismerne — sietni fognak, hogy részese- leghsének a kiváló élvezetet és bizonyára vi- dám, jó kedvet keltő estélynek, melyen előre- láthatólag nem Ollopp határos „Gehns lassens mi auss” coupletja, hanem a közönség „Gehns lassens mi ein” paródiája fog dominálni.

Táncvigalom. A alsó-domborui ifjuság az önk. üzöltő-egylet pénztára javára 1891. jan. 24-én az ottani nagyvendéglő termében zártkörű táncvigalmat rendez. Személyjegy 1 frt, család- jegy 2 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fo- gadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

Különlélek.

Udvari gyász. *Mária Antonia Immaculata* főhercegnő, Károly Salvator főherceg leánya Arco-ban meghalt. A főhercegnő 1814 április 18-án született s így még életének tizenhatedik évét sem töltötte be. Évek óta megbetegedésben szenvedett a főhercegnő s ezért sokat tartózkodott a délvidéken. A beteg főhercegnőt a királyi család minden tagja rendkívül szeretle s törekedtek arra, hogy kellemese tegyék földi szenvedéseikkel terhes életét. Legidősebb testvérének *Ferencz Salvator főhercegnének Mária Valéria királykisasszony*nal való násza alkalmából a beteg főhercegnő tőrön öhajította, hogy jelen lehessen az ischii esküvőn. Ekkor már nagyon gyöngye volt de hogy teljesítsék kívánságát, a nélkül, hogy taraszszák napról-napra fogyó erejét, az ischii templom oratóriumában készleték számára helyet, hol a nyugágyról nézte végig fivére esküvőjét. A főhercegnő halála megváltoztatja a tervezett udvari ünnepek rendjét. A fogadtatást az udvarnál január tizenhatedikén ugyan megtartják, de a Mária Valéria főhercegnőnél jan. 19. és 20. ára az új házasságnál szokásban lévő s már előre kiütve volt cercie a gyász következtében elmaradt.

Koronás sarj keresztelése. *Vilmos* német császárnak hatodik fia született, kit e hó 26-án fognak megkeresztelni, keresztnevei lesznek: *Ferencz* Jozsef császár-*király, Umberto* olasz király, *Emma* német állódi regens királynő, *Mária* meklenburgi nagy hercegnő, az *edinburgi* herceg, a *concaughti* herceg és *neje, Vera* württembergi hercegnő, *Frigyes* Lipót herceg és *neje, Margit* hercegnő a császár nővére és *Moltke* gr. nemethirolalmi tábornagy.

A német császár a török szultánnak. A németországi *Frigyes* Károly nevű gőzös a múlt hóban nagy veszélyben volt a tengeren, s a szerencsétlen hajónak a török flotta nyújtott segélyt. Ez alkalomból a német császár a török szultánnak egy sajtókezüleg írt levelet kíséretében Hülsen őrnagy által remek művű diszkardot küldött, a levélben a legősintébb barátságáról biztosította a szultánt a németek császára. A szultán a küldött kárdat nagy örömmel fogadta s Hülsen őrnagyot az *Ozmánje* rend II. osztályával tüntette ki.

Egyházi kinevezés. A székesfehérvári püspök dr. *Steiner* Fülöp, szentszéki ülnökké nevezte *Supka* Jeromos zirci apátot és *Pallér* Kelenen székesfehérvári főgym. igazgatót.

Tanfelügyelői körút. Dr. *Ruzicska* Kálmán, zalamegyei tanfelügyelő e hó elején körutát tett a megyében, s többi közt meglátogatta a *Tapolcán* létező népoktatási tanintézeteket s részt vett a *tapolcaini* vinocellér iskola megnyitási ünnepélyén.

Elnök választás. A magyar szent korona országainak vörös kereszt-egylete, az elhunyt *Károlyi* Gyula gr., volt egyleti elnök helyébe, a *Schlauch* Lőrinc püspök, alelnök előlétele mellett tartott közgyűlésén, az egyleti elnöki méltóságára *Csekonics* Endre prótot választotta meg egyhangulag. A megválasztott elnök köszönettel fogadva elvállalta a rá ruházott tisztviselői.

A Nagy-Kanizsán székeltő del-zalai takarékpénztár a hodosán — alsó-brácsányi ö. tüzeltő testületnek 5 frtyi segélyt küldött, amiért is a hodosáni testület jegyzője nyilvános köszönetet mond a nevezett pénztár igazgatóságának.

Reményi Ede levele. Hogy mily odaadó, meleg szeretettel csúg a világhírű művész *Reményi Ede* most is a közös hazán, legfényesebben tünik ki azon levélből melyet a nagy művész *Habay* Jenőhöz intézett. A levél közserintí szövege ez: „Paris, jan. 5. Kedves barátom! Nem tudom, hogy tudod-e, de én tudom, hogy mostani hazajövelemben semmi néven nevezendő érdemem nincs. Nem is merem álmodni hysémiről, da úgy látszik, hogy barátaim álmodtak hysémiről és ok utótték nyelbe az egészet. No lesz gondom, hogy korcs lába ne vágják lett legyen fejszéjüket. Képzeld, mennyire örvendek hazazáróndoklásomnak. Mily magasztos érzés, annyi idő után megint láthatni a szép drága hazát és örülni fog a szívem a sok jó ismerőst és barátot keblemre ölelhetni. Sokan ezek közül bizony átmentek már a talvilági majoritáshoz. De van még Magyarország, áll Buda meg és vannak sok hű és nagy fiat, kik a haza homlokára üzik a babérkoszorút és te is egyike vagy azon hazaszereitő jelenseknek. Február hó tizenhatedikét kezét szorított veled Budapeston és bemutatott

neked remek Stradivarius hegedűmet, 15 évi bo-lyongásom alatt hű kísérőmet. A szíveszter-es-tét Munkácsynál töltöttem és elhagadtam a régi esztendő és átahedültem a társaságot és magamat az új esztendőbe. Nem játszhalnánk-e valami duettel együtt a budapesti hangversenyem-ben március negyedikén? Oiel híved és barátod

Reményi Ede

Művész, királyi tanácsos. *Bartay* Edét a nemzeti zenede igazgatóját, a zenészet terén szerzett érdemeinek elismaréséül a felsége a király, a királyi tanácsosi címmel tüntette ki. *Bartay* az első zeneszerező, a kit ily kitüntetés ért. *Bartay* pályafutását mint ily el kezdte, de az 1848. évi viszonyok annak abbahagyására indították; ettől fogva teljesen a zenének szentelte magát; mester nélküli fanult, de vaszorgalommal, úgy, hogy csakhamar előkelő állást fog-lalt el e terén. Kisebb zeneszerzeményein kívül 6 nagyszabású zenekari szerzeménye jelent meg. A kitüntetett 15 év óta igazgatója a nemzeti zenedének, 16 év óta elnöke az orsz. dalárszö-vetségnek, megalapítója és elnöke a magyarhoni zeneművészek segélyző egyesületének és egyik megalapítója az orsz. zeneakadémianak. *Bartay*-nak kitüntetése a főváros művészi és előkelő társadalmi köreiben élénk megegedést keltett. Az elsők közül, a kik őt üdvözölték, *Zichy* Géza gróf és *Gerliczy* Károly, alpolgármester voltak. Sietünk mi is szerencse kívánatainkkal a kitün-tetett mesterhez, kinek szívélyes előzékenységét évtizedeken át tapasztaltuk s mint a zenede igazgatóját nem egy alkalommal üdvözölhetjük; éljen soká, a király legfiatalabb tanácsosa. *Szerk.*

Veninger Ernő győri kath. tanító képző intézet igazgatóját, ki a kath. „Óraugyal” című gyermeklapot szerkeszti, közelebb Komárom-megyébe, *Szend* községbe p.ébanossá nevezte ki a megyei püspök. Őzinte örömmel kívánunk sze-rencsét a derék lelkesnek, s gyermek irodalom avatolt írójának új pályájához.

A zágrábi hiboros ércsek *Mihálovics* József, mint sajnálatos értesülünk a halálai küzd. E hó 13-án némi javulás állott be; de ez is csak látszólagos volt mert egy újabb hipozie-rint betegség reménytelenre fordult. *Mihálovics* állapotának némi javulását arra használta fel, hogy nagy alapítvánnyal gyarapítsa jötelemé-nyeit, ugyanis, a súlyosbeteg egyházfelügyelő ma 103.000 frty. adományt tett és p. dig 33.000 fo-rintot az alsóklerus segítő-nap javára, 20—20 ezer forintot a sinlok segélyezésére és a szé-kesegyházi alapnak, többi ősszeg különböző jö-tékony és kulturális intézetek között osztando tel.

A zenetanárok orsz. egyesületének ez évi jan. 4-én tartott közgyűlése valóságos ün-neppnapa volt az egyleti életnek. A cél melyet az egyesület maga elé tűzött ismét egy lépéssel előbbre haladt, a mennyiben ez ülésen a vezér-szerep oly férfi kezébe adott, kinek ismert te-hetsége s akarat ereje által meg fog törti ama közöny melylyel az egyesületnek számtalanszor küzdenie kellett. A közgyűlés első sárban az előző év eseményeit tárgyalta le, melyeknek el intézése után, *Ságh* Jozsef elnöki ténykedésének utolsó mozzanatánál, id. *Abrányi* Kornelt, Dr. *Toldy* László főv. főlevéltárnokot és *Ulmaan* Károly Pál m. ált. bizt. társ. igazgatóját, az egye-sület irányában tanúsított számos és kiváló er-demeik elismeréséül tiszteletbeli tagokká együt-tal a maga, valamint tisztviselő társai nevében köszönettel mondva az egyesület addigi bizal-máért a fölmentvényt megadása után az egye-sület elnökévé *Fenyvessy* Ferenc országgyűlési képviselőt kéri megválasztani. A közgyűlés *Feny-nessy* Ferencet, lapunknak is igen tisztelt munkai társát s orszgy. képviselőt elnökké s *Ságh* Józsefet az egylet örökös igazgatójává egyhangulag megválasztotta. Másnap *Fenyvessy* tiszteletére lé-hyesen sikerült lakoma volt, melyen egymást ér-ték a felköszöntők.

Fiatall öngyilkos. Egy 20 éves fiat-al ember előtört ki ismét életét önkézevel Csák-toronyán az ottani tanítóképzőben. A megdöb-bentő esetről, következő értesítést vittünk: *Lá-bas* Péter, a csáktoronyai áll. tanítóképző-intézet IV. éves növendéke e hó 8-án saját kezével ve-tett véget életének. A szerencsétlen, 21 éves fiat-al ember felhasználta az alkalmat, míg társai ebédelni mentek, a hátszobába ment és forgó-pisztolyal halántékán lötte magát. A lövés pil-lanatában megazott élni. A boldogtalan fiatal ember gyógyíthatlan epilepsiában és nagymérvű buskomoragban szenvedett. Legutóbb e hó 3-án lepte meg a szívbeteg, amit — kérésére — tár-sai előtöltöttek. Gyakran emlegetett társai előtt

olyasmít, amiből azok szomorú elhatározására következteltek. Két évvel ezelőt egy tantárgyó-l megbukván társai mentették meg az öngyilkos-ságtól. Tudatával bírti különben súlyos betegsé-gének. Gyakran órákig elmélázott a halvány csi-nos ifju. Mosoly ritkán jött ajkára. Tartózkodó, csendes, de hirtelen haragra lobbanó természetű volt. Tudta, hogy a tanítói pályán nem boldogul-hat. A szerencsétlen fiatal embert e hó 9-en dé-lután temették el. Társai gyászzenéket énekeltek sírjánál és kószorút helyeztek koporsójára. — *Vargha* Tivadar VI. éves tanítónövendék társai nevében megható beszédben bucsuzott el, mely könnyekre fakasztotta az elhunytnak temelésén jelenvolt tanárait és társait. A szerencsétlen ifju elhatározásához gyógyíthatlan betegsége kivül még e helyen el nem mondható családi viszonyok és viszsá állapotok is járultak, melyek a növeked-keket buskomorra tették el annyira, hogy pár év alatt már 3 ízben kísértett meg maga ellen öngyilkos-ágot.

Háromezer éves fuvola. A múlt hónap-ban Egyiptomban egy háromezer éves kettős fu-volet ástak ki, egy ottani ókori temetőből. Az ódon hangszeren egy londoni zeneművész eljá-tszott néhány darabot s a meghívott közönség nagy gyönyörűséggel hallgatta. A fuvola hangja nem hasonlít a mai fuvolához, hanem olyan-forma, mint a „campagna” néven ismert olasz hangszeré. Érdekes, hogy a különféle kórák, a melyekkel a háromezer éves fuvola hangjai egybe-vágnak, tökéletesen egyenlők a modern hangie-gyekkel.

Egy örült öngyilkossága a templomban. A *haerei* Szent-Mihály templom e hó 10-én a reggeli mise alatt vértázító öngyilkosság szinbe-lye volt. Egy ismeretlen egyén szálmával és gyu-fával kibélelt ruháit petrolummal leöntötte és azután meggyújtotta. A szerencsétlen egy pillar-at alatti lángba borult. A jelenlevők rémkialta-saira a pap elhagyta az oltárt, az éző emberhez sietett és a misemondó ruhával igyekezett eltoj-tani a lángokat, miáltal maga is súlyos égési sebeket szenvedett. Az öngyilkos, ki örült volt, teljesen megszenesedve szállították a halottas-házba.

Félig szép leány, félig öreg asszony. Nothnágel bécsi tanárhoz csodálatos betegét vit-ték a napokban. Ez egy 22 éves leány, neve *Parcer* Katalin a kinek az arca csak a jobb ol-dalon felel meg korának. Csak ezen az oldalon felt, piros az arc, sima fehér a bőr. A baloldo-lon ellenben az izomzat nagyrészt eltűnt, az arc-sont erősen kiáll, a bőr csupa ránc, az ajak-nak, sőt még a nyelvnek megfelelő része is szá-ras és össze van soványodva, a bal szem mé-lyen beesett. Fénye megvan törve. Ha a csodá-latos arc baloldalát kendővel elfodjuk, viruló fiatal leány mosolyog felénk, ha másik arcját takarjuk el, egy ráncosképű mogorva vén asszony néz reánk. Nothnágel véleménye szerint, a rendkívüli képződés a leány súlyos idegbanjána következtése; megjegyezte, hogy tudomása szerint az egész or-vosi irodalomban nem emlékezik meg ehhez hasonló esetről. A leányt most elektromossággal gyógyít-ják, mely ideges fájdalmait enyhíteni fogja, de balarcának aligha fogja visszaadni ifjúkori üde-ségét. Be kell várni, míg az öregség ráncossá teszi majd az arc egészséges felét is, akkor nor-malissá lesz a beteg leány ábrázaja.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számá-ban emlitte volt, hogy Zala Szent-Mihályon elhunyt *Merkly* Antal ügyvéd irodájának gond-nokául a zalaegerszegi ügyvédi kamara dr. Obersehn Mórt nevezte ki. — erre nézve most azt a helyreigazítást vittük, hogy nem a meg-nevezett, hanem dr. *Molnár* J. nagy kanizsai ügyvéd lett gondnokká kinevezve, mit is ezen nel helyre igazítunk.

Becsét veszít a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk. Az étvágy gerjesztőre úgy mint mindenemő gyomorbaajok ellen, mege-gen ajánljuk olvasónk figyelmébe **Egger** díj-jutalmazzott **Nádapannak** illát. Kaphatók 30 krajcáros eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában, valamint **Egger** A. fia-Wien- Nussdorfi gyógyszer különlegességi gya-rában.

Lapunk zártakor érkeztek s azért a rendes rovatból kimaradtak:

Eljegyzés. Petrács Hedvig kisasszonyt Pécs egyik legszebb hölgylet eljegyezte Petrács Miklós Nagy Kanizsán állomásozó honvéd főhadnagy. Összintén kívánunk szerencsét a jegyeseknek.

Vonat összeköttetés volt Fonyód állomáson e hó 17-én, mely alkalommal a Pest-prágai hofi 8. sz. vonattal jött postakocsi teljesen összezúzatott és a postaisztat sérülése folytán, munkaképtelenné lett. A vonat s a posta teljesen kimaradt.

Közigazgatás.

Budapesti gabna lözede. A buza-üzlet iránya nyugodt. Méréseket kínálat és korlátolt vételkedv mellett mintegy 15.000 mm. buza kelt el változatlan árakon. Egyébb gabonanemekben változatlan irány és változatlan árak mellett gyér forgalom volt.

A helyi gabnaforgalom. A néhány napig tartott enyhébb időt ismét szigorú hideg váltotta fel, a tél összes jogaival él, hófagy, szél s ezek következtében a forgalmi akadályok napirinden vannak. A vetésekre ezen időjárás nem bír semminemű hatással, azok egy vastag és egyenletesen elosztott hótakaró alatt védve vannak. A gabonaforgalomban nevezetes változás nem történt, az üzleti tevékenység mindenütt szűk határok között mozog s csak közbe-közbe volt egy kis élénkség észlelhető. A kivitel szűk, minthogy az ismét felveit német vámtárgyalásokról kedvező hírek érkeznek s a tavaszra jelentékeny kivitel valószínűségével bírhatnak. Ma azonban még határozatlan a lánghangulat van főlényben, mihez hozzájárul azon körülmény is, hogy a januári fizetésekről uradalmaink gabnakeresleteik részbeni értékesítésére készütek. — Piaci áraink a következők: buza 7 frt 70 kr., rozs 7 frt 10 kr., zab 7.10—7.20 kr., árpa 7 frt 50 kr., tengeri 6.10—6.20 kr., búkköny 6 frt 60 kr., fehér bab 7 frt 50 kr., tarka bab 5 frt 75 kr., dió 18 forint.

Szerkesztői üzenetek.

- 12. **A jó verselő.** Azt kérdezi ön versében „Rossz-e ha minden két sorban a végbetű az?” Bizon bizon rossz, mert nem a két végbetű hanem a költészetet keressük a versben.
- 13. **A mai írók.** Vigasztalja magát, ön sohasem fog írni, ha ily verseket ír, melynek rimel „fakir”, „radir”, mert ez rim ugyan, de nem magyar szó, a magyar írónak pedig mindenek előtt „magyar”-nak kell lennie; a többi diák van.
- 14. **„Zene Lapok” szerkesztősége.** Vettük, felhasználuk, a cserépdányt megindítottuk, várjuk visszajelzését. S. Józsinak meleg üdvözlését küldi szerkesztőnk.
- 15. **Csáktornyai.** Mint láthatja, kívánásának eleget tettük. Üdvözlöt.
- 16. **P. A. Sopron.** Megjött, felfogjuk használni. A nap-tárba való elvittek.
- 17. **Ms. L. Gy.** Ures szavak, a rímek nem válnak, dícséretre a költészetet tanulónak; a dystichonok erdeltettek, dőcögők szellem és humor nélkül. A papirkosárba tettük.
- 18. **Kottori — ???**
- 19. **D. J. Budapest.** Meghaltál, vagy eltörtött kobzod, hogy nem hallom hangját?
- 20. **L. Zs. Sopron.** Ha nagyon jól tölti is az időt ott, nem kellene elfeledkezni az itteniekről, egy kis rajz jöhetne onnét is.
- 21. **H. J. Helyben.** A közlöttért köszönet hason irányú vagy községességi dolgot szívesen fogadunk a jövő számba, ha küld.
- 22. **V. H. dr. Helyben.** Szíves ígértetőre számot tartunk, kérjük lehető mielőbb.
- 23. **Tanár Helyben.** A jövő számba kérjük.
- 24. **H. B. képviselő Bpest.** Magánlevelet írtunk, hisz-szük a bőfuvajag dacára is megérkezett.
- 25. **Lucullus.** Álnéveket lehet használni, de a szerkesztőségnek tudnia kell, ki rejtözik az álnév alatt; ha valódi nevét tudatja akkor — igen.

Nyitlter.*)

Fekete, fehér és színes seiyemszövetek 60 krtól fel egész 15 frt 65 krtig méteronként, sima vagy tarkozott (mintegy 240 különböző minőségben, azonban és mintázott szöveteket (körülbelül 200) szímben) küld végünkint vám és postadíjmentesen **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) gyári raktára **Zürichben.** Minták megrendelőre szószál küldetnek. *Levelekre Szajba 10 kros bélyeg ragasztandó.* 774

Felhívás.

Scherz Emil — a Scherz és Engländer négnél és Tander Ferenc ügyvédet helyben felhívom, hogy a nekem bíróság megítélt 17 frt 16 kr., illtve 12 frt 80 kr. étel- és ital tartozásomat mielőbb fizessék ki. N. J.

Feladó szerkesztő: **Cs. Patófal Ákos.**

*) Az s rovatban közlötökért nem vállal magára felelősséget. A szerk.

HIRDETÉSEK:

7908/P. 1890.

Hirdetmény.

A Zala Apáti községben gyakorolt italméresi jogot megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügy-miniszteri rendelet 9 és 10 §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül

1891. évi február hó 10-ik napjának d. e. 9 óraja

a nagy-kanizsai kir. törvényszék emeleti 10. sz. hivatalszobájába kitűzetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítették, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A nagykanizsai kir. törvényszék 1890. évi december hó 11-én.

PLOSSZER jzö.

CSERESNYÉS elnök.

11793 sz. 1890.

Arverési hirdetmény

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírószék 8960/1890. számú végzése által a lepolglavai fogház igazgatóság javára, Kohn M. I. n. kanizsai lakos ellen 15 frt, tőke, ennek 1890. év február hó 22 napjától számítandó 6%, kamatai és eddig összesen 17 frt 58 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 466 frt 60 krra becsült szobabutorok s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 11793/1890. sz. kiküldést rendel végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Kanizsán alperes lakásán leendő eszközölésére **1890-ik év január hó 22-ik napjának délután 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is aladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán 1891-ik évi január hó 8-ik napján. **F A B I Á N** kir. bírósági végrehajtó.

6197 tk. 1890. érk. november 6-án.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. tszék. iktvi. osztálya részéről közhírré tételik, hogy Zala megye öszesített árvaltára végrehajtónak Toka Juli, Csöndör Józsefné és Toka Mihályné végrehajtást szenvedő merényei lakosok elleni 80 frt tőke, 1885 évi nov. 20 tól járó 7 százalékos kamatai, 29 frt 40 kr. per, 7 frt 45 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a

merényei 282 sz. telekkönyvben + 3/a hrsz. alatt Toka Mihály tulajdonául felvett 419 frtra becsült ingatlan a merényei 277 sztkvben + 422/b hrsz. a foglalt ingatlanok Toka Julit illető 75 fortra becsült fele része, és a merényei 3 sztkvben I. 212/b. és 940/b. hrsz. a Toka Mihály és Toka Juli tulajdonául felvett 84 frtra becsült ingatlan

1891. évi március hó 2 napján d. e. 10 órakor

Merénye község házánál Dr. Taboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a fent.

Kikiáltási ár a fentebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldetkezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a második ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadik ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál 1890. évi nov. hó 7. napján.

GR. HUGONAY

kirendelt kir. tszékbi bíró.

781 f—1

5901 tk. 1890. érk. október 20-án.

Arverési hirdetmény

A nagy-Kanizsai kir. tszék iktvi. osztálya részéről közhírré tételik, hogy Ilordosy Ferenc, miháldi lakos végrehajtónak Tóth József végrehajtást szenvedő galamboki lakos elleni 26 frt tőke, 1886 évi január elsejétől járó 8 százalékos kamatai 9 frt 50 kr., árverés kérelmi 7 frt 95 krajcár jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett királyi törvényszék területéhez tartozó a galamboki 180 sztkvben A I. + 5. 7. 8. és 11 sorszám alatt Tóth József tulajdonául felvett 308 frtra becsült ingatlan

1891 évi március hó 7-ik napján d. e. 10 órakor

Galambok község házánál Györfly János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságánál 1890. évi okt. hó 21. napján.

GR. HUGONAY

kirendelt kir. tszékbi bíró.

740 1—1

Kapható csak Mühlhofer Ödön
 Dusan
 ezüstözött
 ét- és asztali készletek
 (Különböző méretűkben)
 Kiszolgálás: ezütköz, szállítók, vendéglők, kávéházak, nyelvédek, elubok és házi érttermek részére.
 Különböző méretű és típusú tárgyakat is lehet megrendelni.
Christofle és társa.
 Egy teljes étkezőlet, mely áll:
 12 levezeskanál, 12 asztali villa, 12 asztali kés, 12 csomaga villa, 12 csomaga kés, 12 kávéskanál, 1 levezeskés, 1 tojórés és 1 szelvény villából s. 4. 100. — fűzbe kerül.
 A 2741. (1891) évi
Christofle és társa.
 Készítők és forgalmazók Nagy-Kanizsán.

Ara Naptárral
frt 2.95 **frt. 3.75.**

EBRESZTŐ-ÓRA
 óker-szerkezettel
 és éjjel világító számlappal.
 Magassága 18 centiméter, nickela-
 5-20 zatt érczetekkel. 763
MAYER-EMIL
 órágyári-raktár,
 t. BECS, Bauernmarkt-12. sz.
 G. árú ártlap minden tali- és
 szoborokról ingyen.

Hirdetmény.

Weiler Izidor csődörmegehez tartozó a csődleltár 1—227 tétel-számai alatt felvett rőfös árúk és bolti felszerelvényekből álló és 3053 frt 25 kr. becsértékű ingóságok a csődválasztmány határozata folytán ajánlati verseny útján eladatnak. Az ajánlatok legkésőbb **f. évi január hó 25. déli 12 óráig** zárt alakban 305 frt 32 kr. bánatpénzzel együtt Fischl Pál csődválasztmányi elnöknel benyújtandók.

A közelebbi feltételek és a csődleltár alulirotnál, az eladandó ingóságok pedig Rapoch Gyula tömeggondnok közbenjöttével megtekinthetők.

A csődválasztmány a viszonylag legkedvezőbb ajánlatához sines kötvé.

Nagy-Kanizsán, 1891. évi január hó 9-én.

Dr. Schwarz Adolf ügyvéd
a csődválasztmány jegyzője.

782 1—1

A NAGY-KANIZSAI

KERESKEDELMI ÉS IPARBANK-RÉSZVÉNYTÁRSULAT

XIII. rendes közgyűlését

folyó évi február 15-én délelőtti 10 órakor saját helyiségében tartandja, melyre a t.-cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1.) Az 1890. üzletévi zármérleg előterjesztése s az erre vonatkozó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, ugy az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
- 2.) Az osztalék meghatározása.
- 3.) A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.
- 4.) Az elhalt elnök, Gelsei Gutmann Henrik ur helyett új elnöknek 3-évre, továbbá a sorrend szerint kilépő Vidor Samu, Grünhut Alfred, Rapoch Gyula és Blau Pál igazgatósági tag urak helyett négy igazgatósági tagnak 3-évre és Lengyel Ignác, Dr. Bentzik Ferenc és Halphen Mór felügyelő bizottsági tag urak helyett a háromtagú felügyelő bizottságnak egy évre leendő megválasztása.

Nagy-Kanizsán, 1891. január 9-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés:

- 1.) A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényesek felkértnék, hogy részvényeiket a még la nem járt szelvényekkel együtt a bank pönktáránál ugyan nyeresz-ó törvény mellett az alapszabályok 43 §-a értelmében f. é. február 15-ig letenni szíveskedjenek, mely tézítvény egyuttal igazolványul szolgáland.
- 2.) Az alapszabályok 41. §-a értelmében csak azon nagykoru férfi-részvényes bír személyes szavazati joggal, kinek részvénye legalább is 14 nappal a közgyűlés előtt az ő nevére van beírva.
- 3.) A szavazó lapok a közgyűlést megelőző napon, délután 3—5 óráig a bank helyiségében átvehetők; ugyanezen időben mutatandók be a felhatalmazványok is, melyek alapján az illetők (alapszabályok 43. §-a értelmében) mások megbízásából szavazni kívánnak, mivel későbbben benyújtott felhatalmazványok tekintetbe nem vétetnek.

779 5—1

Hirdetés.

A csáktornyai vasuti indóház régi épületének lebontása.

A csáktornyai vasuti indóház régi épülete lebontás alá kerülvén, eladatik.

A vevő tartozik az épületet **6 hét leforgása alatt lebontani és az anyagot mosani helyéről eltávolítani.** 778 1—1

Az ajánlatok legkésőbb **jan. 18-ig** a Pozsony Szombathely helyi érdekű vasut építés vezetőségéhez, mint tulajdonoshoz Pozsonyba küldendők.

A Pozsony-Szombathely
a helyi érdekű vasut építés vezetősége.

Sarg Glycerin különlegességek.

E különlegességek azóta hogy F. A. Sarg és Sarg

Károly azokat feltalálták. *Ő Felsége a királyné* s a legfelsőbb uralkodó család más tagjainál valamint a hercegi házaknál is alkalmazásban van. Ajánlják a különlegességeket; Leibig báró tanár. Hebra, Zeissl s Scherzer udvari tanácsos. tanárok, továbbá az udvari fogorvos Thomas Bécsben és Meister Gothában stb.

Glycerin szappan valódi hamisítatlan papírban és burkokban 45 kr., deszkadobozokban 60 kr., 3 db. 90 kr., egyenkint árulva 3 db. 60 kr.

Méz-Glycerin szappan dobozokban 3 db. 60 kr.

Folyékony-Glycerin szappan üvegekben 65 kr.

(a legjobb szor a kezek és arc szépítéséhez.)

Glycerin ajók krém üvegekben 50 kr.

Glycerin blastol (hajnövesztésre, s a hajkorpa eltávolítására stb.) üvegekben 1 frt.

Pipere-carbó-glycerin szappan dobozban 3 darab 1 frt 20 kr.

Kalodont Glycerin-fogkrém, darabja 35 kr. (Rövid használat után, mint fogtisztító hékülözhetlenné válik.)

712 7—26

F. A. Sarg fia és társa cs és kir. udv. szállító k
Bécsben.

Raktár: Nagy Kanizsán Schwarz és Tauber, Rosenfeld Adolf Strein és Klein, Marton és Huber és Prager Béla gyógyszerész urnál.

Gyors és biztos segítség gyomorbeteg s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindenütt ismert és kedvelt

életbalszam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb s leggyógyhatásos gyógyszerekből a legelőcsöbben van készítve s előzőösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyúság, felhűlés, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hatékonyan bizonyul. Tly kitűnő hatással kövekeztiben ezen életbalszam egy behalozott, megbízható házi-szerző lett a népek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr.** Elismert iratok ezrei bárkinak betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkint figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített „**Dr. ROSA-féle életbalszam**” minden üvegecskéje két burkba van csomagolva, melynek hosszoldalán „**Dr. ROSA életbalszama**” s „**fekete sashoz**” czimzett gyógyszer-tárból **FRAGNER B. Prága 205—III.** német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, azéles felein pedig az ide nyitott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak a részítő

FRAGNER B.

Védjegy. **Sőraktárában, gyógyszer-tár s „fekete sashoz” Prágában 205—III és BUDAPESTEN Török József ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszer-tárban s Yároslás-téren.**

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalszamból.

759 2—26

Ugyanott kapható:

„prágai általános házi-kenőcs”

több ezer hályanylatkozzattal ellentét biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyűdésök ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emésztési bajok, a tej tepedésénél s az emésztésmegnevelésnél szűléskor, kelevény-nél, védődaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, kőrdöngyök-nél, az ugyanezen körömféregnél, e keményedéseknél, felgyulladásoknál, mirigydaganatoknál, szőrdaganatok-nál, érszakításoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenésnyelést, felgyulladását a legrövidebb idő alatt eltávolítja s ahol már genyűdés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fajtáim nélkül felszítja, kiűzi s elhagyja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.

Óvás! Minden a prágai általános házi-kenőcs-öt sokszor utánzásnak, minden-ki figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga szelencében, melybe töltött, vörö színű utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és két kartámba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLASI BALZAM a legbizonyított, számtalan próbát ki-jel legbizonyítottok általánosan és a népszerű hályanylatkozzattal s az egészen elfogadott hályanylatkozzattal bizonyított. Egy üveg ára 1 frt.

Szenzációzás találmány gyengeségi eseteknél.

Férflak számára!

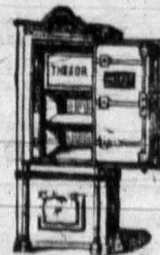
os. kir. szabad. electro-metalikus készülék.

Dr. Borsodi.

Ausztria-Magyarországon és külföldön szabadalmazva. **Párisban 1889-ben aranyéremmel kitüntette. Brüsszelben 1886-ban ezüstéremmel kitüntette. Gentben 1889-ben nagy ezüstéremmel kitüntette. Nizza 1890. aranyéremmel kitüntette. Diplôme de société médecine de France, és más tudományos társulatok által.**

Dr. Borsodi-féle os. és kir. sz. b. electrometalikus készülék szabadalmazva és kitüntette, eltünteti a férfi gyengeséget (impotentia), mintán a kimerült idegeket erősíti és a szervezetnek ifjú érzést kölcsönöz. A készülék alkalmazása föltétlenül egyszerű. Ezkevibetetlen a testen való viselése, magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére. 753 6—15

Dr. Borsodi Budapesten Teréz-körtút 4. szám.
kimerítő brosrök kívánatra ingyen küldetnek

RAKTÁRA

a tűz- és betörés

elleni

pénzszekrényeknek.

Wiese Tódor és

társától.

Stemmer Kálmán vasáru kereskedése Nagy-Kanizsán.

Ugyanott csak pénzszekrények becsorolhatnak.